

Bibliografija Nade Klaić (1920.-1988.)

Priredili: Dejan ZADRO i Tomislav GALOVIĆ
(Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

Osnovni preduvjet vrjednovanja bogatog i tematski raznovrsnog, no ipak u osnovici medievistički profiliranog opusa sveučilišne profesorice i hrvatske povjesničarke Nade Klaić (Zagreb, 21. VII. 1920. – Zagreb, 2. VIII. 1988.) jest točnija i potpunija njezina bibliografija. Teško se danas može naći povjesničar koji bi u tako širokom luku podjednako temeljito i savjesno mogao pisati o ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj, dalmatinskim komunama, slobodnim kraljevskim gradovima u Slavoniji, bosanskom srednjovjekovlju, grofovima Celjskim, ranonovovjekovnoj društvenoj povijesti i njezinom odrazu u Šenoinu djelu, ali i mnogim drugim temama. Od prvog objavljenog rada godine 1944. pod naslovom *„Surowe dwercze. Topografsko pitanje starog Gradeca: gdje su se nalazila Poljska vratašca”* (*Spremnost III /1944/, 149-150 /Božić - Nova godina 1945/*) pa sve do posmrtno tiskanih *„Tak zwane Pacta conventa czyli rzekoma umowa między Kolomanem i Chorwatami z 1101 roku”* (*Balcanica Posnaniensia IV/1989*), *Srednjovjekovne Bosne* (1989.), *Povijesti Hrvata u srednjem vijeku* (1990.) ili ponovno objavljenog rada *„O načelima udruživanja u Hrvata u ranom srednjem vijeku. Od »čopora« do viteškog društva”* (objavljeno u zborniku *Hrvatska i Europa. Korijeni integracija*, ur. Dimitrije Sergejev, Zagreb 2007.), djelo prof. Klaić privlači pozornost kako historiografije tako i tzv. „običnih čitatelja”.

Nedugo po smrti prof. Klaić, njezini asistenti i suradnici, a prije toga dakako studenti, Zdenka Janeković Römer, Neven Budak i Ivo Goldstein objavili su 1989. u *Historijskom zborniku* *„Bibliografiju prof. dr. Nade Klaić”*.¹ Autori su nastojali popisati sve njezine znanstvene i publicističke radove. U kratkom uvodnom tekst prije same bibliografije istaknuli su sljedeće: „Svojim radovima, posebno dvjema sintezama o povijesti Hrvata u ranom i razvijenom srednjem vijeku, unaprijedila je hrvatsku historiografiju. Otvorila je mnoga nova pitanja i pristupila im uvijek samosvojno i beskompromisno. Njezine teze o problemima

1 Zdenka Janeković Römer – Neven Budak – Ivo Goldstein, *„Bibliografija prof. dr. Nade Klaić”*, *Historijski zbornik* XLII (1989) 1, 255-264.

hrvatske povijesti potaknule su brojne diskusije i pokazale se nezaobilaznim u svakom budućem istraživanju".² Ta bibliografija broji ukupno 195 bibliografskih jedinica i do danas je ostala glavnim orijentirom svim kasnijim istraživačima.

Slijedila je zatim u sedmom svesku *Hrvatskog biografskog leksikona* vrlo informativna biobibliografska natuknica "Klaić, Nada, povjesničarka" koju je autorski potpisao Ivan Majnarić, a gdje su sukladno pravilima i uzusima navedene edicije popisani svi važniji radovi, te tekstovi o N. Klaić.³

S druge pak strane, danas nam je dostupna i rukopisna ostavština Nade Klaić, pohranjena u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti⁴ pod signaturom *Osobni fond Nada Klaić 651 AHAZU (1920-1988)*.⁵ Do preuzimanja ili predaje toga gradiva došlo je tako da je njezin sin, Vladimir Tarnovski (Tarnowski), „posredstvom akademika Andre Mohorovičića darovao“ Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu „rukopisnu ostavštinu svoje majke“. Ta je darovnica „zaprimljena u Akademijin arhiv o čemu svjedoči zahvalnica upravitelja dr. Petra Strčića upućena gospodinu Tarnovskiyu“ dok je u arhivsku Knjigu primljenog arhivskog gradiva darovnica „ uvedena kao ostavština dr. Nade Klaić pod rednim brojem 579 od 17. 02. 1993.“⁶

Osim rukopisne ostavštine, dio osobne biblioteke Nade Klaić i dalje je u posjedu Vladimira Tarnovskog, dok je drugi dio završio u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu kao *Spomenička zbirka Nade Klaić*. Naime, obitelj prof. Klaić poklonila je tu građu Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu „sa željom da bude u Akademijinoj Knjižnici pohranjena kao zasebna cjelina pod njenim imenom“. Ona obuhvaća knjige i časopise, posebne otiske (separate) i dr.⁷

2 Janeković Römer – Budak – Goldstein, "Bibliografija prof. dr. Nade Klaić", 255.

3 Ivan Majnarić, "Klaić, Nada, povjesničarka (Zagreb, 21. VII. 1920 - Zagreb, 2. VIII. 1988)", *Hrvatski biografski leksikon* 7 (2009), 341-344.

4 Usp. *Pregled fondova Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Centralna zbirka) – AHAZU, Zagreb – <http://www.hazu.hr/arhiv> (pristupljeno 10. IX. 2014.).

5 *Osobni fond Nada Klaić 651 AHAZU (1920 – 1988). Sumarni inventar*, izradila Jadranka Kaloper-Bakrač, Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Zagreb 2010).

6 *Osobni fond Nada Klaić 651 AHAZU (1920 – 1988). Sumarni inventar*, 5.

7 Usp. *150 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 1861. – 2011.*, glavni urednik Franjo Šanjek (Zagreb 2011), 37. *Spomenička zbirka Nade Klaić – The Memorial Collection Nada Klaić*, Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb – <http://knjiznica.hazu.hr/index.php/m-klaic> (pristupljeno 1. X. 2014.).

U Arhivu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, fakulteta u kojem je prof. Klaić provela preko četrdeset godina radnog vijeka, tj. znanstveno-nastavnog rada, čuva se personalni dosje: "Klaić, dr. Nada, profesor"⁸ i drugi pojedinačni spisi u različitim godištim raznovrsnih spisa Filozofskog fakulteta (Odsjek, Vijeće, Red predavanja itd.), a u Arhivu/Pismohrani Rektorata Sveučilišta u Zagrebu također se čuvaju pojedini spisi vezani uz znanstveno-nastavno napredovanje prof. Klaić.

Bibliografija koju ovdje objavljujemo sastoji se od dvije cjeline. Prva je temeljna i sadrži bibliografiju objavljenih radova Nade Klaić od 1944. do 2007. godine s ukupno 357 bibliografskih jedinica, a druga, nešto manja, jest popis izabrane "Literature o Nadi Klaić i njezinom znanstvenom opusu". Njezinu osnovicu čini bibliografija iz 1989. godine, znatno proširena i dopunjena uvidom u arhivsko i registraturno gradivo (vlastiti popisi N. Klaić), kataloge i fondove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu,⁹ Knjižnice HAZU u Zagrebu¹⁰ i Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu,¹¹ literaturu i Internet. Sve jedinice navedene su na osnovi „viđenog rada“ (*de visu*), te poredane po kronološkom principu odnosno važnosti s opširnim bibliografskim podacima i nužnim komentarima. Najprije su navedene knjige, zatim znanstveni i stručni tekstovi, enciklopedijske natuknice i konačno novinski članci. Nipošto ne pretendirajući na potpunost, ostavljamo ipak mogućnost da će budućnost donijeti i neka nova otkrića, možda čak u okviru nacionalne bibliografije hrvatske historiografije – jednom od nasušnih desiderata naše struke.

8 Arhiv Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Personalni dosje (203): "Klaić, dr. Nada, profesor", mat. br. 65/31.

9 <http://katalog.nsk.hr/F?RN=881479667>

10 <http://katalog.hazu.hr/web/start01.htm>

11 <http://koha.ffzg.unizg.hr/>

I. ZNANSTVENO-STRUČNI OPUS NADE KLAJĆ:

1944. *Surowe dwercze. Topografsko pitanje starog Gradeca: gdje su se nalazila Poljska vratašca*, u: *Spremnost: misao i volja ustaške Hrvatske*, god. III, br. 149-150 (Božić – Nova godina 1945), Vlasnik i izdavač: Ustaški nakladni zavod, Zagreb 1944, str. 24. – *Usljedy tiskarske pogreške u naslovu stoji »vrtašca« umjesto »vatašca«.*
1946. [Političko i društveno uređenje Slavonije za Arpadovića, Zagreb 1946], 60. – *Rukopis doktorske radnje obranjene 13. travnja 1946. Nema naslovnu stranicu, a sastoji se od dva zasebna sveščića naslovljena: »Prvi dio: Političko uređenje« (1-39) i »Drugi dio: Društveno uređenje« (40-60). Strojopis s brojnim korekcijama rukom i prilijepljenim listićima s dopunama. Nalazi se u Zbirci doktorata u Arhivu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (br. 2/1946).*
- Dioba i funkcioneri comitata u XII. i XIII. stoljeću. Izvadak iz doktorske radnje »Političko i društveno uređenje Slavonije za Arpadovića« primljene na IX. redovitoj sjednici vijeća Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 28. III. 1946. prema izvještaju gg. redovitih profesora Dra Mihe Barade, Dra Grge Novaka i doc. Dra Stjepana Antoljaka, Tisak Nakladnog zavoda Hrvatske, Zagreb 1946, 16.*
1949. [Starine, knj. 41, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1948], u: *Historijski zbornik*, god. II, br. 1-4, Izdaje: Povijesno društvo Hrvatske, Tisak i naklada: Nakladni zavod Hrvatske, Zagreb 1949, 389-391. – *Bilješka nema naslova, pa je on ovdje rekonstruiran prema sadržaju. Autorica potpisana kao: N[ada] Klaić Tarnovski. Tiskanje dovršeno 8. siječnja 1950.*
- [*Trogirski spomenici, dio I, Zapisnici pisarne općine trogirске, sv. I. Od 21. X. 1263. do 22. V. 1273, Prepisao i uredio: Miho Barada, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium, Zagreb 1948*], u: *Historijski zbornik*, god. II, br. 1-4, Izdaje: Povijesno društvo Hrvatske, Tisak i naklada: Nakladni zavod Hrvatske, Zagreb 1949, str. 396. – *Bilješka nema naslova, pa je on ovdje rekonstruiran prema sadržaju. Autorica potpisana kao: N[ada] K[laić]-T[arnovski]. Tiskanje dovršeno 8. siječnja 1950.*
1950. *Prilog pitanju klasne borbe u zagrebačkoj općini na početku XVII. stoljeća*, u: *Historijski zbornik*, god. III, br. 1-4, Izdaje: Povijesno društvo Hrvatske, Naklada »Školske knjige«, Zagreb 1950, 199-211. [Summary, str. 211] – *Autorica potpisana kao: Nada Klaić-Tarnovski.*
- [*Povijesni spomenici grada Zagreba, sv. 18, Zapisnici sjednica (Obnove gradske uprave, prosvjedi i odluke), Od 1604–1700, Građu priredio: Emilij Laszowski, Uvod i indeks sastavila: Lelja Dobronić, Narodni odbor grada*

Zagreba, Zagreb 1949], u: Historijski zbornik, god. III, br. 1-4, Izdaje: Povijesno društvo Hrvatske, Naklada »Školske knjige«, Zagreb 1950, 417-418. – *Autorica potpisana kao: N[ada] K[laić]-T[arnovski]*.

1951. *O nekim pitanjima feudalne formacije u srednjovjekovnoj Slavoniji. Povodom prikaza feudalne formacije u Hrvatskoj u knjizi Privredna historija naroda F. N. R. J. do prvog svetskog rata od dr. N. Vuče*, u: Historijski zbornik, god. IV, br. 1-4, Posvećeno desetogodišnjici Narodnog ustanka, Povijesno društvo Hrvatske, Naklada »Školska knjiga«, Zagreb 1951, 107-132. [Summary, str. 132]

Iz topografije zagrebačkog Gradeca, u: Zbornik radova, knj. I, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Tisak i naklada Nakladnog zavoda Hrvatske, Zagreb 1951, 135-154. [Zusammenfassung: Zur Topographie von Zagreb-Gradec, str. 154] – *Sažetak nema naslov, pa je on ovdje preuzet iz naslova na njemačkom jeziku navedenom na str. 135. Redakcija završena 28. veljače 1950.*

Stjepan Antoljak, Zadarski katastik 15. stoljeća, Starine 42, str. 371-417, Zagreb 1949, u: Historijski zbornik, god. IV, br. 1-4, Posvećeno desetogodišnjici Narodnog ustanka, Povijesno društvo Hrvatske, Naklada »Školska knjiga«, Zagreb 1951, 278-283.

M. Barada, Dalmatia Superior, Rad JA 270, Zagreb 1949, u: Historijski zbornik, god. IV, br. 1-4, Posvećeno desetogodišnjici Narodnog ustanka, Povijesno društvo Hrvatske, Naklada »Školska knjiga«, Zagreb 1951, 367-368.

1952. *Historijska čitanka za hrvatsku povijest, I. Do ukidanja feudalnih odnosa u Hrvatskoj g. 1848*, Uredio: Jaroslav Šidak, Školska knjiga, Zagreb 1952, 232. – *Prema predgovoru Šidaka (3-4), u pripremanju čitanke Nada Klaić pomagala mu je pri tehničkim poslovima, te redigiranjem i komentiranjem pojedinih tekstova, a uz ostale prevoditeljke prevela tekstove br. 21 (Zlatna bula Bele IV. slobodnom gradu na brdu Gradecu g. 1242, 49-52) i 45 (Zaključci sabora u Križevcima g. 1538. o načinu preseljavanja kmetova, 109-111).*

J. Bösendorfer, Agrarni odnosi u Slavoniji – Prilozi za istraživanje gospodarske povijesti. Izdavački zavod JAZU, 1950, u: Historijski zbornik: časopis Povijesnog društva Hrvatske, god. V, br. 3-4, Naklada »Školske knjige«, Zagreb 1952, 325-333. – *Autori: Nada Klaić (325-330) i Rudolf Bićanić (330-333). Tiskanje dovršeno u ožujku 1954.*

Z. Herkov, Statut grada Zagreba od god. 1732. – Izd. Arhiva grada Zagreba I, Zagreb 1952, u: Historijski zbornik: časopis Povijesnog društva Hrvatske, god. V, br. 3-4, Naklada »Školske knjige«, Zagreb 1952, 347-350. – *Tiskanje dovršeno u ožujku 1954.*

1953. *Historija naroda Jugoslavije, I*, Redakciona komisija: Anto Babić, Ivan Božić, Ferdo Gestrin, Bogo Grafenauer, Mihailo Dinić, Dragoslav

Janković, Jagoš Jovanović, Ljuben Lape, Dušan Perović, Jaroslav Šidak, Jorjo Tadić, Nikola Vučo i Fran Zwitter, Uža redakcija: Bogo Grafenauer, Dušan Perović i Jaroslav Šidak, Izdavačko poduzeće »Školska knjiga«, Zagreb 1953. *Za četvrti dio knjige naslovljen »Jugoslavenski narodi u doba razvijenog feudalizma (XII–XVI. stoljeće)« (327–877) i u njemu sadržanom XIII. poglavlju »Hrvatska od XII. do XVI. stoljeća« (669–812) Nada Klaić napisala je:*

– 6. *Organizacija vlastelinstva i položaj kmetova u XII. i XIII. stoljeću, 700–705.*

– 7. *Državni prihodi i financije u Hrvatskoj i Slavoniji u XII. i XIII. stoljeću, 705–709.*

Istorija naroda Jugoslavije, Prva knjiga (do početka XVI. veka), Redakciona komisija: Anto Babić, Ivan Božić, Ferdo Gestrin, Bogo Grafenauer, Mihailo Dinić, Dragoslav Janković, Jagoš Jovanović, Ljuben Lape, Dušan Perović, Jorjo Tadić, Fran Cviter i Jaroslav Šidak, Uža redakcija: Bogo Grafenauer, Dušan Perović i Jaroslav Šidak, Prosveta – izdavačko preduzeće Srbije, Beograd 1953. [ćir.] Za četvrti dio knjige naslovljen »Jugoslavenski narodi u doba razvijenog feudalizma« (303–804) i u njemu sadržanom XIII. poglavlju »Hrvatska od XII. do XVI. stoljeća« (613–744) Nada Klaić napisala je:

– 6. *Organizacija vlastelinstva i položaj kmetova u XII. i XIII. veku, 642–647.*

– 7. *Državni prihodi i finansije u Hrvatskoj i Slavoniji u XII–XIII. veku, 647–651.*

Zgodovina narodov Jugoslavije, Prva knjiga, Do začetka XVI. stoletja, Redakcijski odbor: Anto Babić, Ivan Božić, Ferdo Gestrin, Bogo Grafenauer, Mihajlo Dinić, Dragoslav Janković, Jagoš Jovanović, Ljuben Lape, Dušan Perović, Jaroslav Šidak, Jorjo Tadić, Nikola Vučo i Fran Zwitter, Ožja redakcija: Bogo Grafenauer, Dušan Perović i Jaroslav Šidak, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1953. Za četvrti dio knjige naslovljen »Jugoslavanski narodi v dobi razvitega feudalizma« (293–749) i u njemu sadržanom XIII. poglavlju »Hrvatska od XII. do XVI. stoletja« (577–695) Nada Klaić napisala je:

– 6. *Organizacija zemljiškega gospostva in položaj podložnikov v XII. i XIII. stoletju, 603–607.*

– 7. *Državni dohodki in finance na Hrvatskem in v Slavoniji v XII. in XIII. stoletju, 607–611.*

1954. *Historijski atlas*, Uredništvo: Nada Klaić (urednik za povijest), Zvonimir Dugački (urednik za geografiju) i Petar Mardešić, Izrađeno u kartografskom odjelu »Učila«, Izdanje »Učila«, Zagreb 1954, 8 stranica + 53 lista karata. – *Atlas sadrži predgovor Nade Klaić (str. 3), popis*

glavnih predložaka i literature (str. 4), popis karata (5-7), ispravke (str. 8) i 53 karte u boji (od 1. Stari svijet – zapadni dio do 53. FNR Jugoslavija).

Historijski atlas za niže razrede srednjih škola, Uredništvo: Nada Klaić (urednik za povijest), Zvonimir Dugački (urednik za geografiju) i Petar Mardešić, Izrađeno u kartografskom odjelu »Učila«, Izdanje »Učila«, Zagreb 1954, 6 stranica + 30 listova karata. – Atlas sadrži predgovor Nade Klaić (str. 3), popis glavnih predložaka i literature (str. 4), popis karata (5-6), i 30 karata u boji (od 1. Stari svijet – zapadni dio do 30. Narodnooslobodilačka borba II.).

Miroslav Marković, *Dva natpisa iz Zadra. Zbornik radova SAN XXXVI, Vizantološki institut, knj. 2, 1953, str. 99-138, u: Historijski zbornik, god. VII, br. 1-4, Izdaje: Povijesno društvo Hrvatske, Naklada »Školska knjiga«, Zagreb 1954, 182-186.*

Dodatak, u: Historijski zbornik, god. VII, br. 1-4, Izdaje: Povijesno društvo Hrvatske, Naklada »Školska knjiga«, Zagreb 1954, str. 186. – Dodatak prethodnom prikazu, napisan nakon što je on već predan u tisak.

- 1955.** *Izvori za hrvatsku povijest, I. (do g. 1107), Uredila: Nada Klaić, Redakcioni odbor: Ivan Kampuš, Juraj Kolaković, Karmen Mali, Hrvoje Matković i Fedor Močanin, Izdaje: Povijesno društvo Hrvatske, Školska knjiga, Mala historijska knjižnica, br. 2, serija II, Građa, Zagreb 1955, 75.*

Rapski falsifikati, u: Zbornik Instituta za historijske nauke u Zadru, [knj. I], Institut za historijske nauke Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – Zadar, Zadar 1955, 37-58. [Zusammenfassung: Die gefälschten Urkunden der Stadt Rab, str. 58] – Prvi dio radnje »Falsifikati uz povijesti Paga« s kojom je Nada Klaić 1954. godine habilitirala za privatnog docenta na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Na naslovnici časopisa omaškom je izostavljen podatak o broju knjige časopisa, pa smo ga ovdje naveli u uglatim zagradama. Tiskanje dovršeno 1. rujna 1956.

Prilog pitanju postanka slavonskih varoši, u: Zbornik radova, knj. III, Sveučilište u Zagrebu – Filozofski fakultet, Izdavač: »Školska knjiga«, poduzeće za izdavanje školskih knjiga i udžbenika, Zagreb 1955, 41-59. [Zusammenfassung, str. 59]

- 1956.** *Plemstvo dvanaestero plemena kraljevine Hrvatske (Nobiles duodecim generationum regni Croatiae, u: Historijski zbornik, god. IX, br. 1-4, Povijesno društvo Hrvatske, Naklada »Školska knjiga«, Zagreb 1956, 83-100. [Résumé, 99-100] – Neznatno izmijenjeni referat održan na savjetovanju povjesničara Hrvatske 26. studenoga 1955.*

Ljudmil Hauptmann, Hrvatsko praplemstvo, Rasprave SAZU I, Ljubljana 1950, u: Historijski zbornik, god. IX, br. 1-4, Povijesno društvo Hrvatske, Naklada »Školska knjiga«, Zagreb 1956, 209-220.

Enciklopedija Jugoslavije, 2, Bosna-Dio, Glavni redaktor: Miroslav Krleža, Izdanje i naklada Leksikografskog zavoda FNRJ, Zagreb 1956.

– *CODEX DIPLOMATICUS REGNI CROATIAE, DALMATIAE ET SLAVONIAE*, zbirka javnih i privatnih isprava, koje se odnose na hrvatsku povijest Srednjega vijeka, str. 384.

– *CUTHEIS (A Cutheis)*, historičar (druga polovina XIV. – prva polovina XV. st.), str. 507.

- 1957.** *O protestantizmu u Hrvatskoj i Slavoniji*, u: Istoriski pregled: časopis za nastavu istorije – organ Saveza istoriskih društava FNRJ, god. III, br. 3, Savez historijskih društava FNRJ, Zagreb 1957, 218-226. – *Predavanje održano u zagrebačkoj podružnici Povijesnog društva Hrvatske*. V. Vinaver, *Senjski uskoci i Venecija do Kiparskog rata*, *Istoriski glasnik* 3-4, 1953, 43-66, u: *Historijski zbornik*, god. X, br. 1-4, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1957, 172-174.

Držislav Švob, Komes Domald (doktorska disertacija iz g. 1933), *Naučna misao* 1955, br. 3-4, str. 6-37, u: *Historijski zbornik*, god. X, br. 1-4, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1957, 174-180.

M. Suić, *Limitacija agera rimskih kolonija na istočno-jadranskoj obali*. *Zbornik Instituta za historijske nauke u Zadru I, Filozofski fakultet u Zagrebu, Zadar 1955, str. 1-32.* – *Ostaci limitacije naših primorskih gradova u ranom srednjem vijeku*. *Starohrvatska prosvjeta n. s. III*, 1956, str. 7-19. – *Granice Liburnije kroz stoljeća*. *Radovi Instituta JAZU u Zadru, knj. 2*, 1955, str. 273-296, u: *Historijski zbornik*, god. X, br. 1-4, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1957, 188-196.

Svetislav M. Prvanović, Ko je bio hrvatski knez Borna. (Da li je poreklom iz istočne Srbije), *Rad JAZU* 311, 1957, str. 301-310, u: *Historijski zbornik*, god. X, br. 1-4, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1957, 258-259.

J. Kovačević, *O uvodu Barskog rodoslova*, *Zbornik za društvene nauke* 13-14, *Matica srpska, Novi Sad* 1956, 61-70, u: *Historijski zbornik*, god. X, br. 1-4, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1957, 260-262.

- 1958.** *Izvori za hrvatsku povijest, II*, Priredila: Nada Klaić, Urednik: Mirko Žeželj, Školska knjiga, Na izvorima historije, sv. 5, Zagreb 1958, 111. – *Čitanka sadrži izvore od Ugovora između Pule i Venecije (1150) do opisa bitke na Mohačkom polju fra Ivana Tomašića (1526)*.

O autentičnosti privilegija trogirskog tipa, u: *Zbornik Instituta za historijske nauke u Zadru, knj. II (1956-1957)*, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakulteti u Zagrebu i Zadru, Zadar 1958, 77-88. [Zusammenfassung: Über die Echtheit der Privilegien des Trogirtypus, str. 88]

O historijskom značenju zrinško-frankopanske urote, u: *Historijski pregled: časopis za nastavu historije – organ Saveza historijskih društava*

FNRJ, god. IV, br. 2, Zagreb 1958, 115-126. – *U naslovu stoji pogrešno »zrinjsko-frankopanske«.*

Đ. Čulić, *Državnopravni karakter Hrvatske za domaće dinastije*, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, god. VII, br. 1, 1957, str. 67-81, u: Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, god. VIII, br. 3-4, Zagreb 1958, 256-259.

Naše zemlje u srednjem vijeku, Urednici: Nada Klaić i Vladimir Dugački, Izdanje »Učila«, Tisak Grafičkog zavoda Hrvatske, Zagreb 1958. – *Zidna karta u boji u dva dijela ukupnih dimenzija 137,5 x 109,5 cm, mjerilo 1:750.000, s dopunskim kartama: »Velika Karantanija i njezine krajine oko god. 1000.« u mjerilu 1:1.500.000, »Srbija u doba cara Dušana« u mjerilu 1:2.500.000, i »Naše zemlje do XII. stoljeća« bez naznačenog mjerila.*

Enciklopedija Jugoslavije, 3, *Dip-Hid*, Glavni redaktor: Miroslav Krleža, Izdanje i naklada Leksikografskog zavoda FNRJ, Zagreb 1958.

– *DOMALD, knez dalmatinskih gradova (oko 1060 – oko 1243)*, str. 48.

– *ERDŐDY, velikaška porodica u Hrvatskoj, mađarskog podrijetla*, 267-268. – *Autori: Bartol Zmajić i Nada Klaić.*

– *FRANKAPANI (kasnije također Frankopani), velikaška porodica knezova Krčkih, koja je prezime F. uzela nešto prije 1430, da bi time istakla svoje tobožnje porijeklo od rimske plemićke porodice Frangipani, od koje je preuzela i grb*, 387-388.

– [FRANKAPANI...], 1. *Bernardin Ozaljski (1453–1529), sin Stjepana II i Ižote, kćeri markgrofa d'Este*, str. 388.

– [FRANKAPANI...], 2. *Krsto Brinjski (1482–1527)*, 388-389.

– [FRANKAPANI...], 3. *Franjo Slunjski (1536–1572)*, str. 389.

– [FRANKAPANI...], 4. *Nikola Tržaćki (1586–1647)*, str. 389.

– [FRANKAPANI...], 5. *Fran Krsto Tržaćki (1643–1671)*, str. 389-390. – *Autori: Nada Klaić – povijest (str. 389) i Marin Franičević – književni rad (389-390).*

– [FRANKAPANI...], 6. *Orfej, potomak Jurja Frankapana, koji je 1610 iselio u Perpetto kraj Udina i tamo osnovao friulsku granu Frankapana (izumrla potkraj XIX st.)*, str. 390.

– [GRADOVI], *Gradovi na Jadranu od XII–XVIII. st.*, 547-551.

– *HERCEG (lat. dux), od njem. Herzog (vojvoda)*, str. 672.

1959. *Izvori za hrvatsku povijest, III*, Priredila: Nada Klaić, Urednik: Šarlota Đuranović, Školska knjiga, Na izvorima historije, sv. 7, Zagreb 1959, 108. – *Čitanka sadrži izvore o odnosu hrvatskoga sabora u Cetinu prema Ferdinandu Habsburškom (1527) do urote Zrinsko-Frankopanske (1670).*

Izvori za hrvatsku povijest, IV. (od 1672–1848), Priredila: Nada Klaić, Urednik: Šarlota Đuranović, Školska knjiga, Na izvorima historije, sv. 13, Zagreb 1959, 128.

Historija naroda Jugoslavije, II, Redakciona komisija: Vladimir Babić, Vaso Čubrilović, Branislav Đurđev, Nedim Filipović, Ferdo Gestrin, Bogo Grafenauer, Nada Klaić, Ljuben Lape, Arpad Lebl, Mitra Mitrović, Fedor Močanin, Jorjo Tadić i Fran Zwitter, Uža redakcija: Branislav Đurđev, Bogo Grafenauer i Jorjo Tadić, Izdavačko poduzeće »Školska knjiga«, Zagreb 1959. – *Tiskanje dovršeno u veljači 1960.*

U C. dijelu »Hrvatske i slovenske zemlje u vrijeme krize feudalnog društva i obrane od Turaka« (291-476) i u njemu sadržanom XIV. poglavlju »„Ostaci ostataka“ Hrvatske u borbi za opstanak« (401-476)

Nada Klaić napisala je:

- 1. *Uključenje u habsburške zemlje*, 401-406.
- 3. *Borbe protiv Turaka od pada Klisa do osnutka Karlovca*, 411-416.
- 5. *Udio Hrvatske i Slavonije u obrani*, 421-425.
- 6. *Ekonomski položaj. Obrt i trgovina*, 425-429.
- 7. *Propadanje gradova*, 429-433.
- 8. *Promjene u strukturi plemstva i potiskivanje »plemićkih općina« u kmetstvo*, 433-438.
- 9. *Vlastelinstvo; promjene u strukturi*, 438-440.
- 10. *Pogoršavanje položaja kmetova i zaoštavanje klasne borbe do hrvatsko-slovenske seljačke bune*, 440-444.
- 11. *Hrvatsko-slovenska seljačka buna 1573. godine*, 444-457. – *Zajedno s Bogom Grafenauerom, bez bibliografije.*
- 12. *Protestantizam u hrvatskim zemljama*, 457-463. – *Dio o književnosti napisao Mihovil Kombol.*

U F. dijelu »Počeci apsolutističke vladavine u slovenskim zemljama. Otpor i slom hrvatskih velikaša« (662-762) i u njemu sadržanom XXXIII. poglavlju »Teritorijalizacija Vojne Krajine i borba za cjelokupnost hrvatskih zemalja pod Habsburgovcima« (684-762):

- 1. *Borbe oko Siska i dugi rat (1591–1606)*, 684-685.
- 2. *Borba za prevlast na Jadranu. Senjski uskoci*, 685-689.
- 4. *Borba plemstva za vlast u Krajini*, 701-706.
- 5. *Utjecaj Krajine na ekonomski i društveni razvitak*, 707-712.
- 6. *Ekonomski razvitak*, 712-715.
- 7. *Društvene promjene*, 715-724.
- 8. *Seljačke bune u XVII. stoljeću*, 724-736. – *S Bogom Grafenauerom.*
- 9. *Urota hrvatskih i ugarskih velikaša*, 736-750. – *S Bogom Grafenauerom, i izvori.*

U I. dijelu »Jugoslavenske zemlje pod habsburškom vlašću u vrijeme apsolutizma« (854-1210) i u njemu sadržanom XLI. poglavlju »Hrvatska« (998-1117):

- 7. *Proširenje Banske Krajine. Prova pobuna vlaha*, 1023-1028. – *Bez bibliografije.*

Zgodovina narodov Jugoslavije, Druga knjiga, Od začetka XVI. stoletja o konca XVIII. stoletja, Redakcijski odbor: Vlado Babić, Branislav Vranešević, Nikola Vučo, Ferdo Gestrin, Bogo Grafenauer, Branislav Đurđev, Nada Klaić, Ljuben Lape, Arpad Lebl, Mitra Mitrović, Fedor Moačanin, Jorjo Tadić, Nedim Filipović, Fran Zwitter i Vasa Čubrilović, Ožja redakcija: Bogo Grafenauer, Branislav Đurđev i Jorjo Tadić, Državna založba Slovenije, Ljubljana 1959.

U trećem dijelu »Krizna fevdalne družbe v hrvatskih in slovenskih deželah. Boj proti Turkom« (253-410) i u njemu sadržanom XIV. poglavlju »„Ostanki ostankov“ Hrvatske v boju za obstoj« (346-410) Nada Klaić napisala je:

- 1. *Vkjučitev v avstrijske dežele*, 346-350.
- 3. *Boji s Turki do padca Klisa do ustanovitve Karlovca*, 354-359.
- 5. *Delež Hrvatske in Slavonije pri obrambi*, 362-365.
- 6. *Gospodarski položaj. Obrt in trgovina*, 365-369.
- 7. *Propadanje mest*, 369-373.
- 8. *Spramembe v zgradbi plemiškega sloja in padec plemenitih občin v tlačanstvo*, 373-377.
- 9. *Spremembe v strukturi fevdalnega posestva*, 377-378.
- 10. *Poslabšanje tlačanskoga položaja in zaostritev razrednega boja do hrvatsko-slovenskega kmečkega upora*, 378-382.
- 11. *Hrvatsko-slovenski kmečki upor l. 1573*, 382-392. – *Zajedno sa Bogom Grafenauerom, bez bibliografije.*
- 12. *Protestantizam v hrvatskih deželah*, 392-397. – *Dio o književnosti napisao Mihovil Kombaol.*

U šestom dijelu »Začetki absolutistične vlade v slovenskih deželah. Upiranje in zlom hrvatskih deželah. Upiranje in zlom hrvatskih velikašev« (563-647) i u njemu sadržanom XXXIII. poglavlju »Vojna krajina postane poseban teritorij. – Boj za etnotost hrvaških dežel pod Habsburžani« (583-647):

- 1. *Boji za Sisek in dolga vojna*, 583-584.
- 2. *Boj za prevlado na Jadranu. Senjski uskoki*, 584-587.
- 4. *Plemstvo v boju za oblast v Krajini*, 596-601.
- 5. *Vpliv Krajine na gospodarski in društveni razvoj*, 601-605.
- 6. *Gospodarski razvoj*, 605-608.
- 7. *Društvene spremembe*, 608-615.
- 8. *Kmečki upori v XVII. stoletju*, 615-624. – *S Bogom Grafenauerom.*
- 9. *Zarota hrvatskih in ogrskih velikašev*, 596-636. – *S Bogom Grafenauerom, i izvori.*

U devetom dijelu »Jugoslovsanske dežele pod habsburško oblastjo v dobi apsolutizma« (725-1020) i u njemu sadržanom XLI. poglavlju »Hrvati« (845-941):

- 7. *Absolutna država in birokratska uprava*, 800-807. – *Bez bibliografije.*

Postanak plemstva »Dvanaestero plemena kraljevine Hrvatske«, u: Historijski zbornik, god. XI-XII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1958–1959, 121-163. [Zusammenfassung, 162-163] – Rad je poslužio kao osnova za referat »Postanak plemstva dvanaestero plemena plemića kraljevine Hrvatske« koji je Nada Klaić održala na II. kongresu povjesničara Jugoslavije u Zagrebu 1958. Tiskanje završeno početkom srpnja 1960.

Paški falsifikati, u: Radovi Filozofskog fakulteta, Historijska grupa, 1, Sveučilište u Zagrebu, Naklada »Školske knjige«, Zagreb 1959, 15-63. [Zusammenfassung: Die Pager Fälschungen, 62-63] – Drugi dio radnje »Falsifikati uz povijesti Paga« s kojom je Nada Klaić 1954. godine habilitirala za privatnog docenta na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Odnos hrvatskog sabora prema Ferdinandu Habsburškom uoči Mohačke bitke, u: Radovi Filozofskog fakulteta, Odsjek za povijest, 2, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 1959, 87-94. [Zusammenfassung: Das Verhältnis des kroatischen Landtages zu Ferdinand von Habsburg vor der Schlacht bei Mohács, 93-94] – Tiskanje dovršeno u svibnju 1960.

Noviji radovi na društvenoj problematici srednjovjekovne Hrvatske, u: Godišnjak Istoriskog društva Bosne i Hercegovine, god. X. (1949–1959), Sarajevo 1959, 333-354. [ćir.]

Pitanje društvenog uređenja kvarnerskih općina u novijoj literaturi, u: Zgodovinski časopis, letnik XII-XIII, Zgodovinsko društvo za Slovenijo, Ljubljana 1958–1959, 242-254. [Zusammenfassung: Die Fragen der Gesellschaftsstruktur der Kvarner-Gemeinden in der neueren historischen Literatur, str. 254]

Milica Bogdanović, Život u Kostajničkoj krajini oko 1728, Zbornik za društvene nauke 13-14, Matica srpska, Novi Sad 1956, u: Historijski zbornik, god. XI-XII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1958–1959, 297-300. – Tiskanje završeno početkom srpnja 1960.

Stj. Antoljak, Belina »darovnica« Hvaranima je falsifikat, Godišen zbornik na Filozofskiot fakultet na Univerzitetot vo Skopje, Istorisko-filološki odel, knj. 9 (1956), nro 3, str. 39-66, u: Historijski zbornik, god. XI-XII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1958–1959, 301-304. – Tiskanje završeno početkom srpnja 1960.

Studien zur älteren Geschichte Osteuropas I, Graz – Köln 1956, str. 202, u: Historijski zbornik, god. XI-XII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1958–1959, 304-307. – Tiskanje završeno početkom srpnja 1960.

Zlatko Herkov, Ime grada Zagreba u prošlosti. Izdanja Arhiva grada Zagreba, knj. II, Zagreb 1957, str. 48, u: Historijski zbornik, god. XI-XII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1958–1959, 307-311. – Tiskanje završeno početkom srpnja 1960.

Stj. Gunjača, Ubikacija srednjovjekovnog castruma Brečevo. Rad JAZU 311, 1957, str. 219-237, u: Historijski zbornik, god. XI-XII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1958–1959, 386-388. – Tiskanje završeno početkom srpnja 1960.

1960. *Istorija naroda Jugoslavije, Knjiga druga, Od početka XVI. do kraja XVIII. veka, Redakciona komisija: Vladimir Babić, Branislav Vranešević, Nikola Vučo, Ferdo Gestrin, Bogo Grafenauer, Branislav Đurđev, Nada Klaić, Ljuben Lape, Arpad Lebl, Mitra Mitrović, Fedor Moaćanin, Jorjo Tadić, Nedim Filipović, Fran Cviter i Vasa Čubrilović, Uža redakcija: Bogo Grafenauer, Branislav Đurđev i Jorjo Tadić, Izdavačko poduzeće »Prosveta«, Beograd 1960. [ćir.]*

U trećem dijelu »Hrvatska i slovenačke zemlje u vreme krize feudalnog društva i obrane od Turaka« (275-445) i u njemu sadržanom XIV. poglavlju »„Ostaci ostataka“ Hrvatske u borbi za opstanak« (376-445) napisala:

- 1. *Uključenje u habsburške zemlje, 376-381.*
- 3. *Borbe protiv Turaka od pada Klisa do osnivanja Karlovca, 386-390.*
- 5. *Udeo Hrvatske i Slavonije u odbrani, 394-397.*
- 6. *Ekonomski položaj. Zanatstvo i trgovina, 397-402.*
- 7. *Propadanje gradova, 402-405.*
- 8. *Promene u strukturi plemstva i potiskivanje plemenitih opština u kmetstvo, 405-409.*
- 9. *Vlastelinstvo; promene u strukturi, 410-411.*
- 10. *Pogoršavanje položaja kmetova i zaoštavanje klasne borbe do hrvatsko-slovenačke seljačke bune, 411-415.*
- 11. *Hrvatsko-slovenačka seljačka buna 1573. godine, 415-426. – Zajedno s Bogom Grafenauerom, bez bibliografije.*
- 12. *Protestantizam u hrvatskim zemljama, 426-431. – Dio o književnosti napisao Mihovil Kombol.*

U šestom dijelu »Počeci apsolutističke vladavine u slovenačkim zemljama. Otpor i slom hrvatskih velikaša« (623-715) i u njemu sadržanom XXXIII. poglavlju »Teritorijalizacija Vojne Krajine i borba za celokupnost hrvatskih zemalja pod Habsburgovcima« (645-705):

- 1. *Borbe oko Siska i dugi rat (1591–1606), 646-646.*
- 2. *Borba za prevlast na Jadranu. Senjski uskoci, 685-660.*
- 4. *Borba plemstva za vlast u Krajini, 660-665.*
- 5. *Utjecaj Krajine na ekonomski i društveni razvitak, 665-670.*
- 6. *Ekonomski razvitak, 670-673.*
- 7. *Društvene promene, 673-681.*
- 8. *Seljačke bune u XVII. veku, 681-691. – S Bogom Grafenauerom.*
- 9. *Zavera hrvatskih i ugarskih velikaša, 691-703. – S Bogom Grafenauerom, i izvori.*

U devetom dijelu »Jugoslavenske zemlje pod habsburškom vlašću u vreme apsolutizma« (803-1128) i u njemu sadržanom XLI. poglavlju »Hrvatska« (935-1042):

– 7. *Proširenje Banske krajine. Prva pobuna vlaha, 958-962.* – Bez bibliografije.

Problem Slavca i Neretljanske krajine, u: *Zgodovinski časopis*, letnik XIV, Zgodovinsko društvo za Slovenijo, Ljubljana 1960, 96-136. [Zusammenfassung: Das Problem des Fürsten Slavac und des Fürstentums »Pagania« (Neretljanska kneževina), str. 136]

Seljačke bune u XVII. stoljeću u Hrvatskoj (I. dio), u: *Historijski zbornik*, god. XIII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1960, 119-154. [Résumé, str. 154] – *Tiskano 1961.*

Tzv. »pacta coventa« ili tobožnji ugovor između plemstva dvanaestero plemena i kralja Kolomana 1102. godine, u: *Historijski pregled: časopis za nastavu historije – organ Saveza historijskih društava FNRJ*, god. VI, br. 2, Savez historijskih društava FNRJ, Zagreb 1960, 107-120.

O razvitku feudalne rente u Hrvatskoj i Slavoniji u XV. i XVI. stoljeću (Povodom djela J. V. Bromleja, Krestjanskoe vosstanie 1573. g. v Horvatii, AN SSSR, Moskva 1959, str. 319), u: *Radovi Filozofskog fakulteta, Odsjek za povijest*, 3, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 1960, 39-61. [Zusammenfassung, 60-61] – *Tiskanje dovršeno u travnju 1961.*

Stjepan Antoljak, Pobiranje marturine, crkvene desetine i vojščine u zadarskom distriktu (1435). Starine 49, 1959, str. 227-234, u: *Historijski zbornik*, god. XIII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1960, 241-244. – *Tiskano 1961.*

Miho Barada, Prilozi kronologiji hrvatske povijesti (1062–1075), Rad JAZU 311, 1957, str. 185-217, u: *Historijski zbornik*, god. XIII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1960, 244-246. – *Tiskano 1961.*

Jadran Ferluga, Vizantiska uprava u Dalmaciji. Posebna izdanja SAN 6, 1957, str. 169, u: *Historijski zbornik*, god. XIII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1960, 246-255. – *Tiskano 1961.*

O. Mandić, »Pacta conventa« i »dvanaest« hrvatskih bratstava. Historijski zbornik XI-XII, 1958–1959, str. 165-206, u: *Historijski zbornik*, god. XIII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1960, 303-318. – *Tiskano 1961.*

V. Dobrić, Objašnjenje 72. glave »Vinodolskog zakona«, Zbornik zagrebačke klasične gimnazije 1067–1957, str. 547-555, u: *Historijski zbornik*, god. XIII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1960, 333-334. – *Tiskano 1961.*

1961. *Seljačke bune u Hrvatskoj u XVII. stoljeću (II. dio)*, u: Historijski zbornik, god. XIV, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1961, 89-118. [Zusammenfassung, str. 118] – *Tiskano* 1962.

L'importanza della dominazione angioina per le terre croate, u: Archivio Storico Pugliese, Anno XIV, Fascicoli III-IV (Settembre-Dicembre), Società di Storia Patria per la Puglia, Editore Cressati, Bari 1961, 165-172.

O jednoj »naučnoj« diskusiji, u: Historijski zbornik, god. XIV, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1961, 259-267. – *Odgovor na tekst Olega Mandića »O jednoj „recenziji“« objavljen u: Historijski zbornik, god. XIII, Zagreb 1960, 318-320. Tiskano* 1962.

Prilozi L. Katića povijesti Splita i okolice, u: Historijski zbornik, god. XIV, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1961, 297-307. – *Tiskano* 1962.

1962. *Što su kmetovi Vinodolskog zakona? Prilog problematici društvenog uređenja Vinodola u XIII. stoljeću*, u: Radovi Filozofskog fakulteta, Odsjek za povijest, 4, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 1962, 25-50. [Résumé, 49-50]

Seljačke bune u XVII. stoljeću u Hrvatskoj (III. dio), u: Historijski zbornik, god. XV, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1962, 183-216. [Zusammenfassung, 215-216] – *Tiskano* 1963.

Problem Zvonimirove smrti u novijoj literaturi, u: Historijski zbornik, god. XV, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1962, 271-288. – *Tiskano* 1963.

Ponovno o historijskom značenju zrinsko-frankopanske urote, u: Arhivski vjesnik, god. IV-V, sv. 4-5, Zagreb 1961-1962, 269-294. [Résumé: De nouveau sur l'importance historique de la conjuration de Zrinski et Frankopan, str. 294]

Seljačke bune u Hrvatskoj u XVI. i XVII. stoljeću, u: Historijski pregled: časopis za nastavu historije – organ Saveza historijskih društava FNRJ, god. VIII, br. 2, Zagreb 1962, 107-117.

Е. А. Ефремов, Формирование феодальной собственности на землю в Далматинской Хорватии, Формирование крупного феодального землевладения, Уч. записки Инст. славяноведенья Том. XX, 1960, стр. 159-195, u: Jugoslovenski istorijski časopis: organ Saveza istorijskih društava Jugoslavije, god. I, br. 1, Beograd 1962, 96-102.

L'importanza della dominazione angioina per le terre croate, u: P. F. Palumbo – V. Novak – S. Mijušković – N. Klaić – B. Krekić – C. Fisković – J. Maksimović – J. Tadić, *Per una storia delle relazioni tra le due sponde adriatiche*, Quaderni dell'Archivio Storico Pugliese, 7, Società di Storia Patria per la Puglia, Editore Cressati, Bari 1962, 55-62. – *Tekst je*

pod istim naslovom ranije objavljen u *Archivio Storico Pugliese*, Anno XIV, Fasciculi III-IV, Bari 1961, 165-172.

Iz prošlosti današnjeg Zagreba. Postanak slobodne kraljevske varoši na brdu Gradecu, u: *Zagrebačka panorama: mjesečnik privrednog, komunalnog, društvenog i kulturnog života Zagreba*, god. II, br. 11-12 (studenti-prosinac), Novinsko poduzeće »Privreda«, Zagreb 1962, 34-35.

M. M. Фрейденберг, »Вервь« в среневековной Хорватии. Ученые записки, Выпуск 15, Кафедра истории, Великолуцкий госуд. педагогич. институт, стр. 27-47, u: *Jugoslavenski istorijski časopis: organ Saveza istorijskih društava Jugoslavije*, god. I, br. 1, Beograd 1962, 102-104.

Enciklopedija Jugoslavije, 5, *Jugos-Mak*, Glavni redaktor: Miroslav Krleža, Izdanje i naklada Leksikografskog zavoda FNRJ, Zagreb 1962.

– KAČIĆI, plemićke skupine u srednjovjekovnoj Hrvatskoj i Neretljanskoj kneževini, 170-171.

– KARINJANI (u lat. dokumentima *Carinenses*, *Carnenses*), ogranak »plemena« Lapčana (v. Lapčani), koji se prozvaao Karinjanima po tome što je vjerojatno od kraja XI. st. držao karinsku županiju, str. 214.

– KLIS, selo u Dalmaciji, 9. km sjeveroistočno od Splita; sa okolnim zaseocima 2364 st. (1953), 256-257. – Autori: Ivo Baučić – geografija (str. 256), Nada Klaić – povijest u srednjem vijeku (str. 256), Dragoljub Joksimović – nastavak povijesti do 1813. godine i dolaska pod austrijsku vlast. (256-257).

– KORVIN, 1. Matija, hrvatsko-ugarski kralj (1458–90), sin gubernatora i vojskovođe Jánoša Hunyadija, 327-328.

– KORVIN, 2. Ivaniš (Johannes Corvinus), nezakoniti sin Matije Korvina (1473–1504), str. 328.

– KREŠIMIR, ime četvorice vladara iz porodice Trpimirovića u doba Hrvatske narodne dinastije, 1. Krešimir I (oko 928–35), neposredni nasljednik Tomislava, str. 393.

– [KREŠIMIR...] 2. Mihajlo Krešimir II, jedan od sinova Krešimira I, preuzima vlast oko 945, najprije s bratom Miroslavom, str. 393.

– [KREŠIMIR...] 3. Krešimir III, unuk Krešimira II, jedan od sinova Stjepana Držislava, zavladao je tek pošto je s bratom Gojislavom protjerao starijega brata Svetoslava (oko 997), 393-394.

– [KREŠIMIR...] 4. Petar Krešimir IV (oko 1059–74), str. 394.

– [KRK, najveći otok u Jadranskome moru; obuhvaća 409,93 km².] *Historija*, 421-422. – Autori: Mate Suić – do doseljenja Slavena (str. 421), Nada Klaić – srednji vijek do 1797. i propasti Mletačke Republike (421-422), Vjekoslav Štefanić – od propasti Mletačke republike do 1945. godine (str. 422).

– KURJAKOVIĆI, velikaška porodica, loza »plemena« Gusića, koja je od početka XIV. st. držala krbavsku županiju, str. 457.

- *LAPČANI, ime nekih plemićkih općina u srednjovjekovnoj Hrvatskoj*, str. 471.
- [LIKA, kraški predjel u jugozapadnom dijelu Hrvatske između Velebita (Vaganski vrh 1758 m) i Senjskog bila na zapadu, a Plješevice (Ozeblin 1657 m), Male Kapele (Seliški vrh 1280 m) i Velike Kapele (Bjelolasica 1503 m) na istoku.] *Historija*, 529-530.
- *LJETOPIS POPA DUKLJANINA*, (Barski rodoslov, kako ga zbog nepostojanja kronologije u njemu, naziva N. Radojčić), najstariji je naš sačuvani pripovijedni izvor za srpsku i hrvatsku povijest do sredine XII. st., 565-566.
- *LJUDEVIT POSAVSKI, knez Posavske Hrvatske (817–23)*, str. 577.
- *MADIJEV, Miha de Barbezanis, kroničar, splitski patricij*, str. 582.
- 1963.** O legendarnoj smrti kralja Zvonimira, u: *Istorijski zapisi: organ Istorijskog instituta i Istorijskog društva SR Crne Gore*, god. XVI, knj. XX, sv. 2, Titograd 1963, 229-270. [Résumé: De la mort légendaire du roi Zvonimir, str. 270] [ćir.]
- Seljačka buna 1573. godine u Hrvatskoj. Поводом књиге Ю. В. Бромлея, Крестьянское восстание 1573 года в Хорватии*, Акад. наук СССР, Институт славяноведения, Москва 1959, 320 стр., u: *Jugoslovenski istorijski časopis: organ Saveza društava istoričara Jugoslavije*, god. II, br. 2, Beograd 1963, 68-87. – *Tekst se satoji od dva dijela. Prvi je napisala Nada Klaić na hrvatskom jeziku (68-82), a drugi Bogo Grafenaur na slovenskom jeziku (82-87).*
- Uzroci otpora protiv crkvene desetine u zagrebačkoj biskupiji (do 1382)*, u: *Iz starog i novog Zagreba*, III, Izdanja Muzeja grada Zagreba, 4, Zagreb 1963, 33-49. [Résumé: Les causes de l'opposition contre la dîme ecclésiastique au diocèse de Zagreb (jusqu'en 1382), str. 49]
- Uz diskusiju o odnosu Petra Zrinskog prema ozaljskim podložnicima u mjesecu ožujku 1670*, u: *Jugoslovenski istorijski časopis: organ Saveza društava istoričara Jugoslavije*, god. II, br. 1, Beograd 1963, 43-46. – *Reakcija na priloge Boge Grafenauera »Peter Zrinski in podložnici marca 1670« objavljenog u: Jugoslovenski istorijski časopis, god. I, br. 1, Beograd 1963, 63-68 i Jaroslava Šidaka »Još jednom o odnosu Petra Zrinskog prema kmetovima u doba urote (1670)« objavljenom u: Jugoslovenski istorijski časopis, god. I, br. 2, Beograd 1963, 65-67.*
- Iz prošlosti našega grada. Nastajanje Zagreba*, u: *Zagrebačka panorama: mjesečnik privrednog, komunalnog, društvenog i kulturnog života Zagreba*, god. III, br. 1 (siječanj), Novinsko poduzeće »Privreda«, Zagreb 1963, 38-39.
- Iz prošlosti našega grada. Uzdar Grgur Tepečić i novi statut Gradeca iz 1609. godine*, u: *Zagrebačka panorama: dvomjesečnik privrednog, komunalnog,*

društvenog i kulturnog života Zagreba, god. III, br. 2 (ožujak-travanj), Novinsko poduzeće »Privreda«, Zagreb 1963, 66-67.

Iz prošlosti našega grada. »Zlatno doba« srednjovjekovnog Gradeca, u: Zagrebačka panorama: dvomjesečnik privrednog, komunalnog, društvenog i kulturnog života Zagreba, god. III, br. 4 (srpanj-kolovoz), Novinsko poduzeće »Privreda«, Zagreb 1963, 79-81.

Seljaci u zagrebačkoj okolici sredinom XIV. stoljeća, u: Zagrebačka panorama: dvomjesečnik privrednog, komunalnog, društvenog i kulturnog života Zagreba, god. III, br. 6 (studeni-prosinac), Novinsko poduzeće »Privreda«, Zagreb 1963, 70-71.

- 1964.** *Neki problemi srednjovjekovne povijesti Zadra, u: Zadar: geografija – ekonomija – saobraćaj – povijest – kultura. Zbornik, Glavni urednik: Jakša Ravlić, Matica hrvatska, Zbornici i monografije, knj. II, Zagreb 1964, 129-139 + str. 819 (Summary). [Summary: Certain Problems from the History of Medieval Zadar, str. 821] – U tekstu se problematizira postanak zadarske komune i zadarskog distrikta.*

Problem vrhovne vlasti nad Dalmacijom do početka XV. stoljeća, u: Zadar: geografija – ekonomija – saobraćaj – povijest – kultura. Zbornik, Glavni urednik: Jakša Ravlić, Matica hrvatska, Zbornici i monografije, knj. II, Zagreb 1964, 141-167 + str. 821 (Summary). [Summary: Political Control over Dalmatia up to the Early 15th Century, str. 821]

Iz povijesti Gradeca. Izopćeni grad, u: Zagrebačka panorama: mjesečnik privrednog, komunalnog, društvenog i kulturnog života Zagreba, god. IV, br. 7-8 (srpanj-kolovoz), Novinsko poduzeće »Privreda«, Zagreb 1964, 68-69.

- 1965.** *Povijest Hroata u srednjem vijeku, Sveučilište u Zagrebu, Odobreno rješenjem Komisije za udžbenike i skripta Sveučilišta u Zagrebu broj 08-856/2 od 6. VII. 1964, Umnoženo u Praktikumumu Zavoda za kartografiju i reprodukciju karata, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, br. 554, Zagreb 1965, 45.*

Diplomatička analiza isprava iz doba hrvatskih narodnih vladara (I. dio), u: Historijski zbornik, god. XVIII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1965, 141-188. – Tiskano 1966.

Historijska podloga hrvatskoga glagoljaštva u X. i XI. stoljeću, u: Slovo: časopis Staroslavenskog instituta u Zagrebu, br. 15-16, Prof. Vjekoslav Štefanić o šezdeset i petoj godini života i trideset i petoj godini naučnog rada posvećuje ovaj broj »Slova« radna organizacija Staroslavenskog instituta »Svetozar Rittig«, Zagreb 1965, 225-281. [Zusammenfassung: Die historische Grundlage des kroatischen Glagolismus im X. und XI. Jahrhundert, 279-281] – Tiskano 1966.

O Kasezima i Hrvatima u srednjovjekovnoj Hrvatskoj, u: Dostignuća: časopis za školstvo, prosvjetu i kulturu, god. II, br. 1-2 (prosinac), Pedagoška akademija u Gospiću, Gospić 1965, 3-21.

Historijska podloga hrvatskoga glagoljaštva, u: Jugoslovenski historijski časopis: organ Saveza društava historičara Jugoslavije, god. IV, br. 4, Beograd 1965, 3-15. [Summary: Historical Basis of the Croatian Glagolitic Movement in the Xth and XIth Centuries, 14-15]

Još jednom »O odnosu Petra Zrinskoga prema kmetovima u doba urote«, JIČ 3/1963, 99-104, u: Jugoslovenski historijski časopis: organ Saveza društava historičara Jugoslavije, god. IV, br. 1, Beograd 1965, 83-87. – *Odgovor na tekst Jaroslava Šidaka »Ponovo o odnosu Petra Zrinskoga prema kmetovima u doba urote«*, objavljen u: Jugoslovenski historijski časopis, god. II, br. 2, Beograd 1963, 99-104.

»Čudne hipoteze o splitskom arhiđakonu Tomi i njegovu djelu (U povodu članka »Čudne hipoteze o neprijatelju Hrvata« dra Branka Radice u »Telegramu« od 7. V. 1965), u: Telegram: jugoslavenske novine za društvena i kulturna pitanja, broj 267 (11. lipnja), Zagreb 1965, str. 2.

1966. *Marginalia uz problem doseljenja Hrvata*, u: Razprave, V, Hauptmannov zbornik, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Razred za zgodovinske in družbene vede, Ljubljana 1966, 17-36. [Résumé: Notes marginales sur le problème de l'établissement des Croates, 35-36]

Uz problem geneze feudalizma u Hrvatskoj. Povodom djela Становление феодализма в Хорватии, od J. V. Brobleja (ANSSSR, Inst. slav., Moskva 1964), u: Jugoslovenski historijski časopis: organ Saveza društava historičara Jugoslavije, god. V, br. 3-4, Beograd 1966, 55-78.

Odabrane stranice iz povijesti srednjovjekovnog Splita, u: Mogućnosti: književnost, umjetnost, kulturni problemi, god. XIII, br. 2 (februar), Pododbor Matice Hrvatske Split, Split 1966, 169-178.

Da li je postojala Dalmatinska marka Bečke ilustrirane kronike?, u: Zgodovinski časopis: glasilo Zgodovinskoga društva za Slovenijo, letnik XIX-XX, Zwitterjev zbornik, Ljubljana 1965-1966, 125-138.

1967. *Historia Salonitana maior*, Urednik: Jorjo Tadić, Srpska akademija nauka i umetnosti, Posebna izdanja, knj. CCCXCIX, Odelenje društvenih nauka, knj. 55, Izdavačka ustanova Naučno delo, Beograd 1967. [Résumé: Historia Salonitana maior, 127-128] [ćir.] – *Primljeno na I. skupu Odelenja za društvenih nauka 5. siječnja 1965, na osnovu referata akademika Nikole Radojčića i Đorđa Sp. Radojčića.*

Pregled izvora i historiografije za hrvatsku povijest do XII. stoljeća, Sveučilište u Zagrebu, Odobreno rješenjem Komisije za udžbenike i skripta Sveučilišta u Zagrebu br. 08-1904/1 od 27. XII. 1966, Umnoženo u tiskari izdavačkog odjela Sveučilišta u Zagrebu, br. 805, Zagreb 1967, VI, 88.

O Trpimirovoj darovnici kao diplomatskom i historijskom dokumentu, u: *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, LXII (1960), Arheološki muzej u Splitu, Split 1967, 105-155. [Résumé: Sur la donation de Trpimir en tant que monument diplomatique et historique, str. 155] – *Naslov sažetka preuzet s prijedora na 105. stranici.*

Mljetski falsifikati, u: *Arhivski vjesnik*, god. X, sv. 10, Zagreb 1967, 185-234. [Résumé: Les chartes falsifiées de l'île de Mljet, 232-234] – *Rasprava napisana 1963. godine i predana na objavljivanje Srpskoj akademiji nauka u umetnosti u Beogradu, odakle je na temelju referata Sime Ćirkoviće vraćena na »eventualnu preradbu«. Donosi se bez bilo kakvih izmjena.*

Diplomatička analiza isprava iz doba narodne dinastije (II. dio), u: *Historijski zbornik*, god. XIX-XX, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1966–1967, 225-263. – *Tiskanje dovršeno 16. prosinca 1968.*

Zadar, dalmatinska metropola do XII. stoljeća, u: *Zadarska revija*, god. XVI, br. 2-3 (ožujak-lipanj), Ovaj broj je posvećen 900. godišnjici samostana sv. Marije u Zadru, Pododbor Matice hrvatske Zadar, Zadar 1967, 111-128. [Summary: Zadar, the Metropolis of Dalmatia until the 12th Century, str. 128]

Nekoliko riječi o kartularu samostana sv. Marije u Zadru, u: *Historijski zbornik*, god. XIX-XX, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1966–1967, 501-515. – *Tiskanje dovršeno 16. prosinca 1968.*

Pripombe k »dvema torzoma« (= nedokončanima deloma) o srednjeveški hrvatski zgodovini, u: *Historijski zbornik*, god. XIX-XX, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1966–1967, 517-535. – *Reakcija na članak Josipa Lučića »Dva torza o srednjovjekovnoj hrvatskoj povijesti« objavljen u: Historijski zbornik, god. XVIII, Zagreb 1965, 285-300. Autori: Bogo Grafenauer (I. dio, 517-532 – na slovenskom jeziku) i Nada Klaić (II. dio, 533-535 – na hrvatskom jeziku). Tiskanje dovršeno 16. prosinca 1968.*

Ivan Ostojić, Benediktinci u Hrvatskoj I-III, Split 1963–1965, u: *Historijski zbornik*, god. XIX-XX, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1966–1967, 630-631. – *Tiskanje dovršeno 16. prosinca 1968.*

- 1968.** *Tribuni i consules zadarskih isprava X. i XI. stoljeća*, u: *Zbornik radova Vizantološkog instituta*, XI, Izdavačka ustanova Naučno delo, Beograd 1968, 67-92. [Résumé: Tribuni et consules les documents de Zara des Xe et XIe siècles, 91-92]

Neki problemi najstarije povijesti biskupsko-kaptolskog Zagreba i kraljevskog Gradeca, u: *Iz starog i novog Zagreba*, IV, Izdanja Muzeja grada Zagreba, 5, Prigodom 60-godišnjice osnivanja Muzeja Grada Zagreba, Zagreb 1968, 7-23. [Zusammenfassung: Über einige Probleme aus der ältesten Geschichte der Bischofs- und Kapitelstadt Zagreb und des königlichen Gradec, str. 23]

Osvrt na novo izdanje izvorne građe za povijest Hrvata do XII. stoljeća. Diplomatički zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, Sv. I, Listine godine 743–1100, Uredio M. Kostrenčić. Sakupili i obradili: J. Stipišić i M. Šamšalović, u: Jugoslavenski historijski časopis: organ Saveza društava historičara Jugoslavije, god. VII, br. 1-2, Beograd 1968, 91-100.

Jugoslavenske zemlje sredinom 14. stoljeća, Urednici: Nada Klaić i Vladimir Dugački, II. izdanje »Učila«, Tisak Grafičkog zavoda Hrvatske, Zagreb 1968. – Zidna karta u boji u dva dijela ukupnih dimenzija 145 x 111,5 cm, mjerilo 1:750.000, s dopunskim kartama: »Velika Karantanija i njezine krajine oko god. 1000.« u mjerilu 1:1.500.000, »Srbija u doba cara Dušana« u mjerilu 1:2.500.000, i »Naše zemlje do XII. stoljeća« bez naznačenog mjerila.

»Otkriće« nije – otkriće. Najstariji danas poznati HS maior nije Tomin koncept za konačni tekst njegove historije, već njegova vješta nadopuna, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XXIX, br. 7662 (utorak, 18. lipnja), IV. izdanje, Zagreb 1968, str. 8. – Reakcija na tekst Stjepana Gunjače »Stari rukopis – novo otkriće« objavljen u Vjesniku od 25. svibnja 1968.

1969. *O postanku Zagrebačkog sveučilišta, Sveučilište u Zagrebu, Izdanje u povodu Proslave 300. godišnjice Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1969, 43.*

O tristotoj obljetnici osnutka Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, 16. XII. 1969, Povjesni muzej Hrvatske, Predavanja, 19, Zagreb 1969, 6.

Neoacademia Zagrabensis (1669–1773), u: Spomenica u povodu proslave 300-godišnjice Sveučilišta u Zagrebu, I, Redakcioni odbor: Davorin Bazjac – Josip Brčić – Zoran Bujas – Branimir Gušić – Ante Lui – Vilko Niče – Jaroslav Šidak – Nikola Tintić, Glavni urednik: Jaroslav Šidak, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb 1969, 21-47.

O falsifikatima splitskih benediktinka. Povodom rasprave Z. Tanodija, Isprave kralja Zvonimira i Stjepana II. splitskim benediktinkama, Radovi Hrvatskog povijesnog instituta u Rimu, sv. I-II, »Mandićev zbornik«, Rim 1965, str. 81-98, u: Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, LXIII-LXIV (1961–1962), Arheološki muzej u Splitu, Split 1969, 199-219. [Zusammenfassung: Von den Fälschungen der Splitter Benediktinerinnen, str. 219]

Neoacademia Zagrabensis (1669–1773), u: Encyclopaedia moderna: revija za sintezu znanosti, umjetnosti i društvene prakse, god. V, br. 11 (zima 1969–1970) Institut za filozofiju znanosti i mir Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb 1969–1970, 126-135. – Ranije objavljeno u knjizi: »Spomenica u povodu proslave 300-godišnjice Sveučilišta u Zagrebu«, sv. I, Zagreb 1969, 21-47.

Primjedbe uz nove historijske atlase. Školski istorijski atlas, u redakciji R. Novakovića, G. Šarivanića, V. Stojančevića i Ž. Škalamera. Kartografski radovi: Ž. Škalamera. Izdanje Zavoda za izdavanje udžbenika SR Srbije, Beograd 1965. Historijski atlas, u redakciji Z. Dugačkog, J. Lučića, O. Salzer, I. Kampuša i F. Gestrina. Izdanje Učila, Zagreb 1968, u: Nastava povijesti – Nastava po istorija – Pouk zgodovine – Nastava istorije: časopis Saveza društava historičara Jugoslavije, br. 4, Državna založba Slovenije, Prosvetno delo, Školska knjiga, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva SR Srbije, Zavod za izdavanje udžbenika SR Bosne i Hercegovine, Zagreb 1968–1969, 46-53.

O pitanju postanka varoši Gradeca kraj Zagreba, u: Historijski zbornik, god. XXI-XXII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1968–1969, 549-556. – Tiskano 1971.

Etnički odnosi u Bizantskoj Dalmaciji (od VII. do XII. st.), u: Jugoslovenski istorijski časopis: organ Saveza društava istoričara Jugoslavije, god. VIII, br. 4, Beograd 1969, 23-28. – Referat pročitan na V. kongresu povjesničara Jugoslavije održanom 5-7. rujna 1969. godine u Ohridu u povodu 50-godišnjice SKJ i 25-godišnjice I. zasjedanja ASNOM-a.

Dr. Dominik Mandić, Rasprave iz stare hrvatske povijesti, Hrvatski povijesni institut, Rim 1963, u: Historijski zbornik, god. XXI-XXII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1968–1969, 605-611. – Tiskano 1971.

Viktor Novak, Pojava i proširenje karolinške minuskule u Dalmaciji, Glas SAN CCLV, Odelj. društ. Nauka, Knj. 11, Beograd, 1963, str. 1-63, u: Historijski zbornik, god. XXI-XXII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1968–1969, 611-616. – Tiskano 1971.

O tristotoj obljetnici Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Um, privilegij i novac. Kako je došlo do zabrane da rektor akademije upotrebljava akademske naslove, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XXX, br. 8193 (utorak, 9. prosinca), IV. izdanje, Zagreb 1969, str. 8.

- 1970.** *Pregled povijesti visokoškolske nastave u Hrvatskoj (s osobitim obzirom na Zagreb), u: Zbornik za historiju školstva i prosvjete, 5, Hrvatski školski muzej u Zagrebu, Pedagoški muzej u Beogradu, Slovenski šolski muzej v Ljubljani, Zagreb 1969–1970, 39-102.*

Historijska uloga neretvanske kneževine u stoljetnoj borbi za Jadran, u: Zbornik Znanstvenog savjetovanja o Makarskoj i Makarskom primorju, 28-30. rujna 1969, Makarski zbornik, I, Glavni urednik: Jakša Ravlić, Odbor znanstvenog savjetovanja o Makarskoj i Makarskom primorju, Predsjednik: Ante Miočević, Makarska 1970, 121-168. [Zusammenfassung: Die geschichtliche Rolle des Neretvanischen Fürstentums im jahrhundertlangen Kampf um die Adria, str. 168] – Tiskano u travnju 1971.

Knezovi Frankapani kao krčka vlastela, u: Krčki zbornik, sv. 1, Povijesno društvo otoka Krka, Podružnica Povijesnog društva Hrvatske, Krk 1970, 125-180. [Summary: The Frankapan Princes as Krk Estate Owners, 179-180]

Nekoliko napomena o Baščanskoj ploči (U povodu priloga M. Moguša, Riječ-dvije o Baščanskoj ploči, »Kolo« 4, 1967), u: Vjesnik bibliotekara Hrvatske, god. XV, br. 1-2, Društvo bibliotekara Hrvatske, Zagreb 1969-1970, 1-14. [Zusammenfassung: Einige Bemerkungen über die Baščaner-Tafel, str. 14]

O kritici izvora kao naučnoj disciplini, u: Treći program: izbor iz emitovanih sadržaja Trećeg programa Radio Beograda, god. II, br. 2 (proleće), Radio Beograd, Beograd 1970, 204-216. – *Pročitano na simpoziju »Istoriografija i njeni metodi« održanom 10-12. ožujka u Beogradu u organizaciji Trećeg programa Radio Beograda. Uz tekst referata nalazi se i kasnija diskusija sudionika simpozija (216-221) u kojoj su sudjelovali: Sima Ćirković (str. 216), Jadran Ferluga (216-217), Branislav Đurđev (216-219), Ivan Božić (218-220), Sima Ćirković (str. 220) i Nada Klaić (220-221).*

Današnje stanje i budući zadaci pomoćnih historijskih nauka u Hrvatskoj, u: Arhivski vjesnik, god. XIII, sv. 13, Zagreb 1970, 435-444. [Résumé: L'état actuel et les tâches des sciences historiques auxiliaires en Croatie, str. 444]

Die Stadt in den kroatischen Ländern im XIV. Jahrhundert, u: La ville balkanique XVe-XIXe ss., Rédaction: Nikolaj Todorov, Académie bulgare des sciences – Institut d'études balkaniques, Éditions de l'Académie bulgare des sciences, Studia Balcanica, 3, Sofia 1970, 111-116. – *Ime autorice pogrešno navedeno kao Nadja Klaić.*

Još jednom o tristotoj obljetnici osnutka Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Povodom natpisa V. Bazale, O 300-godišnjici zagrebačkog sveučilišta, »Kritika« 8, 1969, str. 642-645, u: Kritika: dvomjesečni časopis za kritiku umjetnosti i kulturnopolitička pitanja, god. 3, br. 11 (ožujak-travanj), Društvo književnika Hrvatske, Zagreb 1970, 254-257.

»Krimi« neupućena autora, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XXXI, br. 8310 (utorak, 7. travnja), Četvrto izdanje, Zagreb 1970, str. 8. – *Osvrt na knjigu Zvonimira Kulundžića »Tragedija hrvatske historiografije. O falsifikatorima, birokratima itd... itd... hrvatske povijesti«*, Zagreb 1970. *Uz njega se nalazi i osvrt Staroslavenskog instituta »Svetozar Ritig« na istu knjigu. Oba teksta donesena su pod isti zajedničkim naslovom: »Omalovažavanje hrvatske znanosti«.*

1971. *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, Školska knjiga, Manualia Universitatis studiorum Zagrebiensis/Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1971, 595 + 9 priloga.

Ivan Ravenjanin i osnutak splitske metropolije, u: *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, LXV-LXVII (1963–1965), Split 1971, Arheološki muzej u Splitu, 209-249 + table LXVII-LXXV. [Résumé: Ivan Ravenjanin (Jean de Ravenne) et la fondation de l'église métropolitaine de Split, 248-249]

Kako i kada su knezovi Krčki stekli Modruš i Vinodol?, u: *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. XVI, Rijeka 1971, 129-168. [Riassunto: Come e quando i conti di Krk (Veglia) hanno acquistato Modruš e Vinodol, str. 168]

Problem kmetstva na području dubrovačke Astoreje (Prilog problematici dalmatinskog agrara), u: *Arhivski vjesnik*, god. XIV, sv. 14, Zagreb 1971, 237-274. [Sommario: Il problema del colonato nel territorio dell'Astarea de Dubrovnik, str. 274]

Ilustrirana povijest Hrvata, Autori teksta: Josip Adamček (razdoblje: 1409–1606, 1674–1699), Igor Karaman (1701–1815), Nada Klaić (598–1409, 1607–1673), Nives Majnarić-Pandžić (150.000–500. g. prije n. e.), Dragutin Pavličević (1815–1918), Marija Šmalcelj (375–568), Marin Zaninović (500. g. prije n. e.–364. g. n. e.) i Mirko Žeželj (1918–1945), Glavni urednik: Marijan Sinković, *Stvarnost*, Br. MK-403, Zagreb 1971. – *Neovisno o naslovu, riječ je zapravo o ilustriranoj kronologiji prapovijesti i povijesti hrvatskog prostora od oko 150.000 prije Krista do 1945. godine. Prilozi Nade Klaić nalaze se na stranicama 32-84 i 139-165.*

Društvena struktura kvarnerske općine u razvijenom srednjem vijeku, u: *Krčki zbornik*, sv. 2, Povijesno društvo otoka Krka – Podružnica Povijesnog društva Hrvatske, Krk 1971, 111-144. [Riassunto: Struttura sociale del comune Quarnerino nell'Alto Medioevo, 143-144] – *Tekstovi predani na slaganje u listopadu 1970, a tiskanje dovršeno u svibnju 1970.*

Problem najstarije dalmatinske privatne isprave, u: *Zbornik radova Vizantološkog instituta*, XIII, Beograd 1971, 57-74. [Résumé: Problème du document privé le plus ancien en Dalmatie, 73-74]

Jugoslavenske zemlje sredinom 14. stoljeća, Urednici: Nada Klaić i Vladimir Dugački, Izdanje »Učila«, Tisak Grafičkog zavoda Hrvatske, Zagreb 1971. – *Zidna karta u boji u dva dijela ukupnih dimenzija 148 x 97 cm, mjerilo 1:750.000, s dopunskim kartama: »Srpska država u doba cara Dušana« u mjerilu 1:2.500.000 i »Bosanska država u doba Torkta I.« u mjerilu 1:2.500.000.*

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti. Izvaci iz referata pročitanih na znanstvenom skupu, što su ga u Malinskoj organizirali Povijesno društvo otoka Krka i Društvo arhivskih radnika Hrvatske (12. – 15. X. 1971) u povodu 30. obljetnice revolucije i 300. obljetnice smrti

pjesnika Frana Krsta Frankopana i 100. obljetnice »Hrvatske čitaonice« u Vrbniku, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 248 (srijeda, 20. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 8. – *Prvi u nizu od 5 feljtona na istu temu. Svi nakon podnaslova imaju istovjetni opširni komentar urednika koji izostavlja mo u sljedećim bibliografskim jedinicama. Uredio: Ante Balen.*

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti (2). Najugledniji velikaši u Hrvatskoj i Ugarskoj, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 249 (četvrtak, 21. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 8.

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti (3). Proak u hrvatskom kraljevstvu, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 252 (ponedjeljak, 25. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 8.

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti (4). Frankopani na vrhuncu svoje moći, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 253 (utorak, 26. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 8.

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti (5). Frankopani daju primjer Zapadu, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 254 (srijeda, 27. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 8.

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti. Izvaci iz referata pročitano na znanstvenom skupu, što su ga u Malinskoj organizirali Povijesno društvo otoka Krka i Društvo arhivskih radnika Hrvatske (12. – 15. X. 1971) u povodu 30. obljetnice revolucije i 300. obljetnice smrti pjesnika Frana Krsta Frankopana i 100. obljetnice »Hrvatske čitaonice« u Vrbniku, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 248 (srijeda, 20. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 8. – *Prvi u nizu od 5 feljtona na istu temu. Svi nakon podnaslova imaju istovjetni opširni*

komentar urednika koji izostavljamo u sljedećim bibliografskim jedinicama. Uredio: Ante Balen.

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti (2). Najugledniji velikaši u Hrvatskoj i Ugarskoj, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 249 (četvrtak, 21. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 8.

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti (3). Prvak u hrvatskom kraljevstvu, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 252 (ponedjeljak, 25. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 8.

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti (4). Frankopani na vrhuncu svoje moći, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 253 (utorak, 26. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 8.

Povijesna uloga krčkih knezova u hrvatskoj prošlosti (5). Frankopani daju primjer Zapadu, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 254 (srijeda, 27. listopada), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 8.

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote. Izvaci iz referata pročitano na znanstvenom skupu, što su ga u Malinskoj organizirali Povijesno društvo otoka Krka i Društvo arhivskih radnika Hrvatske (12. – 15. X. 1971) u povodu 30. obljetnice revolucije i 300. obljetnice smrti pjesnika Frana Krsta Frankopana i 100. obljetnice »Hrvatske čitaonice« u Vrbniku, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 282 (srijeda, 1. prosinca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 17. – *Provi u nizu od 5 nenumeriranih feljtona na istu temu. Nastavci objavljeni u sljedećim brojevima. Uredio: Ante Balen.*

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 283 (četvrtak, 2. prosinca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 12.

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 284 (petak, 3. prosinca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 10.

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 285 (subota, 4. i nedjelja, 5. prosinca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 16.

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote, u: Novi list: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXV, br. 286 (ponedjeljak, 6. prosinca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Rijeka 1971, str. 9.

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote. Izvaci iz referata pročitanih na znanstvenom skupu, što su ga u Malinskoj organizirali Povijesno društvo otoka Krka i Društvo arhivskih radnika Hrvatske (12. – 15. X. 1971) u povodu 30. obljetnice revolucije i 300. obljetnice smrti pjesnika Frana Krsta Frankopana i 100. obljetnice »Hrvatske čitaonice« u Vrbniku, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 282 (srijeda, 1. prosinca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 17. – *Prvi u nizu od 5 nenumeriranih feljtona na istu temu. Nastavci objavljeni u sljedećim brojevima, s istim podnaslovom, a koje izostavljam u ostalim bibliografskim jedinicama. Uredio: Ante Balen.*

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 283 (četvrtak, 2. prosinca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 12.

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 284 (petak, 3. prosinca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 10.

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 285 (subota, 4. i nedjelja, 5.

prosınca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 16.

Uzroci i posljedice zrinsko-frankopanske urote, u: Glas Istre: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XXVIII, br. 286 (ponedjeljak, 6. prosinca), Novinsko izdavačko, propagandno i štamparsko poduzeće »Novi list« – Rijeka i Novinsko poduzeće »Glas Istre« – Pula, Pula 1971, str. 9.

- 1972.** *Izvori za hrvatsku povijest do 1526. godine*, Izdavačko poduzeće »Školska knjiga«, Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu/Manualia Universitatis studiorum Zagrebiensis, Zagreb 1972, XII, 387.

Vinodolsko društvo u početku XVII. stoljeća, u: Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XVII, Rijeka 1972, 187-252. [Riassunto, 252-253]

Hrvatski vladari i bizantska Dalmacija, u: Radovi, knj. XLIII, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 15, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine Sarajevo 1972, 143-172. [Résumé: Souverains Croates et la Dalmatie byzantine, str. 172] – *Primljeno na sjednici Odjeljenja društvenih nauka 21. travnja 1971.*

»*Fratalea artis calegariorum de Iadra*«, u: Spomenica Josipa Matasovića (1892–1962), Urednik: Igor Karaman, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1972, 135-149.

Civitas, Castrum und Villa im frühen Mittelalter in Dalmatien, u: Actes du IIe Congrès international des études du sud-est européen (Athènes, 7-13. mai 1970), Tome II, Historie, Athènes 1972, 343-348.

- 1973.** *Neki novi pogledi na uzroke hrvatsko-slovenske seljačke bune 1572–1573. god.*, u: Zgodovinski časopis: glasilo Zgodovinskog društva za Slovenijo, letnik XXVII, zvezek 3-4, Ljubljana 1973, 219-303. [Zusammenfassung: Einige neue Thesen über die Ursachen des slovenischen-kroatisch Bauernaufstands von 1572–1573, str. 303] – *Tiskano 1974.*

»*Ostaci ostataka*« *Hrvatske i Slavonije u XVI. st. (od mohачke bitke do seljačke bune 1573. g.)*, u: Arhivski vjesnik, god. XVI, sv. 16, Zagreb 1973, 253-325. [Zusammenfassung: Die »reliquie reliquiarum« von Kroatien und Slawonien im 16. Jh. (von der Schlacht bei Mohács bis zum Bauernaufstand 1573, 323-325)]

Još jednom o tzv. privilegijama trogirskog tipa, u: Istorijski časopis, knj. XX, Posvećeno dvadesetpetogodišnjici Istorijskog instituta, Istorijski institut, Beograd 1973, 15-87. – *Sažetak rada na njemačkom jeziku, zabunom je*

tiskan uz tekst Nade Klaić »Tobožnji Krešimirov „Priuilegium de Durana“« objavljen u Zborniku Filozofskog fakulteta, knj. XII-1, Beograd 1974, 207-226. [Zusammenfassung: Noch einmal von den sogenannten Privilegien des Trogirer Typus, 225-226]

Seljačke bune u Banskoj krajini u 17. stoljeću, u: Radovi, 5, U povodu 400. godišnjice hrvatsko-slovenske seljačke bune, Sveučilište u Zagrebu – Institut za hrvatsku povijest, Zagreb 1973, 343-349. [Zusammenfassung: Die Bauernaufstände in Gebiet vom Banska Krajina im 17. Jahrhundert, str. 349] – *Časopis sadrži radove sa znanstvenog skupa o seljačkim bunama s osobitim obzirom na hrvatsko-slovensku seljačku bunu 1573. godine, održanom 6-10. veljače 1973. u Stubičkim Toplicama.*

Problem nastajanja srednjovjekovnih gradova na sjeverozapadnom dijelu Balkanskog poluotoka, u: Radovi sa simpozijuma »Srednjovjekovna Bosna i evropska kultura«, Odgovorni urednik: Fikret Ibrahimpašić, Muzej grada Zenice, Izdanja Muzeja grada Zenice, III, Zenica 1973, 41-52. [Zusammenfassung: Entstehung von mittelalterlichen Städten im nord-westlichen Teil der Balkanhalbinsel, 51-52] – *Simpozij je održan od 2. do 5. listopada 1971. u Zenici. Izlaganje Nade Klaić pročitao je 4. listopada Muhamed Hadžijahić. Podatak prema tekstu Fikreta Ibrahimpašića »Prikaz rada simpozijuma „Srednjovjekovna Bosna i evropska kultura“«* u istom zborniku, str. 485.

Kako Jablanac postaje slobodni kraljevski grad (1251. god.), u: Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XVIII, Rijeka 1973, 203-213. [Riassunto, str. 213]

Odnos grada i sela na istočnoj jadranskoj obali u ranom srednjem vijeku, u: Jugoslavenski istorijski časopis: organ Saveza društava istoričara Jugoslavije, god. XII, br. 3-4, Beograd 1973, 65-71. – *Referat sa VI. kongresa povjesničara Jugoslavije održanog u 6-10. listopada 1973. godine u Budvi.*

Seljačka buna i njezine vođe, u: Školske novine: tjednik prosvjetnih radnika SR Hrvatske, god. XXIV, br. 7 (6. veljače), Republički odbor Sindikata društvenih djelatnosti SR Hrvatske, Zagreb 1973, 15-16.

O jednoj »znanstvenoj« metodi rada, u: Kulturni radnik: časopis za društvena i kulturna pitanja, god. XXVI, br. 6, Prosvjetni sabor Hrvatske, Zagreb 1973, 155-165. – *Odgovor na tekst Stjepana Gunjače »Nekoliko primjera grubih falsifikata na račun starije hrvatske historiografije«, objavljen u: Kulturni radnik, god. XXV, br. 2, Zagreb 1972, 134-156.*

- 1974.** *Tobožnji Krešimirov »Priuilegium de Durana«*, u: Zbornik Filozofskog fakulteta, knj. XII-1, Spomenica Georgija Ostrogorskog, Beografski univerzitet, Beograd 1974, 207-226. [Zusammenfassung: Noch einmal von den sogenannten Privilegien des Trogirer Typus, 225-226] – *Prema njemačkom tekstu na posebno dodanom listiću kojeg je potpisalo*

uredništvo, sažetak na njemačkom jeziku zabunom tiskan uz ovaj rad pripada zapravo članku Nade Klaić »Još jednom o tzv. privilegijama trogirskog tipa«, objavljenom u: *Istorijski časopis, knj. XX, Beograd 1973, 15-87.*

Ilustrirana povijest Hrvata, Autori teksta: Josip Adamček (razdoblje: 1409–1606, 1674–1699), Igor Karaman (1701–1815), Nada Klaić (598–1409, 1607–1673), Nives Majnarić-Pandžić (150.000–500. g. prije n. e.), Dragutin Pavličević (1815–1918), Marija Šmalcelj (375–568), Marin Zaninović (500. g. prije n. e.–364. g. n. e.) i Mirko Žeželj (1918–1945), Glavni urednik: Marijan Sinković, Stvarnost, Br. MK 451, Zagreb 1974. – *Neovisno o naslovu, riječ je zapravo o ilustriranoj kronologiji prapovijesti i povijesti hrvatskog prostora od oko 150.000 prije Krista do 1945. godine. Riječ je o 2. izdanju. Prilozi Nade Klaić nalaze se na stranicama 32-84 i 139-165.*

Tko je od nas, »ordinarni krivotvoritelj«? Odgovor na članak dra Stipe Gunjače »Oko falsifikata na račun starije hrvatske historije«, u: *Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske*, god. XXXV, br. 9620 (subota, 23. veljače), Sedmo zagrebačko, OOUR Izdavačke djelatnosti »Vjesnik«, Zagreb 1974, str. 8. – *Reakcija na tekst objavljen u: Vjesnik, god. XXXV, br. 9614 (utorak, 16. veljače), Zagreb 1974, str. 8.*

1975. *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, II. izdanje, Školska knjiga, Manualia Universitatis studiorum Zagrebiensis/Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1975, 595 + 9 priloga.

»*Paulus de Breberio banus Croatorum dominus et Bosne*«, u: *Arhivski vjesnik*, god. XVII-XVIII, sv. 17-18, Zagreb 1974–1975, 409-423. [Zusammenfassung: »*Paulus de Breberio banus Croatorum dominus et Bosne*«, str. 423]

Lika u srednjem vijeku, u: *Arheološka problematika Like*, Znanstveni skup, Otočac 22-24. IX. 1974, Odgovorni urednik: Željko Rapanić, Hrvatsko arheološko društvo, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva, sv. 1, Split 1975, 119-125. [Résumé: *La Lika au Moyen Age (de Borna jusqu'à la première incursion turque)*, str. 125]

O vzrokih hrvaško-slovenskega kmečkega upora 1572–73, u: *Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja*, leto XXIV, številka 2 (553) (24. januarja), ČGP Delo, TOZD časopisi, Ljubljana 1975, 32-33.

Še o vzrokih upora 1572–73. O zanimivi »znanstveni« oceni akademika Boga Grafenauerja, u: *Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja*, leto XXIV, številka 5 (556) (7. marca), ČGP Delo, TOZD časopisi, Ljubljana 1975, 122-123. – *Odgovor na tekst Grafenauera »Na rob novi fevdalni »teoriji«. . . o vzrokih hrvaško-slovenskega kmečkega upora 1572–73«*, u: *Naši razgledi, leto XXIV, številka 4 (555) (21. februarja), Ljubljana 1975, 88-89.*

Še o vzrokih upora 1572–73. O zanimivi »znanstveni« oceni akademika Boga Grafenauerja, u: Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja, leto XXIV, številka 6 (557) (21. marca), ČGP Delo, TOZD časopisi, Ljubljana 1975, 147-148. – *Nastavak polemike s Bogom Grafenauerom iz: Naši razgledi, leto XXIV, številka 5 (556), Ljubljana 1975, 122-123.*

Še (petič) o uporu 1572–73. »Moj odgovor na Repliko v NR 4. IV.: Tako ne razpravljam več!«, u: Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja, leto XXIV, številka 8 (559) (18. aprila), ČGP Delo, TOZD časopisi, Ljubljana 1975, str. 203. – *Odgovor na tekst Boge Grafenauera »Še o vzrokih upora 1572–73. Replika na obrambo fevdalne dogodkovnozgovinske razlage hrvaško-slovenskega kmečkega upora 1572–73« objavljenog u: Naši razgledi, leto XXIV, številka 7 (558) (4. aprila), Ljubljana 1975, 177-179.*

1976. *Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku*, I. izdanje, Školska knjiga, Zagreb 1976, VIII, 712 + XVI priloga.

Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u XVI. i XVII. stoljeću, Uređivački odbor: Milorad Ekmečić, Vasilije Krestić, Ljubomir Maksimović, Andrej Mitrović (glavni urednik), Rade Mihaljčić, Branko Petranović, Todor Stojkov i Vojin Dabić, Izdavačko preduzeće Nolit, Biblioteka Istorija, Beograd 1976, 312.

Zadar u srednjem vijeku do 1409, Napisali: Nada Klaić i Ivo Petricioli, Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet – Zadar, Posebna izdanja, Prošlost Zadra, knj. II, Uredništvo: Dinko Foretić, Nikola Ivanišin, Kosta Milutinović, Ivo Petricioli, Mate Suić i Franjo Švelec, Odgovorni urednik: Dinko Foretić, Zadar 1976, 607 + 7 listova sa slikama i LXIV table. – *Nada Klaić napisala je sljedeća poglavlja:*

Pregled važnijih izvora i literature, 9-48 – Autori: Nada Klaić – povijesni izvori i literatura (11-34) i Ivo Petricioli – izvori o likovnoj umjetnosti i urbanizmu (34-48).

– 1. *Od Justinijana do osnivanje teme, 49-74.*

– 2. *Od teme do katepanata, 75-114.*

– 4. *Pokušaj formiranja komune, 147-184.*

– 5. *Sazrijevanje društva i gospodarstva pod mletačkim vrhovništvom, 185-246.*

– 7. *Ponovna borba za slobodu, 289-322.*

– 8. *U novim političkim okvirima, 323-374.*

– 9. *Zemljoradnja i stočarstvo, 375-420.*

– 10. *Trgovačko središte, 421-454.*

– 11. *Obrt u službi kapitala, 455-484.*

– 12. *Pomorski život, 485-498.*

O kaptolskoj desetini kao povodu i uzroku podložničke borbe protiv Franje Tahyja (1567. g.), u: Acta historico-oeconomica Iugoslaviae: časopis za ekonomsko zgodovino Jugoslavije/spisanie za ekonomska istorija na Jugoslavija/časopis za ekonomsku povijest Jugoslavije/časopis za ekonomsku istoriju Jugoslavije, Komisija za ekonomski historiju Jugoslavije, vol. III, Nakladnik i suizdavač: »Školska knjiga«, Zagreb 1976, 75-102. [Zusammenfassung: Das Kirchengzehntel als Anlass und Ursache des Untertanenkampfes gegen Frano Tahy im Jahre 1567, 101-102]

*Glavniji povijesni događaji, u: Ilustrirana dječja enciklopedija, Naslov originala: The Hamlyn Younger Children's Encyclopedia, The Hamlyn Publishing Group Limited, London – New-York – Sidney – Toronto 1973, Autor originalnog teksta: Kenneth Bailey, Preveo: Mirko Žeželj, Autori uvodnog teksta: Mirko Žeželj (SFRJ), Ljubiša Doklešić, Nada Klaić (Glavni povijesni datumi) i Ante Lui (Životinjski svijet u našoj zemlji), Glavni urednik: Marijan Sinković, Stvarnost, Zagreb 1976, 22-32. – *Kronologija od doseljenja Slavena u drugoj polovici VI. stoljeća do novog Ustava 1974. godine.**

Proa stoljeća u životu Hrvata na istočnoj jadranskoj obali. Osnovne karakteristike, u: Materijali, XII, IX. Kongres arheologa Jugoslavije, Zadar 1972, Arheološki problemi na jugoslavenskoj obali Jadrana, Referati i koreferati pročitani na IX. Kongresu Arheološkog društva Jugoslavije, održanom u Zadru od 24-27. listopada 1972. godine, Glavni urednik: Šime Batović, Uredništvo: Šime Batović, Janko Belošević i Julijan Medini, Hrvatsko arheološko društvo, Savez arheoloških društava Jugoslavije, Zadar 1976, 341-350. [Résumé: Les premiers siècles de la vie des Croates sur la Côte est de l'Adriatique. Caractéristiques générales, str. 350]

*Osnovne karakteristike seljačkih buna u XVI. i XVII. stoljeću, u: Simpozijum Oslobođilački pokreti jugoslovenskih naroda od XVI. veka do početka Prvog svetskog rata, Odgovorni urednik: Danica Milić, Istorijski institut, Zbornik radova, 1, Beograd 1976, 27-32. – *Simpozij održan u Beogradu od 4. do 6. ožujka 1974.**

U svjetlu društvenih pokreta u srednjovjekovnoj Dalmaciji. Novi pogledi na uzroke bune Matije Ivanića, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XXXVII, br. 10226 (utorak, 10. veljače), Sedmo izdanje, OOUR »Vjesnik SSNRN« NIŠP-a Vjesnik, Zagreb 1976, str. 11.

Vojvoda Janko ili M. I. i mi. Novi pogledi na uzroke bune Matije Ivanića u svjetlu društvenih pokreta u srednjovjekovnoj Dalmaciji, u: Oko: novine za aktualnosti iz umjetnosti i kulture, god. III, br. 103 (26. veljače – 11. ožujka), OOUR »OKO« u sastavu Izdavačko-knjižarskog poduzeća

»Mladost«, Zagreb 1976, str. 1 i 7. – *Izlaganje sa Znanstvenog skupa »Matij Ivanić i njegovo doba. Gospodarske, društvene i političke prilike u Dalmaciji u doba pučkog ustanka Matija Ivanića 1510–1514.« održanom od 10. do 13. veljače 1976. u Hvaru.*

Kobna zabluda. Nada Klaić odgovara kritičarima svojih teza iznesenih na hvarskom znanstvenom skupu o Matiji Ivaniću, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XXXVII, br. 10261 (utorak, 16. ožujka), Sedmo izdanje, OOUR »Vjesnik SSNRN« NIŠP-a Vjesnik, Zagreb 1976, str. 13.

- 1977.** *Matija Ivanić – Vojvoda Janko i stoljetna borba hvarskih pučana i plemića za politička prava*, u: Arhivski vjesnik, god. XIX-XX, sv. 19-20, Zagreb 1976–1977, 302-342. [Sommario: Matija Ivanić – il duca Janko e la lotta centenaria dei plebei di Lessina per i diritti politici, str. 342]

Novi pogledi na uzroke bune Matija Ivanića u svjetlu društvenih pokreta u srednjovjekovnoj Dalmaciji, u: Radovi, 10, Matij Ivanić i njegovo doba, Sveučilište u Zagrebu – Institut za hrvatsku povijest, Izdavač: Centar za povijesne znanosti, Odjela za hrvatsku povijest, Zagreb 1977, 51-64. [Summary: A new Approach to the Causes of the Revolt led by Matija Ivanić seen in the Light of Social Movements in Medieval Dalmatia, str. 64] – *Časopis sadrži radove sa Znanstvenog skupa »Matij Ivanić i njegovo doba. Gospodarske, društvene i političke prilike u Dalmaciji u doba pučkog ustanka Matija Ivanića 1510–1514.« održanom od 10. do 13. veljače 1976. u Hvaru.*

ERDŐDY [’erde:di], feud. porodica u Hrvatskoj, madž. podrijetla, u: Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda, 2, C-Fob, Glavni urednik: Josip Šentija, Zagreb 1977, str. 599-560. – *Prema podacima koje je u svom radu u ovom zborniku navela Iva Mandušić, autori nepotpisane natuknice su: Bartol Zmajčić i Nada Klaić. Tekst je preuzet iz ranijih izdanja enciklopedija, no ponešto proširen i prerađen.*

- 1978.** *Iz problematike srednjovjekovne povijesti Bosne*, u: Prilozi, god. XIV, br. 14-15, Institut za istoriju, Sarajevo 1978, 17-79. [Zusammenfassung: Zur Problematik der Geschichte des bosnischen Mittelalters, 77-79]

Legenda i stvarnost u buni 1573. godine, u: Jugoslovenski istorijski časopis: organ Saveza društava istoričara Jugoslavije, god. XVII, br. 1-4, Beograd 1978, 179-197. [Zusammenfassung: Legende und Wirklichkeit im Aufstand von 1573] – *Referat pročitan na VII. kongresu povjesničara Jugoslavje održanom od 3. do 7. listopada 1977. u Novom Sadu.*

Pogled na razvitak srednjovjekovne Slavonije (od Ljudevita Posavskog do bune 1573. god.), u: Arheološka istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Znanstveni skup, Varaždin 22-25. X. 1975, Odgovorni

urednik: Željko Rapanić, Hrvatsko arheološko društvo, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva, sv. 2, Zagreb 1978, 223-229. [Zusammenfassung: Ein Blick auf die Entwicklung Slawoniens im Mittelalter (von Ljudevit Posavski bis zum Bauernaufstand im Jahre 1573, str. 229)]

O načelima udruživanja u Hrvata u ranom srednjem vijeku. Od »čopora« do viteškog društva, u: Sociologija sela, god. 16, br. 59-60 (siječanj-lipanj), Centar za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1978, 104-110. – *Prilog diskusiji na projektu »Komparativno-historijsko proučavanje integracije lokalnih zajednica u suvremene nacije, s osobitim obzirom na naše krajeve«.*

Iz povijesti srednjovjekovnog Zadra. Kontinuitet borbe za slobodu. U stoljetnoj borbi protiv nametnute mletačke vlasti Zadrani su željeli postići političku slobodu znajući dobro da će tako ostvariti i bolji ekonomski i kulturni napredak, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XXXIX, br. 11024 (srijeda, 3. svibnja), Sedmo izdanje, OOUR »Vjesnik SSRNH« NIŠP-a Vjesnik, Zagreb 1978, str. 12.

- 1979.** *Način na koji je nastajalo djelo Historia Salonitana maior*, u: Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku, LXXII-LXXIII, Arheološki muzej u Splitu, Split 1979, 171-198. [Résumé: Comment s'est formée l'oeuvre: Histora Salonitana Maior, 197-198]

Johannes lapicida, parlerius ecclesie sancti Marci, u: Peristil: zbornik radova za povijest umjetnosti, 22, Društvo povjesničara umjetnosti SR Hrvatske, Zagreb 1979, 45-54. [Résumé: Johannes lapicida, parlerius ecclesie sancti Marci, str. 54]

Nastajanje Krajine u XVI. stoljeću s posebnim obzirom na postanak Karlovca, u: Karlovac 1579–1979, Urednici: Tomislav Majetić, Katica Miholović i Đuro Zatezalo (odgovorni urednik), Zbornik izdan u čast 400-godišnjice grada Karlovca, 60-godišnjice osnivanja Komunističke partije Jugoslavije, Saveza komunističke omladine i ujedinjenja revolucionarnih sindikata Jugoslavije, Historijski arhiv u Karlovcu, Zbornik radova, Karlovac 1979, 53-57. – *Zbornik sadrži radove sa znanstvenog skupa »Karlovac 1579–1979« održanog 16-17. studenog 1978. u Karlovcu.*

- 1980.** *Kratka šetnja trogirskim srednjovjekovljem*, u: Mogućnosti: književnost, umjetnost, kulturni problemi, god. XXVII, br. 10-11 (listopad-studenj), Književni krug u Splitu, Split 1980, 1009-1025.

Kako se Skradin oslobodio od podložništva Bribiraca, u: Fiskovićev zbornik, II, Zbornik radova posvećen sedamdesetogodišnjici života Cvita Fiskovića, Urednik: Davor Domančić, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, 22, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture – Split i Književni krug – Split, Split 1980, 30-40. [Summary: How Skradin liberated itself from the Supremacy of the Princes of Bribir, str. 40]

- 1981.** *Još jednom o Bašćanskoj ploči kao izvoru za vladanje kralja Zvonimira*, u: Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXIV, Pazin – Rijeka 1981, 287-297. [Riassunto: Ancora sulla Lastra di Baška quale fonte di documentazione per il regno di Zvonimir, str. 297] – *Rukopis časopisa predan u tisak 4. siječnja 1982, a tiskanje dovršeno u lipnju 1982.*

Tobožnji Ladislavov »monasterium sancti Stephani« u Zagrebu, u: Peristil: zbornik radova za povijest umjetnosti, 24, Društvo povjesničara umjetnosti SR Hrvatske, Zagreb 1981, 35-40 + str. 160 (Zusammenfassung) [Zusammenfassung: Das angeblich von König Ladislaus erbaute »monasterium sancti Stephani regis« in Zagreb, str. 160]

Šenoini historijski romani. U organizaciji Hrvatskoga filološkog društva i Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu je od 3. do 5. prosinca održan u povodu 100-godišnjice smrti Augusta Šenoae znanstveni skup »August Šenoa jučer i danas«. Među referatima pročitanom na tome skupu veću diskusiju izazvao je tekst Nade Klaić »Šenoini historijski romani«, što ga donosimo u ovome broju, u: Oko: novine za aktualnosti iz umjetnosti i kulture, god. IX, br. 255 (24. prosinca 1981. – 7. siječnja 1982), OOUR »OKO« u sastavu IKRO »MLADOST«, Zagreb 1981, str. 14.

- 1982.** *Povijest Zagreba*, Knjiga prva: Zagreb u srednjem vijeku, Sveučilišna naklada Liber, Biblioteka Povijesti/Historiae, Uređuju: Slavko Goldstein, Milan Mirić, Vera Čičin-Šain i Željko Ivančić, Zagreb 1982, 570.

Zadnji knezi Celjski v deželah Sv. krone, Naslov izvornega rokopisa: Nada Klaić, Posljednji knezovi Celjski u zemljama Sv. krune, Avtorizirani prevod: Matej Rode, Latinske navedke je prevedel: Primož Simoniti, Pregled navedkov iz Golijevega prevoda »Kronike grofov Celjskih«: Božo Otorepec, Uredila: Janez Šumarda in Gustav Grobelik, Izdala in založila: Kulturna skupnost občine Celje v sodelovanju z Zvezo zgodovinskih društev Slovenije in Zgodovinskim društvom Slovenije in Zgodovinskim društvom v Celju, Celjski zbornik, Posebna izdanja, Celje 1982, 132. [Povzetka vsebine knjige – Sažetak: Posljednji knezovi Celjski u zemljama »Svete krune«, 115-120; Zusammenfassung: Die letzten Fürsten von Cilli (Celje) in den Ländern der »Heiligen Krone«, 120-127]

Historijska pozadina Šenoine pripovijetke i romana, u: Croatica: prinosi proučavanju hrvatske književnosti, god. XIII, sv. 17-18, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb 1982, 7-105.

CODEX DIPLOMATICUS REGNI CROATIAE, DALMATIAE ET SLAVONIAE [kodeks ~ diplo'matikus kro'acije, dal'macije ~ sla'vonie], zbirka javnih i privatnih isprava koje se odnose na hrvatsku povijest srednjeg vijeka, u: Enciklopedija Jugoslavije, 3, Bje-Crn, Drugo izdanje, Glavni urednik: Ivo Cević, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb 1982, 679-670.

1983. *Crtice o Vukovaru u srednjem vijeku*, Izdanje Gradskog muzeja Vukovar, br. 4, Urednik: Antun Dorn, Vukovar 1983, 164 + 1 karta. [Kurzer Inhalt: Skizzen aus Vukovar im Mittelalter, 154-160]

Matija Ivanić – Vojvoda Janko i stoljetna borba hvarskih pučana i plemića za politička prava (Nastavak iz »Arhivskog vjesnika« 19-20/1976-77), u: Arhivski vjesnik, god. 26, sv. 26, Arhiv Hrvatske, Zagreb 1983, 99-131. [Zusammenfassung: Matija Ivanić – Vojvoda Janko, str. 131]

O firentinskoj »koloniji« na zagrebačkom Gradecu potkraj XIV. stoljeća, u: Balkanika: godišnjak Balkanološkog instituta, XIII-XIV, Zbornik radova u čast Radovana Samardžića, dopisnog člana SANU povodom šezdesetog rođendana, Srpska akademija nauka i umetnosti, Međuakademijski odbor za balkanologiju Saveta akademija nauka i umetnosti SFRJ, Balkanološki institut, Beograd 1982-1983, 57-72. [ćir.]

Comment et pourquoi Pavao Vitezović est-il devenu Prêtre de Doclea moderne, u: Barocco in Italia e nei paesi slavi del Sud, Atti del Convegno di studi promosso e organizzato dalla Fondazione Giorgio Cini e dell'Accademia Serba delle scienze e delle arti (Venezia. 17-20 novembre 1980), A cura di: Vittore Branca e Sante Graciotti, Fondazione Giorgio Cini, Centro di cultura e civiltà, Scuola di San Giorgio per lo studio della civiltà Veneziana, San Giorgio Maggiore – Venezia, Leo S. Olschki Editore, Civiltà Veneziana, Studi, 37, Firenze 1983, 79-92.

Položaj Vlaha u XIV. i XV. stoljeću u hrvatskim zemljama (prema štampanoj građi i novim podacima iz Zadarskog notarskog arhiva), u: Radovi, knj. LXXIII, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 22, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1983, 107-111. – *Izlaganje sa Simpozija Vlasi u XV. i XVI. vijeku održanom u Sarajevu 13-16. studenoga 1973.*

Tzv. Pacta conventa ili tobožnji ugovor između kralja Kolomana i Hrvata 1102. godine, u: Zadarska revija: časopis za kulturu i društvena pitanja, god. XXII, br. 6 (studen-prosinac), RO »Narodni list« – OOUR »Novinsko izdavačka djelatnost«, Zadar 1983, 671-676. – 0

[Bogumil Hrabak, Nada Klaić, Vaso Čubrilović, Nada Klaić, Nedim Filipović, Adem Handžić, Dušanka Bojanić, Nada Klaić, Bogumil Hrabak, Milan Vasić, M. G. Zbucea, Galaba Palikruševa, Adem Handžić, Dušanka Bojanić, Ivan Božić, Dušanka Bojanić, Ivan Božić, Desanka Kovačević-Kojić, Galaba Palikruševa, Nada Klaić, Ivan Božić, Nada Klaić, Dušanka Kovačević-Kojić, Nada Klaić, Dušanka Dinić-Knežević, Ignacij Voje, Ivan Božić, Galaba Palikruševa i Ignacij Voje], *Diskusija*, u: Radovi, knj. LXXIII, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 22, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1983, 149-176. – *Diskusija sa Simpozija Vlasi u XV. i XVI. vijeku održanom*

u Sarajevu od 13-16. studenoga 1973. Prilozi Nade Klaić nalaze se na stranicama: 152-153, 154, 158, 169-172, 173.

[Ferdo Gestrin, Nada Klaić, Bogo Grafenauer, Ignacij Voje, Vlado Habjan, Ferdo Gestrin, Primož Simoniti, Bruno Hartman, Ferdo Gestrin, Emilijan Cevc, Tatjana Bregant, Bogo Grafenauer, France Klopčič, Ignacij Voje, Bogo Grafenauer, France Klopčič, Nada Klaić, Bogo Grafenauer, Nada Klaić, Bogo Grafenauer, Nada Klaić, Vlado Habjan, Ferdo Gestrin, Bruno Hartman, Bogo Grafenauer, Vlado Habjan, Bogo Grafenauer, Vlado Habjan i Ferdo Gestrin], *Celjani v slovenskem in srednjeevropskem prostoru. Okrogla miza 1. oktobra 1982. na XXI. zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Celju*, u: Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije, letnik 37, številka 1-2, Ljubljana 1983, 93-114. [Zusammenfassung: Die Podiumsdiskussion zum Thema »Die Grafen von Cilli in slowenischen und mitteleuropäischen Raum«, 113-114] – *Ispod podnaslova nalazi se komentar: »Objavljenemu besedilu je podlaga magnetofonski zapis, ki so ga udeleženci razprave avtorizirali, pa pri tem tudi nekateri manj drugi bolj spremenili. Nekateri so pustili jezik skoraj tek, kakor so ga govorili, drugi so ga spremenili v stilu razprave in tudi podaljšali. Moderator okrogle mize je bil Ferdo Gestrin«.* Prilozi Nade Klaić nalaze se na stranicama: 93-94, 110-111. *Tiskano u kolovozu 1984.*

Kdo izmed nas razširja lažne mite o Celjskih? Ob zapisu dr. Ignacija Vojeta o okrugli mizi slovenskih zgodovinarjev v Celju, NR 11. febr. 1983, u: Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja, leto XXXII, številka 7 (750) (8. aprila), ČGP Delo, TOZD Delo – Naši razgledi, Ljubljana 1983, str. 195.

- 1984.** *O strukturi gradske jezgre zagrebačkog Gradeca u drugoj polovici XIV. stoljeća*, u: Iz starog i novog Zagreba, VI, Izdanja Muzeja grada Zagreba, 8, Zagreb 1984, 33-72 + 4 str. sa slikama. [Zusammenfassung: Über die Struktur des Stadtkernes von Gradec in der zweiten Hälfte des XIV. Jahrhunderts, 71-72]

Matija Ivanić – Vojvoda Janko i stoljetna borba hvarskih pučana i plemića za politička prava (Nastavak iz »Arhivskog vjesnika« 26/1983), u: Arhivski vjesnik, god. 27, sv. 27, Arhiv Hrvatske, Zagreb 1984, 161-203. [Riassunto: Matija Ivanić – Vojvoda Janko, str. 203]

O problemima stare domovine, dolaska i pokrštenja dalmatinskih Hrvata, u: Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije, letnik 38, številka 4, Ljubljana 1984, 253-270. [Zusammenfassung: Über die Probleme der Urheimat, Ankunft und Christianisierung der Dalmatienkroaten, str. 270] – *Tiskano u kolovozu 1985.*

Glavniji povijesni događaji, u: Ilustrirana dječja enciklopedija, Naslov originala: The Hamlyn Younger Children's Encyclopedia, The Hamlyn Publishing Group Limited, London – New-York – Sidney – Toronto 1973, Autor originalnog teksta: Kenneth Bailey, Preveo: Mirko Žeželj, Autori uvodnog teksta: Mirko Žeželj (SFRJ), Ljubiša Doklešić, Nada Klaić (Glavni povijesni datumi) i Ante Lui (Životinjski svijet u našoj zemlji), Stvarnost – Radna organizacija za izdavačku djelatnost, Zagreb 1984, 22-32. – *Kronologija od doseljenja Slavena u drugoj polovici VI. stoljeća do smrti Josipa Broza Tita 1980. godine.*

Povijest Brača u sklopu Neretvanske kneževine ranog srednjeg vijeka, u: Brač u ranom srednjem vijeku, Izdanje uz izložbu »Brač u ranom srednjem vijeku« priređenoj povodom 800. obljetnice Povaljske listine i Povaljskog praga 1184–1984, Urednik: Davor Domančić, Fotografije Živka Bačića, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Splitu, Brački muzej, Povelja 1984, 5-20, 37-38 (Summary). [Summary: The History of Brač as a Part of Neretvan Dukedom in the Early Middle Ages, 37-38]

Značenje vladavine Anžuvina za hrvatske zemlje, napose za Dalmaciju, u: Radovi, god. 23, sv. 23, Razdio društvenih znanosti (10) (1984-1985), Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet – Zadar, Zadar 1984, 225-231. [Summary: The Meaning of the Anzuvian Rule for the Croatian States and especially for Dalmatia, str. 231] – *Objavljeno u prilogu navedenog časopisa: Radovi sa znanstvenog skupa »Dalmacija u vrijeme anžuvinske vlasti« (Zadar, 4-5. XII. 1980), i kao separat.*

Društvo u srednjovjekovnoj Hrvatskoj s posebnim obzirom na njegov razvitak u Cetinskoj krajini, u: Cetinska krajina od prethistorije do dolaska Turaka, Znanstveni skup, Sinj, 3-6. VI. 1980, Odgovorni urednik: Željko Rapanić, Hrvatsko arheološko društvo, Izdanja hrvatskog arheološkog društva, sv. 8, Split 1984, 265-271. [Résumé: La société en Croatie médiévale avec considération spéciale de son développement dans la région de la Cetina, str. 271]

Postanak slavonskih varoši u 13. stoljeću s osobitim obzirom na Vukovarski privilegij iz 1231. god., u: Arheološka istraživanja u istočnoj Slavoniji i Baranji, Znanstveni skup, Vukovar 6-9. X. 1981, Odgovorni urednik: Nives Majnarić-Pandžić, Hrvatsko arheološko društvo, Izdanja hrvatskog arheološkog društva, sv. 9, Zagreb 1984, 235-241. [Zusammenfassung: Die Entstehung der slawonischen Städte im 13. Jahrhundert mit besonderem Bezug auf das Privilegium von Vukovar aus dem Jahr 1231, 240-241]

Enciklopedija Jugoslavije, 3, Crn-D, Drugo izdanje, Glavni urednik: Ivo Cević, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1984.

- CUTHEIS [ˈkuteis], (*A Cutheis*), historičar (živio u drugoj pol. XIV. i prvoj pol. XV. st.), str. 171.
- DOMALD, knez dalmatinskih gradova (oko 1160. – oko 1243), str. 518.
1985. *Trogir u srednjem vijeku, knj. II, sv. 1, Javni život grada i njegovih ljudi*, Urednik: Željko Rapanić, Muzej grada Trogira, Izdanja Muzeja grada Trogira, sv. 5, Trogir 1985, 395.
- Historijska pozadina Šenoine »Seljačke bune« (1)*, u: Gordogan: časopis za književnost i sva kulturna pitanja, god. 7, br. 19 (svibanj-lipanj), Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb 1985, 50-136.
- Baltazar A. Krčelić (1715–1778), autor tzv. Odlomka ljetopisa iz 11. stoljeća*, u: *Croatica Christiana periodica: časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu*, god. IX, br. 16, Zagreb 1985, 1-46. [Zusammenfassung: B. A. Krčelić ist der Verfasser des sog. Chronikkapitels aus dem 11. Jh., 44-46]
- Još o proom »čudu« iz djela Historia sancti Christophori martyris*, u: *Jadranski zbornik: Prilozi za povijest Istre, Rijeke, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara*, sv. 12 (1982–1985), Povijesno društvo Istre – Pula, Povijesno društvo Rijeke – Rijeka, Pula – Rijeka 1985, 525-538. [Zusammenfassung: Noch über das erste »Wunder« aus dem Werk Historia sancti Christophori martyris, str. 537; Riassunto: Ancora sul primo »miracolo« dell'opera Historia sancti Christophori martyris, str. 538] – *Na naslovnici kao godina izdanja stoji pogrešno 1983. umjesto 1985. godina, a za koju je i naveden copyright. Časopis je pak tiskan od prosinca 1985. do kolovoza 1986. Tekst je primljen 24. travnja 1985, a odbren 7. svibnja 1985.*
- Zu Verteidigungssystemen in den mittelalterlichen kroatischen Ländern*, u: *Balcanoslavica 11-12*, Institut za istraživanje na staroslavenskata Kultura, Prilep 1984–1985, 1-10. – *Cijeli dvobroj sadrži izlaganja sa sekcije o srednjem vijeku na 12. kongresu Arheološkog društva Jugoslavije održanom u listopadu 1984. u Novom Sadu.*
- Enciklopedija Jugoslavije, Izdaja v slovenskem jeziku, 2, Biz-Čaš*, Druga izdaja, Glavni urednik: Jakov Sirotković, Pomoćnik glavnega urednika za izdajo v slovenskem jeziku: Avguštin Lah, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1985. – *Rukopisi redakcijski zaključeni 10. listopada 1984, a tisak završen 25. ožujka 1985.*
- CODEX DIPLOMATICUS REGNI CROATIAE, DALMATIAE ET SLAVONIAE [ˈkodeks ~ diploˈmatikus kroˈacije, dalˈmacije ~ slaˈvonie], zbirka javnih i privatnih dokumentov, ki zadevajo hrvatsko zgodovino srednjeg vijeka, 709-710.
- CUTHEIS [ˈkuteis], (*A Cutheis*), zgodovinar (2. pol. 14. in 1. pol. 15. st.), str. 734.

Ti lažni mitovi. . . Kako i kada »Metodova nauka« postaje kulturno dobro Hrvata, u: *Oko: novine za aktualnosti iz umjetnosti i kulture*, god. XII, br. 359 (12. prosinca 1985. – 2. siječnja 1986), OOUR »OKO« u sastavu IKRO »Mladost«, Zagreb 1985, str. 10.

1986. *Historijska podloga Šenoine »Seljačke bune« (2)*, u: *Gordogan: časopis za književnost i sva kulturna pitanja*, god. 8, br. 20-21 (siječanj-travanj), Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb 1986, 3-57.

Kritički pogled na hrvatsku historiografiju u doba romantizma, u: *Gordogan: časopis za književnost i sva kulturna pitanja*, god. 8, br. 22 (svibanj-lipanj), Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb 1986, 3-84. – *Imprimatur* 5. svibnja 1987.

Kako i kada postaje »Metodova doktrina« kulturno dobro Hrvata, u: *Croatica Christiana periodica: časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu*, god. X, br. 17, Zagreb 1986, 17-39. [Zusammenfassung: *Wie und wann wird »Methodius Lehre« Kulturgut der Kroaten*, 38-39]

Najnoviji radovi o 29, 30. i 31. poglavlju u djelu De administrando imperio cara Konstantina VII. Porfirogeneta, u: *Starohrvatska prosvjeta*, serija III, sv. 15 (1985), Muzej hrvatski arheoloških spomenika u Splitu, Split 1986, 31-60. [Résumé: *Les dernières études des chapitres 29, 30 et 31 du »De administrando imperio« de l'empereur Constantin VII Porphyrogénète*, 59-60]

Još o splitskim sarkofazima X. i XI. stoljeća, u: *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, sv. 79, *Disputationes Salonitanae* III, Bulić – 50 godina nakon smrti, Znanstveni skup u povodu 50. obljetnice smrti Don Frane Bulića, Arheološki muzej – Split, Split 1986, 265-283. [Summary: *A Few More Hints about the Split Sarcophagi from the 10th and 11th Centuries*, str. 283]

Pobjeda reformnog Rima na Jadranu za pape Grgura VII. (1073–1085. god.), u: *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, god. 28, sv. XXVIII, Pazin – Rijeka 1986, 147-202. [Summary: *Triumph of the Reformistic Rome on Adriatic during the Rule of Gregory VII (1073–1085)*, 201-202] – *Tiskanje dovršeno u siječnju 1987.*

Ecclesia seu monasterium sancti Michaelis de Rudina, u: *Vjesnik Muzeja Požeške kotline*, 4-5, Centar za kulturu i obrazovanje, Muzej Požeške kotline – Slavonska Požega, Slavonska Požega 1986, 33-59.

O Pokuplju kao vjekovnoj krajini između Jadrana i Panonije, u: *Arheološka istraživanja na karlovačkom i sisačkom području*, Znanstveni skup, Karlovac, 12-14. X. 1983, Odgovorni urednik: Nives Majnarić-Pandžić, Hrvatsko arheološko društvo, Izdanja hrvatskog arheološkog društva, sv. 10 (1985), Zagreb 1986, 189-197. [Zusammenfassung: *Über*

Pokuplje als jahrhundertalter Grenze zwischen dem Adriatischen Meer und Pannonien, 196-197]

[Sima Ćirković, Milorad Ekmečić, Radovan Samardžić, Avdo Sućeska, Radovan Samardžić, Milorad Ekmečić, Radovan Samardžić, Avdo Sućeska, Milan Vasić, Milorad Ekmečić, Vladimir Stipetić, Milorad Ekmečić, Vladimir Stipetić, Marko Šunjić, Nada Klaić, Nusret Šehić, Nedim Šarac, Tomislav Kraljačić, Ahmed S. Aličić, Đuro Tošić, Drago Borovčanin, Božo Madžar, Milorad Ekmečić, Desanka Kovačević-Kojić, Marko Šunjić i Milorad Ekmečić], *Diskusija*, u: Naučno-stručni kolokvij o izvedbenom projektu Društvenog cilja XIII/2, Istraživanja iz oblasti istorije (Sarajevo, 3. jula 1986), Stenografske bilješke, Urednik: Milorad Ekmečić, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Naučne komunikacije, VI, Odbor za istorijske nauke, Sarajevo 1986, 17-48 – *Prilog Nade Klaić (30-35) pročitan je u njezinu odustovu tijekom diskusije.*

Predgovor, u: Darinko Munić, Kastav u srednjem vijeku. Društveni odnosi u Kastavskoj općini u razvijenom srednjem vijeku, Izdavački centar Rijeka, Biblioteka Dokumenti, sv. 10, Uređuje: Ljubomir Stefanović, Rijeka 1986, 7-8. – *Kao recenzenti knjige potpisani su Ivan Kampuš i Nada Klaić. Stoga ovaj tekst najvjerojatnije predstavlja izvod iz recenzije s datumom: Zagreb 27. studenoga 1985.*

Enciklopedija Jugoslavije, 4, E-Hrv, Drugo izdanje, Glavni urednik: Jakov Sirotković, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1986. – *Rukopisi redakcijski dovršeni 20. listopada 1986, a tiskanje 15. siječnja 1987.*

– ERDŐDY [’erde:di], velikaška porodica u Hrvatskoj, mađarskog podrijetla, str. 67. – *Autori: Bartol Žmajić i Nada Klaić.*

– FRANKAPANI (Frangipani, kasnije također Frankopani), velikaška obitelj knezova Krčkih, koja je to prezime uzela nešto prije 1430. da bi time istakla svoje tobožnje podrijetlo od rimske plemićke kuće Frangipani, od koje je preuzela i grb, 256-257.

– [FRANKAPANI...], Bernardin Ozaljski, hrvatski feudalac (1453–1529), str. 257.

– [FRANKAPANI...], Krsto Brinjski, hrvatski ban (1482–1527), str. 257.

– [FRANKAPANI...], Franjo Slunjski, hrvatski ban (1536–1572), str. 257.

– [FRANKAPANI...], Nikola Tržački, hrvatski ban (1586–1647), str. 257.

– [FRANKAPANI...], Fran Krsto Tržački, urotnik i književnik (1643–1671), najmlađi sin Vuka Krste Frankapana, karlovačkog generala, 257-258. – *Autori: Nada Klaić (biografija) i Marin Franičević (književni rad).*

– [FRANKAPANI...], Orfej, utornik, potomak Jurja Frankapana, koji je 1610 iselio u Perpetto kraj Udina i tamo osnovao friulsku granu Frankapana (izumrla potkraj XIX. st.), str. 258.

– [GRADOVI, *veća ljudska naselja, organizirana u manje ili više povezanu i diferenciranu društvenu zajednicu.*] [Hrvatska SR.] *Gradovi na obali od XII. do XVIII. st.*, 500-504.

– HERCEG (od njem. Herzog: vojvoda; lat. dux), str. 691.

Još manje se, *druže Slamnig, mit brani i izgrađuje – neznanjem!*, u: *Oko: novine za aktualnosti iz umjetnosti i kulture OOUR »OKO« u sastavu IKRO »Mladost« Zagreb, god. XIII, br. 361 (16-30. siječnja), Zagreb 1986, str. 8.*

U hramu Božice Clio. Hrvatski Srbi od IX. do XVI. stoljeća, u: *Oko: novine za aktualnosti iz umjetnosti i kulture OOUR »OKO« u sastavu IKRO »Mladost«, god. XIII, br. 382 (6-20. studenog), Zagreb 1986, str. 7 i 10.*

U hramu Božice Clio. Hrvatski Srbi od IX. do XVI. stoljeća, u: *Oko: novine za aktualnosti iz umjetnosti i kulture OOUR »OKO« u sastavu IKRO »Mladost« Zagreb, god. XIII, br. 383 (20. studenog – 4. prosinca), Zagreb 1986, 9-10.*

1987. *Medvedgrad i njegovi gospodari*, Urednica Božena Zadro, ČGP Delo – OOUR Globus, izdavačka djelatnost, Biblioteka Posebna izdanja, Zagreb 1987, 313 + 32 str. sa slikama.

Koprivnica u srednjem vijeku, Uredništvo: Ivo Čičin, Tomislav Boršo, Dragutin Feletar, Franjo Horvatić (odgovorni urednik), Božena Loborec, Zorko Marković, Krešimir Šalomon, Vjekoslav Prvčić i Franjo Vrtulek, Centar za kulturnu djelatnost, OOUR Muzej grada Koprivnice, Biblioteka »Podravskog zbornika«, 19, Koprivnica 1987, 137.

Historijska pozadina Šenoine »Kletve«, u: *Gordogan: časopis za književnost i sva kulturna pitanja*, god. 9, br. 26-27 (srpanj-listopad), Omladinski kulturni centar, Zagreb 1987, 35-145.

O porijeklu hrvatskog dominikanca Andrije Jamometa (1420/30–1484), znamenitog borca za reformu, u: *Croatica Christiana periodica: časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu*, god. XI, br. 19, Zagreb 1987, 1-8.

K okrogli mizi »Zgodovinopisje na slovenskem danes«. Prilog raspravi o današnjoj slovenskoj medievistici, u: *Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije*, letnik 41, številka 3, Ljubljana 1987, 549-555.

DOMALD, knez dalmatinskih mest (ok. 1160. – ok. 1243), u: *Enciklopedija Jugoslavije, Izdaja v slovenskem jeziku, 3, Čat-Džu, Druga izdaja*, Glavni urednik: Jakov Sirotković, Pomoćnik glavnega urednika za izdaju v slovenskem jeziku: Avguštin Lah, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1987, str. 563.

Drugi posmrtni poraz Grgura Ninskog. Kako se nakon toliko godina promašena reforma ne može liječiti ni izliječiti, vodstvo prosvjetne politike treba povjeriti novim ljudima, a pisanje udžbenika onima koji će znati spojiti pedagoške potrebe sa znanstvenim tumačenjem historijskih zbivanja, u: Vjesnik socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XLVII, br. 14456 (subota, 12. prosinca), Zagrebačko izdanje, Vjesnik, novinsko-izdavačka, štamparska i prodajna radna organizacija, Zagreb Tisak, OOUR Novinska rotacija, Zagreb 1987, 2-3.

Sjever i jug u Hrvata i Srba. Problem doseljenja: jesu li Hrvati i Srbi iseljavali iz svoje stare balkanske domovine ili su došli u nju?, u: Oko: novine za aktualnosti iz umjetnosti i kulture OOUR »OKO« u sastavu IKRO »Mladost« Zagreb, god. XIV, br. 387 (15-29. siječnja), Zagreb 1987, 8-9. – *Odgovor na pismo Milana Dimića iz Zemuna upućeno na redakciju »Oka« s pitanjima o podrijetlu i teritorijalnom prostiranju Srba u Hrvatskoj, Bosni, Dalmaciji i Crnoj Gori, a objavljeno u istom broju novina (str. 8). Tekst Nade Klaić se nastavlja u sljedećem broju.*

Sjever i jug u Hrvata i Srba. Najnovija domaća i strana povijesna, arheološka i, prije svega, filološka istraživanja pomogla su da bez velike tuge potpuno napustimo stare i neprihvatljive teorije o doseljavanju i pradomovini Hrvata i Srba: Bela (Vela) Hrvatska i Bela (Vela) Srbija nisu se nalazile na dalekom sjeveru, nego ovdje kod nas u našim dinarskim planinama i odatle su se i Hrvati i Srbi dalje razmislili po Evropi, u: Oko: novine za aktualnosti iz umjetnosti i kulture OOUR »OKO« u sastavu IKRO »Mladost« Zagreb, god. XIV, br. 388 (29. siječnja – 12. veljače), Zagreb 1987, 8-9.

1988. *Vinodol. Od antičkih vremena do knezova Krčkih i Vinodolskog zakona*, Historijski arhiv Pazin, Historijski arhiv Rijeka, Glavni i odgovorni urednik: Jadranka Kaloper-Bakrač, Urednički odbor: Jakov Jelinčić, Jadranka Kaloper-Bakrač, Mladenka Merdžanić, Ljiljana Radaljac, Albino Senčić i Dražen Vlahov, Posebna izdanja, 9, Pazin – Rijeka 1988, 144. [Riassunto: Vinodol dai tempi dell'antichità ai conti di Veglia e allo Statuto di Vinodol, 139-140] – *Rukopis predan u tisak u listopadu 1987, a tiskanje dovršeno u travnju 1988.*

Poganska Stara ili Vela Hrvatska cara Konstantina Porfirogeneta, u: Croatica Christiana periodica: časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, god. XII, br. 21, Zagreb 1988, 49-62. [Zusammenfassung: Heidnisches, Altes oder Grosses Kroatien von Konstantin Porphyrogenetos, str. 62]

Srednjovjekovna Krbava od Avara do Turaka, u: Krbavska biskupija u srednjem vijeku. Zbornik radova znanstvenog simpozija u povodu 800. obljetnice osnutka krbavske biskupije, održanom u Rijeci 23-24. travnja 1986. godine, Uredio: Mile Bogović, Excellentissimo ac Reverendissimo Domino Domino Iosepho Pavlišić, Archiepiscopo

Fluminensi-Segniensi atque Metropolitae descimum explenti lustrum ex quo aggregatus est ordini sancto presbyterorum Ecclesiae (1938–1988) obsequenti dicatum, Visoka bogoslovna škola u Rijeci, Kršćanska sadašnjost – Zagreb, Analecta Croatica Christiana, Biblioteka Centra za koncilska istraživanja, dokumentaciju i informacije »Kršćanska sadašnjost«, sv. XXV, Glavni urednik: Josip Turčinović, Rijeka – Zagreb 1988, 1-9. [Summary: Medieval Krbava from the Avars to the Turks, str. 9]

Eine erfolgreiche neue Theorie über die Frühgeschichte der Slaven, u: *Ars philologica Slavica*. Festschrift für Heinrich Kunstmann, Herausgegeben von: V. Setschkareff, P. Rehder und H. Schmidt, Verlag Otto Sagner, Sagners Slavistische Sammlung, Herausgegeben von: Peter Rehder, Band 15, München 1988, 231-238.

Nekoliko napomena o Bašćanskoj ploči (U povodu priloga M. Moguš, Riječ-dvoje o Bašćanskoj ploči, »Kolo«, 4, 1967), u: *Bašćanska ploča*, I, Glavni i odgovorni urednici: Andre Mohorovičić i Petar Strčić, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Povijesno društvo otoka Krka, Povijesno društvo Rijeka, Zagreb – Krk – Rijeka 1988, 268-281. [Zusammenfassung: Einige Bemerkungen über die Bašćaer-Tafel, str. 281] – *Pretisnuti cijeli članak objavljen pod istim naslovom u: Vjesnik bibliotekara Hrvatske, god. XV, br. 1-2, Zagreb 1969–1970, 1-14.*

VIII. Procvat kulture. 1. Glagoljica, slavenski liturgijski i hrvatski književni jezik, u: *Bašćanska ploča*, I, Glavni i odgovorni urednici: Andre Mohorovičić i Petar Strčić, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Povijesno društvo otoka Krka, Povijesno društvo Rijeka, Zagreb – Krk – Rijeka 1988, 396-409. – *Pretisnuto iz: Nada Klaić, Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku, Zagreb 1971, 395-408.*

Još jednom o Bašćanskoj ploči kao izvoru za vladanje kralja Zvonimira, u: *Bašćanska ploča*, I, Glavni i odgovorni urednici: Andre Mohorovičić i Petar Strčić, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Povijesno društvo otoka Krka, Povijesno društvo Rijeka, Zagreb – Krk – Rijeka 1988, 484-494. [Riassunto: Ancora sulla lastra di Baška quale fonte di documentazione per il regno di Zvonimir, str. 494] – *Pretisnuti cijeli članak objavljen pod istim naslovom u: Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXIV, Pazin – Rijeka 1981, 287-297.*

Ulomak, u: *Bašćanska ploča*, I, Glavni i odgovorni urednici: Andre Mohorovičić i Petar Strčić, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Povijesno društvo otoka Krka, Povijesno društvo Rijeka, Zagreb – Krk – Rijeka 1988, 554-555. – *Pretisnut dio teksta iz: Nada Klaić, Vinodol. Od antičkih vremena do knezova Krčkih i Vinodolskog zakona», Pazin – Rijeka 1988, 28-29 sa pregledom »najstarijih hrvatskih natpisa iz XI. i XII. stoljeća u Istri, na Kvarnerskim otocima i u Hrvatskom*

primorju«. Među njima je i Bašćanska ploča, čija je slika također pretisnuta iz iste knjige (str. 27).

64. *Bašćanska ploča*, u: *Bašćanska ploča*, II, Glavni i odgovorni urednici: Andre Mohorovičić i Petar Strčić, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Povijesno društvo otoka Krka, Povijesno društvo Rijeka, Zagreb – Krk – Rijeka 1988, str. 55. – *Pretisnuto iz: Nada Klaić, Izvori za hrvatsku povijest do 1526. godine, Zagreb 1972, str. 86.*

Historiografski prepadi. Što historičarka Nada Klaić zamjera N. Budaku, Ž. Krušelju i V. Koščaku, u: *Danas: informativno politički tjednik*, god. VII, br. 312 (9. veljače), NIŠPRO Vjesnik n.sol.o., OOUR Vjesnik SSRNH, Zagreb 1988, 45-46.

Hrvatska povijest: Od mita do stvarnosti (1). Odakle smo se doselili, u: *Start magazin*, br. 498 (20. veljače), »Vjesnik«, Zagreb, OOUR Informativno-revijalna izdanja, Zagreb 1988, 58-63. – *Prvi u nizu od 3 feljtona o najstarijoj povijesti Hrvata i Hrvatske. Sva tri imaju na početku opširni uvodni tekst redakcije o Nadi Klaić i njezinom radu, a popraćeni su ilustracijama Milana Trenca.*

Od mita do stvarnosti (2). Gdje je bila stara Hrvatska, u: *Start magazin*, no. 499 (5. ožujka), »Vjesnik«, Zagreb, OOUR Informativno-revijalna izdanja, Zagreb 1988, 84-87.

Od mita do stvarnosti (3). Kad je postala hrvatska država, u: *Start magazin*, no. 502 (16. travnja), »Vjesnik«, Zagreb, OOUR Informativno-revijalna izdanja, Zagreb 1988, 84-87.

NASLOV, br. 315. Pisma – Referat, u: *Danas: informativno politički tjednik*, god. VII, br. 320 (5. travnja), NIŠPRO Vjesnik n.sol.o., OOUR Vjesnik SSRNH, Zagreb 1988, str. 6. – *Nastavak polemike Nade Klaić s Nevenom Budakom oko njegovog referata objavljene u: Danas, god. VII, br. 312 (9. veljače), Zagreb 1988, 45-46.*

1989. *Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tortkove krunidbe (1377. g.)*, Urednik: Branko Matan, Grafički zavod Hrvatske – OOUR Izdavačka djelatnost, Zagreb 1989, 346.

Tak zwane Pacta conventa czyli rzekoma umowa między Kolomanem i Chorwatami z 1101 roku, u: *Balkanica Posnaniensia, Acta et Studia*, IV, Bizancjum-Balkany-Słowiańszczyzna i Polska, Uniwersytet Im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydawnictwo Naukowe UAM Poznań 1989, 141-149. [Zusammenfassung: Die sogenannten pacta conventa oder das angebliche Abkommen zwischen Koloman und Kroaten aus dem Jahre 1102, str. 149; Abstract, str. 141] – *S hrvatskog jezika preveo: Boguslav Zeliński.*

Enciklopedija Jugoslavije, Izdaja v slovenskem jeziku, 4, E-Hrv, Druga izdaja, Glavni urednik: Jakov Sirotković, Pomoćnik glavnega urednika

za izdajo v slovenskem jeziku: Avguštin Lah, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1985. – *Rukopisi redakcijski zaključeni 7. prosinca 1988, a tiskav završen 20. lipnja 1989.*

– ERDŐDY [’erde:di], velikaška družinan na Hrvatskem, madžarskega rodu, 68-69. – *Autori: Bartol Zmajčić i Nada Klaić.*

– FRANKOPANI (orig. FRANKAPANI, Frangipani), velikaška družina knezov Krških, ki je prevzela to ime nekoliko pred 1430, da bi z njim podarila svoj dozdevni izvor iz rimske plemiške družine Frangipani, od katere je prevzela tudi grb, 257-258.

– [FRANKOPANI...], Bernardin Ozaljski, hrvatski fevdalec (1453–1529), str. 258.

– [FRANKOPANI...], Krsto Brinjski, hrvatski ban (1482–1527), str. 258.

– [FRANKOPANI...], Franjo Slunjski, hrvatski ban (1536–1572), str. 258.

– [FRANKOPANI...], Nikola Tržački, hrvatski ban (1586–1647), 258-259.

– [FRANKOPANI...], Fran Krsto Tržački, zarotnik in književnik (1643–1671), najmlajši sin Vuka Krste Franapana, karlovskega generala, str. 259. – *Autori: Nada Klaić (biografija) i Marin Franičević (književni rad).*

– [FRANKOPANI...], Orfej, zarotnik, potomec Jurija Frankopana, ki se je 1610 izselil v Porpetto pri Vidimu (Udine) in tam ustanovil furlansko vejo Frankopanov (izumrla ob koncu 19. st.), str. 259.

HERCEG (od njem. Herzog: vojvoda; lat. dux), str. 628.

Hrvatski biografski leksikon, 2, Bj – C, Glavni urednik: Aleksandar Stipčević, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1989.

– BRIBIRSKI KNEZOVI (XI–XIV. st.). Najodličniji hrvatski dinastički rod kojemu je uspelo na prijelazu iz XIII. u XIV. st. skupiti pod svojom vlašću ne samo najveći dio nekadašnjega Hrvatskog Kraljevstva, nego i Dalmaciju, Bosnu, Hum i jedan dio Neretvanske Kneževine, 308-314.

– [BRIBIRSKI KNEZOVI (XI–XIV. st.)], Pavao I, primorski ban, ban Hroata i gospodar Bosne (spominje se od 1272. – umro u svibnju 1312), 314-316.

– [BRIBIRSKI KNEZOVI (XI–XIV. st.)], Mladin II, hrvatski i bosanski ban te gospodar čitave humske zemlje (spominje se 1301–1341), 316-317.

1990. *Povijest Hrvata u srednjem vijeku*, Urednica: Alemka Kralj-Štih, Globus, Biblioteka Posebna izdanja, Zagreb 1990, 471 + 16 stranica sa slikama. – *Rukopis za tiskav priredili Tomislav Raukar i Ivan Kampuš.*

Ilustrirana povijest Hrvata, Autori teksta: Josip Adamček (razdoblje: 1409–1606, 1674–1699), Igor Karaman (1701–1815), Nada Klaić (598–1409, 1607–1673), Nives Majnarić-Pandžić (150.000–500. g. prije n. e.), Dragutin Pavličević (1815–1918), Marija Šmalcelj (375–568), Marin

Zaninović (500. g. prije n. e.–364. g. n. e.) i Mirko Žeželj (1918–1945), Treće izdanje, Urednik: Marijan Sinković, Stvarnost, Zagreb 1990. – *Neovisno o naslovu, riječ je zapravo o ilustriranoj kronologiji prapovijesti i povijesti hrvatskog prostora od oko 150.000 prije Krista do 1945. godine. Prilozi Nade Klaić nalaze se na stranicama 32-84 i 139-165.*

Kako Koprivnica 1356. godine postaje slobodni kraljevski grad, u: Arheološka istraživanja u Podravini i kalničko-bilogorskoj regiji, Znanstveni skup, Koprivnica, 14-17. X. 1986, Odgovorni urednik: Nives Majnarić-Pandžić, Hrvatsko arheološko društvo, Izdanja hrvatskog arheološkog društva, sv. 14 (1989), Zagreb 1990, 131-138. [Summary: How Koprivnica became a free Royal City in 1356, 137-138] – *Tekst primljen 18. listopada 1986.*

Enciklopedija Jugoslavije, 6, *Jap-Kat*, Drugo izdanje, Glavni urednik: Jakov Sirotković, Jugoslavenski leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1990.

– *KAČIĆI*, plemićke skupine u srednjovjekovnoj Hrvatskoj i Neretljanskoj kneževini, 632-633.

– *KARINJANI* (u lat. dokumentima *Carinenses*, *Carnenses*), ogranak »plemena« → *Lapčana*, koji se prozvao *Karinjanima* po tome što je vjerojatno od kraja XI. st. držao *Karinsku županiju*, 706-707.

Srednjovjekovna Bosna (1). Prošlost u političkim okovima. Rađanje srednjovjekovne Bosne moralo bi pobuđivati posebnu pažnju i to ne zato što je ona, po svoj prilici, među svojim susjedima najstarija, nego i zato što se hrvatska ili srpska »formula« nikako nije dala primijeniti na Bosnu, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15087 (četvrtak, 21. juni), Sarajevo 1990, str. 18. – *Provi u nizu od 18 feljtona s bilješkom nepotpisanog priređivača: »„Oslobođenje“ u svom izboru u objavljuje dijelove posthumno objavljene knjige »Srednjovjekovna Bosna« dr Nade Klaić, hrvatske istoričarke, profesora Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Knjigu je izdao Grafički zavod Hrvatske 1989. godine«.*

Srednjovjekovna Bosna (2). Protjerivanje iz udžbenika. U udžbeniku »Istorija države i prava naroda FNRJ« Dragoslava Jankovića iz 1948. je naročito zanimljivo njeno peto poglavlje u kome autor spominje Bosnu kao samostalnu političku cjelinu, istina ne nazivajući je državom, koja se razvija neometana uticajima, već oformljenih, srpske i hrvatske države. On je naprosto naziva bosanskom Bosnom. Ali gle čuda! Već u trećem izdanju ove knjige, peto poglavlje netragom nestaje. Zašto?, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15088 (petak, 22. juni), Sarajevo 1990, str. 17.

Srednjovjekovna Bosna (3). Javna vlast – dokaz državnosti. Jedino organizacija javne vlasti može biti znak prepoznavanja političkog individualiteta neke zemlje, a to potvrđuje i nepobitna činjenica da u ranom srednjem vijeku Balkana i Podunavlja, kao i u istorijskom razvitku uopšte, ne postoje

politički prazni prostori, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15089 (subota, 23. juni), Sarajevo 1990, str. 17.

Srednjovjekovna Bosna (4). Samostalna zemlja. Bosanske zemlje počele su svoj samostalni politički razvitak u isto vrijeme kad i oni Slaveni koji su kasnije zaposjeli hrvatske i srpske zemlje, ali je razlika među njima bila što se Bosna razvijala bez uplitanja Srba i Hrvata koji su tek krajem 8. vijeka iskrsnuli u dinarskim planinama, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15091 (ponedjeljak, 25. juni), Sarajevo 1990, str. 10.

Srednjovjekovna Bosna (5). Zabluda istoriografije. Najveće promjene u političkom životu bosanskih zemalja u 12. stoljeću donijela je obnovljena bizantijska vlast na Balkanu u vrijeme cara Manojla Komnena, koja u samoj Bosni ipak nije ostavila dublje tragove. U to vrijeme jedan od Arpadovića, nalazeći se na Komnenovom dvoru, dobija titulu rex Rame, ali njegove ambicije protežu se i prema Bosni, koja će za njega ostati samo »obećana zemlja«, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15092 (utorak, 26. juni), Sarajevo 1990, str. 18.

Srednjovjekovna Bosna (6). Falsifikati splitske crkve. Tobožnja Kolomanova potvrđnica dovodi u sumnju datum njenog nastajanja – 1103. godine – jer su u nju uneseni gotovo svi sporni posjedi Splitske nadbiskupije mnogo kasnije, u 14. stoljeću. Ta je isprava grubo falsifikat splitske crkve, kojim je ona branila svoje ugrožene posjede na hrvatskoj teritoriji, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15093 (srijeda, 27. juni), Sarajevo 1990, str. 18.

Srednjovjekovna Bosna (7). Banus Culinus Dominus Bosne. Za ocjenu Kulinova položaja poslije 1180. godine važno je razmatrati kakvi su bili bosansko-ugarski odnosi, odnosno, pokazuje li »obnovitelj« ugarske vlasti Bela III. bilo kakve namjere da i Kulinovu Bosnu pripoji svojoj zemlji, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15094 (četvrtak, 28. juni), Sarajevo 1990, str. 12.

Srednjovjekovna Bosna (8). Tri pisma Grgura IX. Pošto se veliki ban Bosne Ninoslav požalio papi da su mu kao preobraćeniku u hrišćansku vjeru uskraćena prava koja su imali njegovi heretički preci, papa je uputio pismo na tri smišljeno odabrane adrese, zahtijevajući da niko ne ometa Ninoslava u njegovoj zemlji sve dok je u katoličkoj vjeri, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15095 (petak, 29. juni), Sarajevo 1990, str. 16.

Srednjovjekovna Bosna (9). Ninoslav: Pataren ili pravovjerni. Toma Arhidakon, Ninoslavov savremenik, govori o njemu kao o moćnom banu i nema sumnje da ga, kao i građani Dalmacije, smatra pravovjernim, dakle, katolikom, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15096 (subota, 30. juni), Sarajevo 1990, str. 17.

Srednjovjekovna Bosna (10). Dubrovačko-bosanski odnosi. Politički obziri primorali su Ninoslava da se približi dubrovačkoj općini i da se zakletvom obaveže na »vječno« prijateljstvo, u: *Oslobođenje*, god. XLVII, br. 15096 (ponedjeljak, 2. juli), Sarajevo 1990, str. 9.

Srednjovjekovna Bosna (11). Kumani i bosanski heretici. Papa Nikola IV. obraća se slavonskim i hrvatskim velikašima da se bore protiv »Tatara, Aracena, Neugerija, pagana, ahizmatika, krivovjeraca i njihovih pristaša«. Pismo upućuje i na dvor bosanskih vladara, u: Oslobođenje, god. XLVII, br. 15099 (utorak, 3. juli), Sarajevo 1990, str. 15.

Srednjovjekovna Bosna (12). Smrt posljednjeg Arpadovića. Ladislavovom smrti nastalo je neobično komešanje po nekim evropskim dvorovima, ali i u Rimu, jer je svako htio izvući korist za sebe, u: Oslobođenje, god. XLVII, br. 15100 (srijeda, 4. juli), Sarajevo 1990, str. 16.

Srednjovjekovna Bosna (13). Mudra šutnja bosanskih vladara. Prednost bosanskih vlastodržaca bila je u tome što ni u jednoj prilici nisu dozvolili uplitanje heretičke crkve u državne poslove kao što su mudro prećutkivali da u zapravo heretičkoj Bosni nema organizovane katoličke crkve ni njenih redovnika (između 1299. i 1312. g.), u: Oslobođenje, god. XLVII, br. 15101 (četvrtak, 5. juli), Sarajevo 1990, str. 14.

Srednjovjekovna Bosna (14). Dolazak Stepana II. Hrvatska gospoda Bribirci, Pavao i sin mu Mladin II, samozvani i samotitularni bosanski banovi, nisu imali stvarne snage ni uticaja da zamijene ili potisnu bosansku porodicu Kotromanić, u: Oslobođenje, god. XLVII, br. 15102 (petak, 6. juli), Sarajevo 1990, str. 14. – U podnaslovu krivo stoji »Miladin II« umjesto »Mladin II«.

Srednjovjekovna Bosna (15). Svjedoci, a ne i jemci. Mada su držani podalje od dvora i bez uplitanja u državnu politiku, velikodostojnici bosanske crkve živjeli su u slozi s bosanskim vladarima, znajući da ni u jednoj drugoj zemlji ne bi mogli slobodno ispovijedati svoju vjeru, u: Oslobođenje, god. XLVII, br. 15103 (subota, 7. juli 1990), Sarajevo 1990, str. 16. – Feljton je zabunom označen krivim rednim brojem – 14. umjesto 15.

Srednjovjekovna Bosna (16). Kratkotrajno veselje ugarskog vladara. Kralj Tvrtko, koji je najviše podigao ugled bosanskih vladara, zbog rivalskog ponašanja svog brata Vukca, bio je jedini bosanski vladar koji je prisiljen da traži pomoć ugarskog kralja, ali, mimo očekivanja ugarski uticaj nije se osjećao u političkom životu Bosne, u: Oslobođenje, god. XLVII, br. 15105 (ponedjeljak, 9. juli), Sarajevo 1990, str. 8.

Srednjovjekovna Bosna (17). Križarski rat na Bosnu. Uz papinu podršku ugarski kralj Ludvik krenuo je u križarski rat na heretičku Bosnu, ne računajući da će već kod utorde Sokol biti zaustavljen – na bosansko tle nije kročio zahvaljujući knezu Vukcu Hrvatiniću. Iz zahvalnosti za ovu pomoć Tvrtko Vukcu poklanja grad Pleve, u: Oslobođenje, god. XLVII, br. 15106 (utorak, 10. juli), Sarajevo 1990, str. 12.

Srednjovjekovna Bosna (18). Poslušni vazal ili bosanski buntovnik. Iz prepiske s mletačkim duždom saznaje se kako je Tvrtko s majkom istjeran iz Bosne

na banski tron ponovo vraćen »milošću« ugarskog kralja. – Da li će Tvrško iz zahvalnosti skrušeno prihvatiti vazalsku ulogu ili će okrenuti leđa svom rođaku Ludoviku?, u: Oslobođenje, god. XLVII, br. 15107 (srijeda, 11. juli), Sarajevo 1990, str. 14.

- 1991.** *Zadnji knezi Celjski v deželah Sv. krone*, Naslov izvirnega rokopisa: Nada Klaić, Posljednji knezovi Celjski u zemljama Sv. krune, Autorizirani prevod: Matej Rode, Ponatis prve izdaje iz leta 1982, Latinske navedke je prevedel: Primož Simoniti, Pregled navedkov iz Golijevega prevoda »Kronike grofov Celjskih«: Božo Otorepec, Uredil: Janez Šumarda, Svetovni slovenski kongres, Ob. I. svetovnem slovenskem kongresu, Ljubljana – Celje, 27.-30. junij 1991, Izdal in založil: PRESE d.o.o., Celje 1991, 152. [Povzetka vsebine knjige – Sažetak: Posljednji knezovi Celjski u zemljama »Svete krune«, 115-120; Zusammenfassung: Die letzten Fürsten von Cilli (Celje) in den Ländern der »Heiligen Krone«, 120-127]
- 1992.** *Samostalni politički razvitak bosanskih zemalja nisu prekidal niti Hrvati niti Srbi*, u: Bosna i Hercegovina – ogledalo razuma. Analekti: izbor članaka, odlomaka i ilustracija, Priredio: David Atlagić, Autori: Sima Ćirković i dr., Urednik: David Atlagić, Novinsko izdavačko preduzeće »Borba«, Izdavačko grafički centar »Borba«, Beograd 1992, str. 6. – Izvod iz knjige o najstarijoj povijesti Bosne do XII. stoljeća, preuzet iz knjige »Srednjovjekovna Bosna« (1989), str. 32-34. Naslov teksta dao je priređivač.
- 1994.** *Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tvrškove krunidbe (1377. g.)*, Eminex s p.o., Zagreb 1994, 279.
Bosna – ni srpska ni hrvatska, u: Behar: časopis za kulturu i društvena pitanja, god. III, br. 10 (I-II), Kulturno društvo Muslimana Hrvatske Preporod, Zagreb 1994, 8-9. – Izvodi iz knjige »Srednjovjekovna Bosna« (1994) o najstarijoj povijesti Bosne.
- 1998.** *Predgovor*, u: Darinko Munić, Kastav u srednjem vijeku: društveni odnosi u kastavskoj općini u razvijenom srednjem vijeku. – Rasprave o Kastvu i Kastavskom statutu, II. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Izdavački centar Rijeka, Biblioteka Fluminensia, sv. 8, Uređuje: Ljubomir Stefanović, Rijeka 1998, 7-8. – *Predgovor je istovjetan onome iz 1. izdanja Munićeve knjige (1986).*
- 2001.** ERDŐDY [e'rdø:di], velikaška obitelj madž. podrijetla s posjedima u Ugarskoj, Slavoniji i Hrvatskoj sjeverno od Kupe, u: Hrvatska enciklopedija, 3, Da-Fo, Glavni urednik: Dalibor Brozović, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2001, str. 492. – *Prema podacima koje je u svom radu u ovom zborniku navela Iva Mandušić, autori nepotpisane natuknice su: Bartol Zmajčić i Nada Klaić. Tekst je preuzet iz ranijih izdanja enciklopedija, no ponešto proširen i prerađen.*

2007. *O načelima udruživanja u Hrvata u ranom srednjem vijeku. Od »čopora« do viteškog društva*, u: Hrvatska i Europa. Korijeni integracija, Zbornik radova, Uredio: Dimitrije Sergejev, Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, Sociološka biblioteka, Glavni urednik biblioteke: Goran Batina, Urednik izdanja: Goran Batina, Zagreb 2007, 61-72. – *Proširena verzija teksta objavljenog u: Sociologija sela, god. 16, br. 59/60 (siječanj-lipanj), Zagreb 1978, 104-110.*

II. LITERATURA O NADI KLAJĆ I NJEZINOM ZNANSTVENOM OPUSU:

1954. Hrvoje Matković, *Historijska čitanka za hrvatsku povijest, Izdanje Školske knjige, Zagreb 1952*, u: Istoriski pregled, god. I, br. 2 (maj), Istorisko društvo NRS, Beograd 1954, 78-79.
1960. Oleg Mandić, *O jednoj »recenziji«*, u: Historijski zbornik, god. XIII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1960, 318-320. – *Odgovor na kritiku Nade Klaić »O. Mandić, »Pacta conventa« i »dvanaest« hrvatskih bratstava. Historijski zbornik XI-XII, 1958–1959, str. 165-206« objavljen u: Historijski zbornik, god. XIII, Zagreb 1960, 303-318. Tiskano 1961.*
Hrvoje Matković, *Izvori za hrvatsku povijest I-IV, Izdanje »Školske knjige«, Zagreb*, u: Istoriski pregled: časopis za nastavu istorije – organ Saveza istoriskih društava FNRJ, god. VI, br. 3-4, Savez historijskih društava FNRJ, Zagreb 1960, 261-262.
1962. Mirko Šeper, [KLAJĆ], 2. *Nada, historičar (Zagreb, 21. VII. 1920. –)*, u: Enciklopedija Jugoslavije, 5, Jugos-Mak, Izdanje i naklada Leksikografskog zavoda FNRJ, Zagreb 1962, str. 252.
1963. Marko Kostrenčić, *Nada Klaić, Što su kmetovi Vinodolskog zakona? Radovi Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za povijest. Str. 25-50. Zagreb 1962*, u: Zbornik Historijskog instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, vol. 5, Zagreb 1963, 449-454.
Jaroslav Šidak, *Ponovo o odnosu Petra Zrinskoga prema kmetovima u doba urote*, u: Jugoslovenski istorijski časopis: organ Saveza društava istoričara Jugoslavije, god. II, br. 2, Beograd 1963, 99-104. – *Odgovor Šidaka na tekst Nade Klaić »Uz diskusiju o odnosu Petra Zrinskog prema ozaljskim podložnicima u mjesecu ožujku 1670.« objavljen u: Jugoslovenski istorijski časopis, god. II, br. 1, Beograd 1963, 43-46.*
Mirko Valenić, *O nekim pitanjima hrvatske povijesti u svjetlu objavljenih izvora i novije literature (Uz zbirku »Izvori za hrvatsku povijest« I-IV, priredila dr. Nada Klaić, izd. Školska knjiga, Zagreb 1955–58)*, u: Historijski

pregled: časopis za nastavu historije – organ Saveza društava historičara SFRJ, god. IX, br. 4, Zagreb 1963, 287-296.

1965. Jaroslav Šidak, *Moja završna riječ o odnosu P. Zrinskoga prema kmetovima u doba urote (1670)*, u: Jugoslovenski istorijski časopis: organ Saveza društava istoričara Jugoslavije, god. IV, br. 1, Beograd 1965, 88-92. – *Odgovor Šidaka na tekst Nade Klaić »Još jednom „O odnosu Petra Zrinskoga prema kmetovima u doba urote“«* objavljen u: Jugoslovenski istorijski časopis, god. IV, br. 1, 83-87. *Prema napomeni uredništva na kraju teksta, Šidakovim prilogom završena je diskusija sa Nadom Klaić, jer su »dosada svi učesnici diskusije veoma podrobno izložili svoje poglede«.*

[Jaroslav Šidak], *[Moyen age] Croatie*, u: *Historiographie yougoslave 1955–1965*, Redacteur en chef: Jorjo Tadić, Rédaction: Bogo Grafenauer, Jaroslav Šidak et Jorjo Tadić, Federation des societes historiques de Yougoslavie, Beograd 1975, 67-80.

Jaroslav Šidak, *Hrvatska historiografija 1955–65. (I. dio)*, u: *Historijski zbornik*, god. XVIII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1965, 1-46. – *Originalni tekst na hrvatskom jeziku, objavljen prethodno u francuskom jeziku s određenim pogreškama u prijevodu u knjizi »Historiographie yougoslave 1955–1965«*, Beograd 1975. Tiskano 1966.

1966. Dinko Foretić, *Polemika na Naučnom skupu u povodu 900-godišnjice samostana sv. Marije u Zadru. Cika – Krešimirova sestra ili ne? Viktor Novak: Prema legendi Čikina kćerka Večenega bila je Kolomanova žena ili ljubavnica; Nada Klaić: Legenda o odnosu Kolomana i Večenega je nepotrebno naklapanje*, u: *Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske*, god. XXVI, br. 7133 (utorak, 27. prosinca), IV. izdanje, Zagreb 1966, str. 11.
1967. Dominik Mandić, *Povijest Hroata u srednjem vijeku u sveuč. predavanjima prof. N. Klaić u Zagrebu*, u: *Hrvatska revija: kulturno-književni tromjesečnik*, god. XVII, sv. 3-4 (67-68) (prosinac), Urednik: Vinko Nikolić, München 1967, 278-299.
1968. Zvane Črnja, *Akribija Nade Klaić*, u: *Dometi: kultura – književnost – društvena pitanja*, god. I, br. 1 (lipanj), Matica hrvatska Rijeka, Rijeka 1968, 118-119. – *Osvrt na skripta Nade Klaić »Pregled izvora i historiografije za hrvatsku povijest do XII. stoljeća«* (Zagreb 1967).
1969. Josip Lučić, *Ponovo o »Dva torza o srednjovjekovnoj hrvatskoj povijesti«*, u: *Historijski zbornik*, god. XXI-XXII, Povijesno društvo Hrvatske, Zagreb 1968–1969, 557-571. – *Reakcija, između ostalog, na tekstove Nade Klaić i Boge Grafenauera objavljenim pod zajedničkim naslovom »Pripombe k »dvema torzoma« (= nedokončanim deloma) o srednjeveški hrvatski zgodovini«*, u: *Historijski zbornik*, god. XIX-XX, Zagreb 1966–1967, 517-535. Tiskano 1971. godine.

Julian V. Bromlej, *Još jednom o nastajanju feudalizma u Hrvatskoj*, u: *Jugoslovenski istorijski časopis: organ Saveza društava istoričara*

- Jugoslavije, god. VIII, br. 3, Beograd 1969, 67-75. – *Reakcija autora na tekst Nade Klaić »Uz problem geneze feudalizma u Hrvatskoj. Povodom djela Становление феодализма в Хорватии, od J. V. Brobleja (ANSSSR, Inst. slav., Moskva 1964)« objavljen u: Jugoslovenski istorijski časopis, god. V, br. 3-4, Beograd 1966, 55-78.*
- 1970.** Vladimir Bazala, *Umjesto odgovora Nadi Klaić*, u: Kritika: dvomjesečni časopis za kritiku umjetnosti i kulturnopolitička pitanja, god. 3, br. 11 (ožujak-travanj), Društvo književnika Hrvatske, Zagreb 1970, 257-260. – *Reakcija na tekst Nade Klaić »Još jednom o tristotoj obljetnici osnutka Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Povodom natpisa V. Bazale, O 300-godišnjici zagrebačkog sveučilišta, »Kritika« 8, 1969, str. 642-645« objavljen u istom broju časopisa na stranicama 254-257.*
- 1972.** Dominik Mandić, *Nehrvatska »Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku« prof. Nade Klaić*, u: Hrvatska revija: kulturno-književni tromjesečnik, god. XXII, sv. 2-3 (86-87) (rujan), Urednik: Vinko Nikolić, München 1972, 181-221.
- Josip Lučić, *O počecima kmetstva u dubrovačkoj Astoreji (s osvrtom na zadarsko područje)*, u: Arhivski vjesnik, god. XV, sv. 15, Zagreb 1972, 265-296. – *Odgovor na tekst Nade Klaić »Problem kmetstva na području dubrovačke Astoreje (Prilog problematici dalmatinskog agrara)« objavljen u: Arhivski vjesnik, god. XIV, sv. 14, Zagreb 1971, 237-274.*
- Stjepan Gunjača, *Nekoliko primjera grubih falsifikata na račun starije hrvatske historiografije*, u: Kulturni radnik: časopis za društvena i kulturna pitanja, god. XXV, br. 2, Prosvjetni sabor Hrvatske, Zagreb 1972, 134-156. – *Autor se, između ostalog, osvrće na mišljenje Nade Klaić prema kojem je djelo Historia Salonitana maior dopuna, a ne koncept Salonitanske povijesti Tome Arhidakona (146-156).*
- Ignacij Voje, *Dr. Nada Klaić, Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku. Izd. Školska knjiga, Zagreb 1971, str. 593, IX prilog*, u: Zgodovinski časopis: glasilo Zgodovinskoga društva za Slovenijo, letnik XXVI, zvezek 3-4, Ljubljana 1972, 406-411.
- 1973.** Darko Stuparić, *Povelje, statuti – vrela povijesti. Prof. dr. Nada Klaić: »Izvori za hrvatsku povijest do 1526. godine«, naklada »Školska knjiga«, Zagreb 1972*, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XXXIV, br. 9346 (petak, 30. ožujka), Jutarnje izdanje, OOUR Izdavačka djelatnost »Vjesnik«, Zagreb 1970, str. 8.
- 1974.** Srećko Ljubljanović, *Sjena mrtvoga kralja između historije i arheologije. Polemika dra Stjepana Gunjače i dr. Nade Klaić o povijesnim izvorima i metodologiji u povodu hipoteza o smrti kralja Zvonimira*, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XXXV, br. 9596 (subota, 26. siječnja), Sedmo zagrebačko, OOUR Izdavačke djelatnosti »Vjesnik«, Zagreb 1974, str. 9.

Stipe Gunjača, *Oko falsifikata na račun starije hrvatske historije. Nekoliko riječi u povodu odgovora Nade Klaić na optužbu o falsificiranju teksta u predlošku koji je napisao Toma Arhidakon*, u: *Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske*, god. XXXV, br. 9614 (utorak, 16. veljače), Sedmo zagrebačko, OOUR Izdavačke djelatnosti »Vjesnik«, Zagreb 1974, str. 8. – *Reakcija na tekst Srečka Ljubljanovića »Sjena mrtvoga kralja između historije i arheologije...« objavljenog u: Vjesnik*, god. XXXV, br. 9596 (subota, 26. siječnja), Zagreb 1974, str. 7.

Stipe Gunjača, *Manipulacije i izortanje činjenica*, u: *Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske*, god. XXXV, br. 9638 (subota, 16. ožujka), Sedmo zagrebačko, OOUR Izdavačke djelatnosti »Vjesnik«, Zagreb 1974, str. 8. – *Odgovor na tekst Nade Klaić »Tko je od nas, »ordinarni krivotvoritelj«? Odgovor na članak dra Stipe Gunjače „Oko falsifikata na račun starije hrvatske historije“*, objavljen u: *Vjesnik*, god. XXXV, br. 9620 (subota, 23. veljače), Zagreb 1974, str. 8.

1975. Tomislav Raukar, [*The Middle Ages*] u: *The Historiography of Yugoslavia 1965–1975*, Editor-in-Chief: Dragoslav Janković, Editors: Sima Ćirković, Bogo Grafenauer, Mirjana Gross, Dragoslav Janković and Vlado Strugar, Beograd 1975, 61-71.

Bogo Grafenauer, *Na rob novi fevdalni »teoriji« . . . o uzrokih hrovaško-slovenskega kmečkoga upora 1572–73*, u: *Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja*, leto XXIV, številka 4 (555) (21. februarja), ČGP Delo, TOZD časopisi, Ljubljana 1975, 88-89. – *Reakcija na tekst Nade Klaić »O uzrokih hrovaško-slovenskega kmečkoga upora 1572–73« objavljen u: Naši razgledi*, leto XXIV, številka 2 (553) (24. januarja), Ljubljana 1975, 32-33.

Bogo Grafenauer, *Še o vzrokih upora 1572–73*. Replika na obrambo fevdalne dogodkovnozgovinske razlage hrovaško-slovenskega kmečkoga upora 1572–73, u: *Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja*, leto XXIV, številka 7 (558) (4. aprila), ČGP Delo, TOZD časopisi, Ljubljana 1975, 177-179. – *Odgovor na tekst Nade Klaić »Še o vzrokih upora 1572–73. O zanimivi »znanstveni« oceni akademika Boga Grafenauerja, objavljenom u dva dijela u: Naši razgledi*, leto XXIV, številka 5 (556) (7. marca), Ljubljana 1975, 122-123 i u: *Naši razgledi*, številka 6 (557) (21. marca), Ljubljana 1975, 147-148.

1976. [Slavko Gavrilović], [*O autorici i njezinom djelu*], u: *Nada Klaić, Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u XVI. i XVII. stoljeću*, Nolit, Biblioteka Istorija, Beograd 1976, zadnja korica knjige. – *Sudeći po sadržaju, najjojerotnije se ovdje radi o izvodu iz recenzije. Kao recenzenti potpisani su Slavko Gavrilović i Marko Šunjić. Budući da je tekst na srpskom jeziku i ekavici, najjojerotnije potječe od Gavrilovića.*

Anonim, *Dr. Nada Klaić, Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku*, u: Školske novine: tjednik radnika u odgoju i obrazovanju i znanosti SR Hrvatske, god. XXVII, br. 40 (14. prosinca), Izdavač: Novinsko-izdavačka ustanova Školske novine, Osnivač: Republički odbor Sindikata radnika u djelatnostima odgoja i obrazovanja i znanosti Hrvatske, Zagreb 1976, str. 12.

1977. Trpimir Macan, »*Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku*«, u: Marulić: časopis za književnost i kulturu, god. X, br. 2 (travanj), Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb 1977, 147-149.

M. V., *Nada Klaić: Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u XVI. i XVII. veku*, u: Politika, god. LXXIV, br. 22747 (četvrtak, 3. februar), Izdaje i štampa NIP »Politika«, Beograd 1977, str. 10. [ćir.]

1978. Mate Suić, *Marginalne bilješke uz rad Nade Klaić*, u: Sociologija sela, god. 16, br. 61-62 (srpanj-prosinac), Centar za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1978, 133-139. – *Prilog diskusiji na projektu »Komparativno-historijsko proučavanje integracije lokalnih zajednica u suvremene nacije, s osobitim obzirom na naše krajeve«.*

Anonim, Klaić, *Nada, povjesničar; r. 1920. u Zagrebu*, u: Opća enciklopedija Jugoslavenskog leksikografskog zavoda, 4, Iz-Kzy, Glavni urednik: Josip Šentija, Zagreb 1978, str. 401.

1979. Andreas Moritsch, *Klaić, Nada: Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u XVI. i XVII. stoljeću*. Beograd: Izdavačko preduzeće Nolit 1976. 308 S. [*Soziale Unruhen und Aufstände in Kroatien im 16. und 17. Jahrhundert*], u: Südost-Forschungen: internationale Zeitschrift für Geschichte, Kultur und Landeskunde Südosteuropas begründet von Fritz Veljavec, Im Auftrag des Südost-Instituts München geleitet und herausgegeben von Mathias Bernath, Band XXXVIII, Verlag R. Oldenbourg, München 1979, 355-357.

Anđela Horvat, *Klaić, Nada – Ivo Petricioli: Zadar u srednjem vijeku do 1409. Zadar: Filozofski fakultet Zadar 1976. 598 S., 7 Schwarzweiß- und 47 Farbabb. im Text, LXIV Taf. mit 97 Farbabb., Ln. 52,- DM. (Sveučilište u Splitu. Filozofski fakultet Zadar. Pos. Izd. – Prošlost Zadra knjiga II.) [Zadar im Mittelalter bis 1409]*, u: Südost-Forschungen: internationale Zeitschrift für Geschichte, Kultur und Landeskunde Südosteuropas begründet von Fritz Veljavec, Im Auftrag des Südost-Instituts München geleitet und herausgegeben von Mathias Bernath, Band XXXVIII, Verlag R. Oldenbourg, München 1979, 348-351. – *Ime autorice je krivo navedeno kao Angela Horvat.*

Wayne S. Vucinich, *Nada Klaić, Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u XVI. i XVII. stoljeću [Social Ferement and Uprisings i Croatia in the*

Sixteenth and Seventeenth Centuries]. Belgrade: Nolit, [1976]. Pp. 308, u: *The American History Review*, Volume 84, Number 1 (February), American Historical Association, Washington 1979, 206-207.

Tomislav Raukar, [*Historiografija od 1965–1975 za hrvatsku povijest do g. 1918*] I. *Srednji vijek (do 1527)*, u: *Historijski zbornik*, god. XXXI–XXXII, Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb 1978-1979, 3-20. – *Proširena verzija teksta objavljenog u knjizi: The Historiography of Yugoslavia 1965–1975*, Beograd 1975, 61-71. Tiskano 1980.

Zorko Marković, *Pročitajte ovoga tjedna. Nada Klaić: Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u XVI. i XVII. stoljeću*, Nolit Beograd 1976, u: *Glas Podravine: glasilo Socijalističkog saveza ranog naroda općine Koprivnica*, god. XXXIV, br. 2 (petak, 12. siječnja), Informativno-dokumentarni centar Radne organizacije OK SSRN Koprivnica, Koprivnica 1979, str. 6.

1981. Lujo Margetić, *Naše Primorje u djelima Nade Klaić*, u: *Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci*, 2, Rijeka 1981, 281-283.

1982. Ignacij Voje, *Beseda o avtorici*, u: Nada Klaić, *Zadnji knezi Celjski v deželah Sv. krone*, Naslov izvirnega rokopisa: Nada Klaić, *Posljednji knezovi Celjski u zemljama Sv. krune*, Avtorizirani prevod: Matej Rode, Latinske navedke je prevedel: Primož Simoniti, Pregled navedkov iz Golijevega prevoda »Kronike grofov Celjskih«: Božo Otorepec, Uredila: Janez Šumarda in Gustav Grobelik, Izdala in založila: Kulturna skupnost občine Celje v sodelovanju z Zvezo zgodovinskih društev Slovenije in Zgodovinskim društvom Slovenije in Zgodovinskim društvom v Celju, *Celjski zbornik, Posebna izdanja*, Celje 1982, 129-130.

Ferdo Gestrin, *Spremna beseda*, u: Nada Klaić, *Zadnji knezi Celjski v deželah Sv. krone*, Naslov izvirnega rokopisa: Nada Klaić, *Posljednji knezovi Celjski u zemljama Sv. krune*, Avtorizirani prevod: Matej Rode, Latinske navedke je prevedel: Primož Simoniti, Pregled navedkov iz Golijevega prevoda »Kronike grofov Celjskih«: Božo Otorepec, Uredila: Janez Šumarda in Gustav Grobelik, Izdala in založila: Kulturna skupnost občine Celje v sodelovanju z Zvezo zgodovinskih društev Slovenije in Zgodovinskim društvom Slovenije in Zgodovinskim društvom v Celju, *Celjski zbornik, Posebna izdanja*, Celje 1982, 5-7.

1983. Ignacije Voje, *Okrogla miza slovenskih zgovinarjev ob knjigi dr. Nade Klaić: Proti mitom o celjskih grofih*, u: *Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja*, leto XXXII, številka 3 (746) (11. februarja), ČGP Delo, TOZD Delo – Naši razgledi, Ljubljana 1983, 72-73.

- Ignacije Voje, *Ali celjski grofi potrebujejo advokate?*, u: Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja, leto XXXII, številka 8 (751) (22. aprila), ČGP Delo, TOZD Delo – Naši razgledi, Ljubljana 1983, str. 225. – *Reakcija objavljena pod zajedničkim naslovom »Odzivi na polemični zapis Nade Klaić »Kdo izmed nas razširja lažne mite o Celjskih?«, NR 8. aprila 1983« zajedno sa sljedećim tekstovima Boge Grafenauera i Ferde Gestrina.*
- Bogo Grafenauer, *Celjski grofje in »Zgodovina Slovencev«* (CZ 1979), u: Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja, leto XXXII, številka 8 (751) (22. aprila), ČGP Delo, TOZD Delo – Naši razgledi, Ljubljana 1983, 225-226.
- Ferdo Gestrin, *Celjski grofje in obsodba slovenskih zgodovinarjev*, u: Naši razgledi: štirinajstdnevnik za politična, gospodarska in kulturna vprašanja, leto XXXII, številka 8 (751) (22. aprila), ČGP Delo, TOZD Delo – Naši razgledi, Ljubljana 1983, str. 226.
- Jože Ciperle, *Drugačna podoba vladavine Celjskih v hrvaških deželah. Zadnji knezi Celjski v deželah »sv. krone«*, u: Prosvetni delavec: glasilo delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti Slovenije, letnik XXXIV, številka 1 (17. januarja), Republiški odbor Sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti ter izobraževalna skupnost Slovenije, Ljubljana 1983, str. 9.
- J. Pnk., *Nada Klaić Zadnji knezi Celjski v deželah Sv. krone. Celje, Celjski zbornik – Posebna izdaja 1982. 132 s., německé řesumé*, u: Československý časopis historický, Ročník XXXI, Číslo 4, Ústav československých a světových dějin ČSAV v Akademii, Nakladatelství Čs. akademie věd, Praha 1983, str. 598.
- 1984.** Brane Crljenak, *Nada Klaić: Crtice o Vukovaru u srednjem vijeku, Gradski muzej, Vukovar*, u: Revija: časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja, god. XXIV, br. 1 (siječanj-veljača), Izdavački centar »Revija« Radničkog sveučilišta »Božidar Maslarić«, Osijek 1984, 87-91.
- Ludwig Steindorff, *Povijest Zagreba. Knjiga proa: Klaić Nada: Zagreb u srednjem vijeku. Zagreb: Sveučilišna naklada Liber 1982. 570 S. mit zahlr. Abb. und Karten im Text [Geschichte Zagrebs. Bd. 1: K. N.: Zagreb im Mittelalter.]*, u: Südost-Forschungen: internationale Zeitschrift für Geschichte, Kultur und Landeskunde Südosteuropas begründet von Fritz Veljavec, Im Auftrag des Südost-Institutes München geleitet und herausgegeben von Mathias Bernath, Band XLIII, Verlag R. Oldenbourg, München 1984, 442-447.
- 1985.** Željko Rapanić, *Predgovor*, u: Nada Klaić, *Trogir u srednjem vijeku*, knj. II, sv. 1, Javni život grada i njegovih ljudi, Urednik: Željko Rapanić, Muzej grada Trogira, Izdanja Muzeja grada Trogira, sv. 5, Trogir 1985, 7-8.

Anonim, *Zu den Autoren*, u: *Balcanoslavica 11-12*, Institut za istraživanje na staroslavenskata Kultura, Prilep 1984–1985, 197-199. – *Kratke biografije i adrese autora napisane na njemačkom jeziku. Među njima se nalazi i tekst o Nadi Klaić (str. 197), a koji je najvjerojatnije sama napisala. Cijeli dvobroj sadrži izlaganja sa sekcije o srednjem vijeku na 12. kongresu Arheološkog društva Jugoslavije održanom u listopadu 1984. u Novom Sadu.*

J. B., *U Trogiru promocija knjige dra Nade Klaić »Javni život grada i njegovih ljudi«*, u: *Slobodna Dalmacija: glasilo Socijalističkog saveza radnog naroda hrvatske zajednice općina Split*, god. XLI, br. 12594 (utorak, 29. listopada), Novinska, izdavačka i tiskarska radna organizacija »Slobodna Dalmacija« n.sub.o. – OOUR »Izdavačka djelatnost« n. sub. o., Split 1985, str. 5.

1986. Ignacij Voje, *Crtice o Vukovaru u srednjem vijeku*. *Vukovar: Gradski muzej*, 1983. 163 strani + karta *Vukovske župe*, u: *Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije*, letnik 40, številka 3, Ljubljana 1986, 342-345.

Ludwig Steindorff, *Nada Klaić: Trogir u srednjem vijeku. Svezak 1. Javni život grada i njegovih ljudi. Trogir: Muzej grada Trogira 1985. 393 S. mit zahlr. Abb. im Text (Izdanja muzeja grada Trogira 5.) [Trogir im Mittelalter. Bd. 1. Das öffentliche Leben der Stadt und ihrer Menschen.]*, u: *Südost-Forschungen: internationale Zeitschrift für Geschichte, Kultur und Landeskunde Südosteuropas begründet von Fritz Veljavec, Im Auftrag des Südost-Institutes München geleitet und herausgegeben von Mathias Bernath, Band XLV, Verlag R. Oldenbourg, München 1986, 384-385.*

Svevlad Slamnig, *Karizma bez pokrića*, u: *Marulić: časopis za književnost i kulturu*, god. XIX, br. 3 (svibanj-lipanj), Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb 1986, 394-396. – *Kritika teze Nade Klaić o »tzv. Carskoj Dalmaciji kao jedinoj platformi glagoljaštva prije Zvonimira«.*

Tragurinus, *Povijest grada Trogira. Autorica Nada Klaić – Izdanje Muzeja grada Trogira 1985*, u: *Marulić: časopis za književnost i kulturu*, god. XIX, br. 3 (svibanj-lipanj), Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb 1986, 417-419.

1987. Hrvoje Šošić, *Uvozni kartografski neokolonijalizam prof dr. Nade Klaić i moja »imaginarna studija«*. Izdavač: autor, Dr. Hrvoje Šošić, Tisak: Stojko Mamić, prijepis i umnožavanje – fotokopiranje, Zagreb 1987, 69. – *Strojopis umnožen u 100 primjeraka.*

Hrvoje Šošić, *Uvozni kartografski neokolonijalizam prof dr. Nade Klaić i moja »imaginarna studija«*. *Montirani proces, Drugo, prošireno izdanje,*

Izdavač: autor, Dr. Hrvoje Šošić, Tisak: Stojko Mamić, prijepis i umnožavanje – fotokopiranje, Zagreb 1987, 94. – *Strojopis umnožen u 50 primjeraka.*

Peter Štih, *Karantanija = stara domovina Horvatov?*, u: *Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije*, letnik 41, številka 3, Ljubljana 1987, 529-549. [Zusammenfassung: Karantanien – die Urheimat der Kroaten, 548-549] – *Osvrt na rad Nade Klaić »O problemima stare domovine, dolaska i pokrštenja dalmatinskih Hrvata«* objavljen u: *Zgodovinski časopis, letnik 38, številka 4, Ljubljana 1984, 253-270.*

Neven Budak, *Hrvatska historiografija o srednjem vijeku (do 1527)*, u: *Historijski zbornik*, god. XL (1), Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb 1987, 1-21. – *Tekst izvorno napisan za nikada objavljeni 4. svezak pregleda historiografije Jugoslavije (1975–1985). Tiskano u travnju 1988.*

Dragutin Feletar, *Riječ-dvije prije čitanja*, u: Nada Klaić, *Koprivnica u srednjem vijeku*, Uredništvo: Ivo Čičin, Tomislav Boršo, Dragutin Feletar, Franjo Horvatić (odgovorni urednik), Božena Loborec, Zorko Marković, Krešimir Šalomon, Vjekoslav Prvčić i Franjo Vrtulek, Centar za kulturnu djelatnost, OOUR Muzej grada Koprivnice, Biblioteka »Podravskeg zbornika«, 19, Koprivnica 1987, 7-9. – *Predgovor, čiji se kraći izvod nalazi i na unutrašnjoj strani prve korice knjige.*

Drago Miletić, *Predgovor*, u: Nada Klaić, *Medvedgrad i njegovi gospodari*, Urednica Božena Zadro, ČGP Delo – OOUR Globus, izdavačka djelatnost, Biblioteka Posebna izdanja, Zagreb 1987, 5-6.

Anonim, *Prof. dr. Nada Klaić*, u: Nada Klaić, *Koprivnica u srednjem vijeku*, Uredništvo: Ivo Čičin, Tomislav Boršo, Dragutin Feletar, Franjo Horvatić (odgovorni urednik), Božena Loborec, Zorko Marković, Krešimir Šalomon, Vjekoslav Prvčić i Franjo Vrtulek, Centar za kulturnu djelatnost, OOUR Muzej grada Koprivnice, Biblioteka »Podravskeg zbornika«, 19, Koprivnica 1987. – *Kratka biografija Nade Klaić na unutrašnjoj strani zadnje korice knjige.*

Zorko Marković (priredio), *U povodu izlaska iz tiska knjige Nade Klaić »Koprivnica u srednjem vijeku« (1). Prof. dr. Nada Klaić i »koprivnički izazov«*, u: *Glas Podravine: glasilo Socijalističkog saveza ranog naroda općine Koprivnica*, god. XLII, br. 32 (petak, 14. kolovoza), Radna organizacija »Glas Podravine« informativno-izdavačka djelatnost p. o., Koprivnica 1987, str. 6. – *Niz od šest feljtona u kojima je autor predstavio Nadu Klaić i njezinu navedenu knjigu.*

Zorko Marković (priredio), *U povodu izlaska iz tiska knjige Nade Klaić »Koprivnica u srednjem vijeku« (2). Kada se i zašto prvi put spominje Koprivnica?*, u: *Glas Podravine: glasilo Socijalističkog saveza ranog naroda općine Koprivnica*, god. XLII, br. 33 (petak, 21. kolovoza),

Radna organizacija »Glas Podravine« informativno-izdavačka djelatnost p. o., Koprivnica 1987, str. 6.

Zorko Marković (priredio), *U povodu izlaska iz tiska knjige Nade Klaić »Koprivnica u srednjem vijeku« (3). Prva sačuvana oporuka*, u: Glas Podravine: glasilo Socijalističkog saveza ranog naroda općine Koprivnica, god. XLII, br. 34 (petak, 28. kolovoza), Radna organizacija »Glas Podravine« informativno-izdavačka djelatnost p. o., Koprivnica 1987, str. 6.

Zorko Marković (priredio), *U povodu izlaska iz tiska knjige Nade Klaić »Koprivnica u srednjem vijeku« (4). Kad nastaju Novigrad i Kamengrad*, u: Glas Podravine: glasilo Socijalističkog saveza ranog naroda općine Koprivnica, god. XLII, br. 35 (petak, 4. rujna), Radna organizacija »Glas Podravine« informativno-izdavačka djelatnost p. o., Koprivnica 1987, str. 6.

Zorko Marković (priredio), *U povodu izlaska iz tiska knjige Nade Klaić »Koprivnica u srednjem vijeku« (5). Povlastice hercega Stjepana*, u: Glas Podravine: glasilo Socijalističkog saveza ranog naroda općine Koprivnica, god. XLII, br. 36 (petak, 11. rujna), Radna organizacija »Glas Podravine« informativno-izdavačka djelatnost p. o., Koprivnica 1987, str. 6.

Zorko Marković (priredio), *U povodu izlaska iz tiska knjige Nade Klaić »Koprivnica u srednjem vijeku« (6). Slobodni kraljevski grad*, u: Glas Podravine: glasilo Socijalističkog saveza ranog naroda općine Koprivnica, god. XLII, br. 37 (petak, 18. rujna), Radna organizacija »Glas Podravine« informativno-izdavačka djelatnost p. o., Koprivnica 1987, str. 6.

Milan Dimić, [Pismo redakciji »OKO« Zagreb], u: Oko: novine za aktualnosti iz umjetnosti i kulture OOUR »OKO« u sastavu IKRO »Mladost« Zagreb, god. XIV, br. 387 (15-29. siječnja), Zagreb 1987, str. 8. – Pismo sa pitanjima o podrijetlu i teritorijalnom prostiranju Srba u Hrvatskoj, Bosni, Dalmaciji i Crnoj Gori, povodom teksta Nade Klaić »U hramu Božice Clio. Hrvatski Srbi od IX. do XVI. stoljeća« objavljenom u dva dijela u: Oko, god. XIII, br. 382 (6-20. studenog), Zagreb 1986, str. 7 i 10, te br. 383 (20. studenog – 4. prosinca), Zagreb 1986, 9-10.

1988. Peter Štih, *Čija je domovina Karantanija?*, u: Start magazin, br. 504 (14. veljače), »Vjesnik«, Zagreb, OOUR Informativno-revijalna izdanja, Zagreb 1988, 86-87. – Objavljeno sa tekstom Ivana Beuca koji slijedi u rubrici »Hrvatska povijest: od mita do stvarnosti« pod zajedničkim naslovom »Reagirana«, te opširnim uvodom redakcije: »Prof. dr. Nada Klaić, profesora srednjovjekovne hrvatske povijesti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, objavila je dosad tri priloga u kojima razmatra sporne teme najstarije povijesti Hrvata, od doseljenja do Trpimira. U ovom ćemo broju

objaviti dva polemička priloga. Prvi »Čija je domovina Karantanija?«, napisao je Peter Štih, sveučilišni asistent za povijest Slovenaca u srednjem vijeku na Filozofskoj fakulteti u Ljubljani. Drugi prilog, »Kad je postala hrvatska država«, napisao je prof. dr. Ivan Beuc, profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Zbog zanimljivosti teme bilo bi poželjno da se čuju i druga stručna mišljenja, kao i odgovor Nade Klaić«. Ilustracije uz tekstove izradio je Milan Trenc.

Ivan Beuc, *Kad je postala hrvatska država*, u: Start magazin, br. 504 (14. veljače), »Vjesnik«, Zagreb, OOUR Informativno-revijalna izdanja, Zagreb 1988, str. 87.

Neven Budak, *Zaboravnost kao metoda. Kako stavovi N. Klaić mogu biti meritorni, kad ih je pet puta mijenjala*, u: Danas: informativno politički tjednik, god. VII, br. 313 (16. veljača), NIŠPRO Vjesnik n.sol.o., OOUR Vjesnik SSRNH, Zagreb 1988, str. 44. – *Odgovor na tekst Nade Klaić »Historiografski prepadi. Što historičarka Nada Klaić zamjera N. Budaku, Ž. Krušelju i V. Koščaku« objavljen u: Danas, god. VII, br. 312 (9. veljače), Zagreb 1988, 45-46.*

Grafenauer Bogo, O »(ne)znanstveni fantastiki« v *Zgodovinskem časopisu. Odprto pismo prvega glavnega in odgovornega urednika Zgodovinskega časopisa sadanjemu uredniku*, u: Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije, letnik 42, številka 1, Ljubljana 1988, 121-123. – *Reakcija na tekst Nade Klaić »K okrogli mizi »Zgodovinopisje na slovenskem danes«.* Prilog raspravi o današnjoj slovenskoj medievistici« objavljen u: Zgodovinski časopis, letnik 41, številka 3, Ljubljana 1987, 549-555. *Slijede također reakcije Ferde Gestrina i Vasilija Melika.*

Ferdo Gestrin, *Odgovor Nadi Klaić*, u: Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije, letnik 42, številka 1, Ljubljana 1988, 123-124.

Vasilij Melik, *Pojasnilo k odprtemu pismu*, u: Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije, letnik 42, številka 1, Ljubljana 1988, str. 124.

Mladen Švab, *U spomen Nadi Klaić, 21. 7. 1920. – 2. 8. 1988*, u: Gordogan: časopis za književnost i sva kulturna pitanja, god. 10, br. 28 (siječanj-veljača), Omladinski kulturni centar, Zagreb 1988, 160-164.

Benedikta Zelić-Bučan, *Nada Klaić u hrvatskoj historiografiji*, u: Marulić: časopis za književnost i kulturu, god. XXI, br. 6 (studeni-prosinac), Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb 1988, 698-703.

Tomislav Raukar, *Nada Klaić, povjesničar hrvatskoga srednjovjekovlja*, u: Croatica Christiana periodica: časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, god. XII, br. 21, Zagreb 1988, 197-200.

Ivo Goldstein, *Prof. Nada Klaić*, u: *Historijski zbornik*, god. XLI (1), Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb 1988, 409-410. – *Tekst pročitao u ime Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na sprovodu Nade Klaić 4. kolovoza 1988. Tiskano u travnju 1989.*

Ferdo Gestrin, *Prof. dr. Nada Klaić (1920–1988)*, u: *Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije*, letnik 42, številka 3, Ljubljana 1988, 457-458.

Neven Budak, *Nada Klaić (1920–1988)*, u: *Obavijesti*, god. XX, br. 3 (rujan-prosinac), Hrvatsko arheološko društvo, Zagreb 1988, 64-65.

Snježana Vasilj, *Profesor za pamćenje. Nada Klaić 1920–1988*, u: *Odjek: revija za umjetnost, nauku i društvena pitanja*, god. XLI, br. 19 (1-15. oktobra), Osnivač: Kulturno-prosvjetna zajednica Bosne i Hercegovine, Izdavač: RO »Odjek«, Sarajevo 1988, str. 21.

Lujo Margetić, *Nada Klaić, Vinodol od antičkih vremena do knezova Krčkih i Vinodolskog zakona, Pazin – Rijeka 1988. 143 str.*, u: *Historijski zbornik*, god. XLI (1), Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb 1988, 345-349. – *Tiskano u travnju 1989.*

Ludwig Steindorff, *Nada Klaić (21. VII. 1920–2. VIII. 1988)*, u: *Südost-Forschungen: internationale Zeitschrift für Geschichte, Kultur und Landeskunde Südosteuropas begründet von Fritz Veljavec, Im Auftrag des Südost-Institutes München geleitet und herausgegeben von Mathias Bernath, Band XLVII, Verlag R. Oldenbourg, München 1988, 259-260.*

Neven Budak, *Nada Klaić, Vinodol od antičkih vremena od knezova Krčkih do Vinodolskog zakona, Posebna izdanja Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu 9, Pazin – Rijeka 1988, 143 str.*, u: *Radovi*, vol. 21, Filozofski fakultet Zagreb – Humanističke i društvene znanosti, Zavod za hrvatsku povijest, Zagreb 1988, 252-255.

Ludwig Steindorff, *Nada Klaić: Medvedgrad i njegovi gospodari. Zagreb: Globus 1987. 312 S., 32 Tafeln. (Biblioteka Posebna izdanja.) [Die Burg Medvedgrad und ihre Herren]*, u: *Südost-Forschungen: internationale Zeitschrift für Geschichte, Kultur und Landeskunde Südosteuropas begründet von Fritz Veljavec, Im Auftrag des Südost-Institutes München geleitet und herausgegeben von Mathias Bernath, Band XLVII, Verlag R. Oldenbourg, München 1988, str. 335.*

Flavij Bonin, *Nada Klaić, Povijest Zagreba. Zagreb: Liber, 1982. 570 strani*, u: *Zgodovinski časopis: glasilo Zveze zgodovinskih društev Slovenije*, letnik 42, številka 2, Ljubljana 1988, 303-305.

Ivo Petricioli, *In memoriam. Prof. dr. Nada Klaić*, u: *Narodni list: informativno-politički tjednik SSRN zadarske regije*, god. XXXVII

(CXXVI), br. 1909 (7609) (subota, 13. kolovoza), Osnivač: Općinske konferencije SSRNH Benkovac, Biograd, Obrovac i Zadar, Zadar 1988, str. 8.

Željko Rapanić, *Uz vijest o smrti Nade Klaić. Magistra doctissima kritičke historiografije. Nada Klaić mnogo se u svom opsežnom opusu bavila i dalmatinskim pitanjima, pitanjima rano srednjovjekovne i kasnije povijesti tih krajeva. Njene su rasprave poticale mnoge diskusije, oštra suprotstavljanja, polemike, pa i prave ratove. No, u svakoj prilici, bile su neizbježno poticajne*, u: Slobodna Dalmacija: glasilo Konferencije SSRNH ZO Dalmacije, god. XLVI, br. 13539 (subota, 6. kolovoza), NITRO »Slobodna Dalmacija«, OOUR »Izdavačka djelatnost« n. sub. o., Split 1988, str. 15.

Tomislav Raukar, *Nada Klaić ili život povjesničara. Plodno znanstveno djelo uključeno je u korpus historiografije*, Danas: informativno politički tjednik, god. VII, br. 340 (23. kolovoza), NIŠPRO Vjesnik n.sol.o., OOUR Vjesnik SSRNH, Zagreb 1988, str. 43.

J. C., *Umrla Nada Klaić*, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XLVIII, br. 14686 (petak, 5. VIII. 1988), Zagrebačko izdanje, Novinsko-izdavačka štamparska i prodajna radna organizacija, Zagreb Tisak OOUR Novinska rotacija, Zagreb 1988, str. 12.

Dragutin Pavličević, *Tragalac za istinom. In memoriam Nadi Klaić: Umrla je jedna od najoećih istraživača hrvatske povijesti koju je predočila u stotinjak članaka i petnaestak knjiga, među kojima je i njeno životno djelo »Povijest Hrvata srednjem vijeku«*, u: Vjesnik Socijalističkog saveza radnog naroda Hrvatske, god. XLVIII, br. 14687 (subota, 6. VIII. 1988), Zagrebačko izdanje, Novinsko-izdavačka štamparska i prodajna radna organizacija, Zagreb Tisak OOUR Novinska rotacija, Zagreb 1988, str. 6.

I. P., *Iz tiska je izašla knjiga prof. Nade Klaić »Koprivnica u srednjem vijeku«*. Nezaobilazna znanstvena građa u izučavanju povijesti koprivničkog kraja, u: Glas Podravine: glasilo Socijalističkog saveza ranog naroda općine Koprivnica, god. XLIII, br. 3 (petak, 22. siječnja), Radna organizacija »Glas Podravine« informativno-izdavačka djelatnost p. o., Koprivnica 1988, str. 6.

Dragutin Feletar, *In memoriam. Prof. dr. Nada Klaić*, u: Glas Podravine: glasilo Socijalističkog saveza ranog naroda općine Koprivnica, god. XLIII, br. 32 (petak, 12. kolovoza), Radna organizacija »Glas Podravine« informativno-izdavačka djelatnost p. o., Koprivnica 1988, str. 6.

Maroje Mihovilović, *Umrla povjesničarka Nada Klaić*, u: Večernji list, god. XXXII, br. 8970 (četvrtak, 4. kolovoza), 9. izdanje, Vjesnik, Novinsko-izdavačka štamparska i prodajna radna organizacija OOUR Večernji list n.sol.o., Zagreb 1988, str. 11.

Maroje Mihovilović, *In memoriam prof. dr. Nadi Klaić. Povijest s izvora*, u: Večernji list, god. XXXII, br. 8971 (petak, 5. kolovoza), 8. izdanje, Vjesnik, Novinsko-izdavačka štamparska i prodajna radna organizacija OOUR Večernji list n.sol.o., Zagreb 1988, str. 11.

Anonim, *Umrla Nada Klaić*, u: Novi list: glasilo SSRNH Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara i Istre, god. XLIII, br. 181 (petak, 5. kolovoza), NIRO »Novi list«, Rijeka 1988, str. 5. – *Prenesena Tanjugova vijest iz Zagreba od 4. travnja 1988.*

Anonim, *Umrla Nada Klaić*, u: Glas Istre: glasilo SSRNH Istre, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, god. XLV, br. 181 (petak, 5. kolovoza), NIRO »Glas Istre«, Pula 1988, str. 5. – *Prenesena Tanjugova vijest iz Zagreba od 4. travnja 1988.*

Anonim, *U Zagrebu, u 68. godini, umrla Nada Klaić*, u: Politika, god. LXXXV, br. 26880 (petak, 5. avgust), Izdaje i štampa Novinska organizacija »Politika«, Beograd 1988, str. 12. – *Prenesena Tanjugova vijest iz Zagreba od 4. travnja 1988.*

Tomislav Raukar, *Četiri desetljeća historiografije o hrvatskom srednjovjekovlju (1945–1985)*, u: Historijski zbornik, god. XLI (1), Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb 1988, 61-75. [Zusammenfassung: Vier Jahrzehnte der Geschichtsschreibung über das kroatische Mittelalter (1945–1985), str. 75] – *Neznatno promijenjeno i bilješkama dopunjeno priopćenje s prvog republičkog znanstvenog savjetovanja »Dani Jaroslava Šidaka« održanom 24. ožujka 1988. u Puli. Tiskano u travnju 1989.*

1989. Zdenka Janeković Römer – Neven Budak – Ivo Goldstein, *Bibliografija prof. dr. Nade Klaić*, u: Historijski zbornik, god. XLII (1), Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb 1989, 255-264. – *Tiskano u travnju 1990.*

Ivo Goldstein, *Nada Klaić – borac za povijesnu istinu*, u: Nada Klaić, Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tvrtkove krunidbe (1377. g.), Urednik: Branko Matan, Grafički zavod Hrvatske – OOUR Izdavačka djelatnost, Zagreb 1989, 334-344.

John Kraljic, *The Early History of Vinodol and the Lords of Krk: Recent Works of Nada Klaić and Lujo Margetić*, u: Journal of Croatian Studies: Annual Review of the Croatian Academy of America, Inc., Volume XXX, New York 1989, 153-165.

Tomislav Raukar, *Prof. dr. Nada Klaić*, u: Nastava povijesti – Nastava po istorija – Pouk zgodovine – Nastava istorije, 1-2, Državna založba Slovenije – Ljubljana, Prosvetno delo – Skopje, Školska knjiga – Zagreb, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva SR Srbije – Beograd, Zavod za izdavanje udžbenika SR Bosne i Hercegovine – Sarajevo i Republički zavod za unapređenje školstva SR Crne gore – Titograd, Zagreb 1989, 105-107.

- Petar Strčić – Damir Zagotta, *Nada Klaić (1920–1988)*, u: Arhivski vjesnik, god. 31, sv. 32, Arhiv Hrvatske, Zagreb 1989, 247-249. – *Pod navedenim naslovom objavljena su dva teksta. Prvi, Strčićev (247-248), prema napomeni na kraju, pročitao je na 26. listopada 1988. na komemorativnom skupu održanom na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, dok je tekst Zagotte (248-249) izgleda napisan posebno za navedeni broj časopisa.*
- Darinko Munić, *Prof. dr. Nada Klaić (1920–1988)*, u: Jadranski zbornik: prilozi za povijest Istre, Rijeke, Hrvatskog Primorja i Gorskog Kotara, sv. 13 (1986–1989), Zbornik posvećen dr. Vjekoslavu Bratuliću, njegovom glavnom uredniku od 1956. do 1971. godine, Povijesno društvo Istre – Pula, Povijesno društvo Rijeke – Rijeka, Pula – Rijeka 1989, 381-382.
- Zorko Marković, *Nadi Klaić u spomen (1922–1988)*, u: Muzejski vjesnik: glasilo muzeja sjeverozapadne Hrvatske/glasilo Muzejskog društva sjeverozapadne Hrvatske (Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor i Virje), god. XII, br. 12, Nakladnik: Gradski muzej Bjelovar, Bjelovar 1989, str. 97.
- 1990.** Dubravko Lovrenović, *Nada Klaić, Srednjovjekovna Bosna (Politički položaj bosanskih vladara do Tortkove krunidbe 1377)*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1989, u: Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, god. XL-XLI (1989–1990), Sarajevo 1990, 192-195. [ćir.]
- Pejo Ćosković, *Pitanja korištenja i razumijevanja građe. Nada Klaić, Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tortkove krunidbe (1377. g.)*, Zagreb 1989, str. 344, u: Putevi: književnost, umjetnost, kultura, god. XXXV, br. 5 (septembar-oktobar), Novi glas, Banjaluka 1990, 133-137.
- Mladen Ančić, *Historijska skolastika. »Srednjovjekovna Bosna«*, GZH, Zagreb 1989, u: Oslobođenje: list Socijalističkog saveza radnog naroda Bosne i Hercegovine, god. XLVII, br. 14993 (subota, 17. mart), Sarajevo 1990, str. 11.
- Ignacij Voje, *Nada Klaić (1920–1988)*, u: Celjski zbornik 1990, letnik 26, številka 1, Založila: Skupščina občine Celje, Izdala: Knjižnica Edvarda Kardelja v Celju, Celje 1990, 301-302.
- Tomislav Raukar – Ivan Kampuš, *Bilješka*, u: Nada Klaić, Povijest Hrvata u srednjem vijeku, Urednica: Alemka Kralj-Štih, Globus, Biblioteka Posebna izdanja, Zagreb 1990, str. 454. – *Komentari priređivača rukopisa.*
- 1991.** Boris Nilević, *O mudrosti bosanskih vladara. [Nada Klaić, Srednjovjekovna Bosna – politički položaj bosanskih vladara do Tortkove krunidbe (1377. g.)*, Zagreb, 1989], u: Radio-Sarajevo – Treći program: izbor iz emitovanih

sadržaja Trećeg programa Radio Sarajeva, god. XIX, br. 70 (januar-juni), Sarajevo 1991, 621-634. – *Podnaslov u uglatim zagradaama preuzet je iz fusnote navedene uz naslov prikaza.*

Janez Šumarda, *Spremna beseda od ponatisu*, u: Nada Klaić, *Zadnji knezi Celjski v deželah Sv. krone*, Naslov izvirnega rokopisa: Nada Klaić, *Posljednji knezovi Celjski u zemljama Sv. krune*, Avtorizirani prevod: Matej Rode, *Ponatis prve izdaje iz leta 1982*, Latinske navedke je prevedel: Primož Simoniti, *Pregled navedkov iz Golijevega prevoda »Kronike grofov Celjskih«*: Božo Otorepec, Uredil: Janez Šumarda, *Svetovni slovenski kongres, Ob. I. svetovnem slovenskem kongresu*, Ljubljana – Celje, 27.-30. junij 1991, Izdal in založil: PRESE d.o.o., Celje 1991, 5-8.

Voje Ignacij, *Beseda o avtorici. Nada Klaić (1920–1988)*, u: Nada Klaić, *Zadnji knezi Celjski v deželah Sv. krone*, Naslov izvirnega rokopisa: Nada Klaić, *Posljednji knezovi Celjski u zemljama Sv. krune*, Avtorizirani prevod: Matej Rode, *Ponatis prve izdaje iz leta 1982*, Latinske navedke je prevedel: Primož Simoniti, *Pregled navedkov iz Golijevega prevoda »Kronike grofov Celjskih«*: Božo Otorepec, Uredil: Janez Šumarda, *Svetovni slovenski kongres, Ob. I. svetovnem slovenskem kongresu*, Ljubljana – Celje, 27.-30. junij 1991, Izdal in založil: PRESE d.o.o., Celje 1991, 128-129. – *Tekst pod naslovnom »Nada Klaić (1920–1988)« ranije objavljen u: Celjski zbornik 1990, letnik 26, številka 1, Celje 1990, 301-302.*

Borislav Grgin, *Osvrt na mišljenja novije hrvatske historiografije o uzrocima, vodstvu i programu velike seljačke bune 1572–3*, u: *Historijski zbornik*, god. XLIV (1), Društvo za hrvatsku povjesnicu, Zagreb 1991, 193-199. [Summary: An Appraisal of the Opinions of the recent Croatian Historiography concerning Causes, Leadership and Programme of the Graet Peasant Rebellion 1572–3, str. 199] – *Tiskano u listopadu 1992.*

Bogo Grafenauer, *KLAIĆ, Nada (Zagreb, 21. 7. 1920. – 2. 8. 1988)*, *zgodovinarka*, u: *Enciklopedija Slovenije*, 5, Kari-Krei, Glavni urednik: Marjan Javornik, Odgovorni urednik: Dušan Voglar, Urednica zveška: Alenka Dermastia, Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1991, 82-83.

1992. Lujo Margetić, *Nada Klaić: Povijest Hrvata u srednjem vijeku*, *Globus*, Zagreb 1990, 470 str., u: *Historijski zbornik*, god. XLV (1), Društvo za hrvatsku povjesnicu, Zagreb 1992, 272-276. – *Tiskano u svibnju 1993.*

Trpimir Macan, *Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku*, u: Trpimir Macan, *Povijesni prijepori*, Urednik: Vlaho Benković, Matica hrvatska, Ogranak Dubrovnik, Biblioteka Prošlost i sadašnjost, knj. 6, Urednik biblioteke: Miljenko Foretić, Dubrovnik 1992, 92-96. – *Ranije objavljeno u: Marulić, god. X, br. 2, Zagreb 1977, 147-149.*

1994. Ivo Goldstein, *Nada Klaić – borac za povijesnu istinu*, u: Nada Klaić, *Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tvrtkove krunidbe (1377. g.)*, Eminex s p. o., Zagreb 1994, 267-275.
1995. Redakcija, *KLAIĆ, Nada, povjesničarka (Zagreb, 21. VII. 1920. – 2. VIII. 1988)*, u: Enciklopedija hrvatske umjetnosti, 1, A – Nove, Glavni urednik: Žarko Domljan, Leksikografski zavod »Miroslav Krleža«, Zagreb 1995, str. 429.
1996. Dominik Mandić, *Nehrvatska »Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku« prof. Nade Klaić*, u: *Sudbine i djela: književnost, umjetnost, jezikoslovlje*, Priredio: Ante Selak, Urednici: Vinko Nikolić, Ivan Rodić i Ante Selak, NIP Školske novine d.o.o., Pergamena d.o.o., Hrvatska revija u egzilu 1951–1990, Izabrani radovi, III, Urednici: Vinko Nikolić, Ivan Rodić i Ante Selak, Zagreb 1996, 457-508. – *Ranije objavljeno u: Hrvatska revija, god. XII, sv. 2-3 (86-87), München 1972, 181-221.*
Anonim, Klaić, Nada (1920–88), hrv. povjesničarka; bavila se problemima društva. i polit. razvoja hrv. zemalja u sr. vijeku i pitanjima razvoja historiografije, u: Hrvatski opći leksikon, A-Ž, Glavni urednik: August Kovačec, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 1996, str. 467. – *Rukopis redakcijski dovršen 30. rujna 1995, a tiskanje 15. srpnja 1996.*
1997. Rade Mihaljčić, *KLAIĆ Nada (21. juli 1920, Zagreb – 2. avgust 1988, Zagreb)*, u: Enciklopedija srpske istoriografije, Priredili: Sima Ćirković i Rade Mihaljčić, Knowledge, Beograd 1997, 435-436. [ćir.]
Mladen Ančić, Putanja klatna: Ugarsko-hrvatsko kraljevstvo i Bosna u XIV. stoljeću, Urednici: Milko Brković i Šimun Musa, Zavod za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zadru, Biblioteka Djela, knj. 9, ZIRAL – Zajednica izdanja ranjeni labud, kn. 100, Biblioteka Stećak, knj. 2, Zadar – Mostar 1997. – *Autor kroz cijelu knjigu, posebice u dodatku »Narav kraljevske vlasti u Hrvatskoj XII. i XIII. stoljeća« (241-253) polemizira s tezama Nade Klaić.*
1998. Esad Kurtović, *Susret s Bosnom. Nada Klaić (1920–1988)*, u: *Bosna franciscana: časopis Franjevačke teologije Sarajevo*, god. VI, br. 9, Sarajevo 1998, 240-249.
Mladen Švab, Desetljeće bez profesorice Nade Klaić. Što je budućnost hrvatske medievistike deset godina nakon smrti Nade Klaić (2. kolovoza 1988), u: *Vijenac: novine Matice hrvatske za književnost, umjetnost i znanost*, god. VI, br. 119-120 (30. srpnja), Zagreb 1998, 18-19. – *Uz tekst se nalaze prilogi: »Osobna karta« s osnovnim biografskim podacima Nade Klaić (str. 18) i »Knjige Nade Klaić« s popisom 25 naslova (str. 19).*
2001. Dejan Zadro, *Još nešto o radu Nade Klaić na problematici srednjovjekovne Bosne [U povodu članka Esada Kurtovića, Susret s Bosnom, Nada Klaić*

- (1920–1988), u: *Bosna franciscana*, god. VI, br. 9, Sarajevo 1998, 240-249], u: *Bosna franciscana: časopis Franjevačke teologije* Sarajevo, god. IX, br. 14, Sarajevo 2001, 172-196.
- 2002.** Lujo Margetić, *Nada Klaić, Vinodol od antičkih vremena do knezova Krčkih i Vinodolskog zakona*, Pazin-Rijeka 1988. (*Historijski zbornik*, 41, 1988, 345-349), u: Lujo Margetić, *Prikazi i diskusije*, Književni krug, Biblioteka znanstvenih djela, 122, Urednik biblioteke: Ivan Mimica, Split 2002, 46-50.
- Lujo Margetić, *N. Klaić, Povijest Hrvata u srednjem vijeku*, Zagreb 1990. (*Historijski zbornik*, 45, 1992, 272-276), u: Lujo Margetić, *Prikazi i diskusije*, Književni krug, Biblioteka znanstvenih djela, 122, Urednik biblioteke: Ivan Mimica, Split 2002, 75-80.
- 2003.** Nenad Ivić, *Kritika kritičke historiografije: Ivan Lučić i Nada Klaić*, u: *Prošla sadašnjost: znakovi povijesti u Hrvatskoj*, Priredili: Nenad Ivić i Vladimir Biti, Urednik: Miroslav Mićanović, Naklada MD, Zagreb 2003, 158-181. [Abstract, str. 181]
- Anonim, *Klaić, Nada, hrv. povjesničarka* (Zagreb, 21. VII. 1920. – Zagreb, 2. VIII. 1988), u: *Hrvatska enciklopedija*, 5, Hu-Km, Glavni urednik: August Kovačec, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2003, 690-691.
- Anonim, *Klaić, Nada, hrv. povjesničarka (1920–1988), prof. hrv. srednjo-vj. povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu*, u: *Veliki školski leksikon*, Glavni urednik: Josip Šentija, Školska knjiga, Naklada Leksikon, Zagreb 2003, str. 474.
- 2006.** Anonim, *Klaić, Nada, hrv. povjesničarka* (Zagreb, 21. VII. 1920. – 2. VIII. 1988), u: *Enciklopedija, opća i nacionalna u 20 knjiga*, XI. knjiga, Ki – Ku, Glavni urednik: Antun Vujić, Pomoćnici glavnog urednika: Žarko Anić-Antić i Nataša Cikron, Pro lexis d.o.o., Večernji list d.d., Zagreb 2006, str. 19.
- 2007.** Mate Suić, *Marginalne bilješke uz sastav Nade Klaić O načelima udruživanja u Hrvata u ranom srednjem vijeku*, u: *Hrvatska i Europa. Korijeni integracija*, Zbornik radova, Uredio: Dimitrije Sergejev, Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, Sociološka biblioteka, Glavni urednik biblioteke: Goran Batina, Zagreb 2007, 73-83. – *U nešto izmijenjenom obliku ranije objavljeno u časopisu Sociologija sela*, god. 16, br. 61-62, Zagreb 1978, 133-139.
- 2009.** Andreja Talan – Stefan Treskanica, *Nada Klaić (1920–1988)*, u: *Pro tempore: časopis studenata povijesti*, god. VI, br. 6-7, ISHA Zagreb – Klub studenata povijesti, Zagreb 2009, 370-375.
- Ivan Majnarić, *KLAIĆ, Nada, povjesničarka* (Zagreb, 21. VII. 1920. – Zagreb, 2. VIII. 1988), u: *Hrvatski biografski leksikon*, 7, Kam – Ko,

Glavni urednik: Trpimir Macan, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2009, 341-344. – *Rukopisi redakcijski dovršeni: Kam-Kn 29. prosinca 2006, Kob-Kož 30. lipnja 2008.*

2010. Ivan Petričević, *Izraz »urborum« koji je zavadio znanstvenike*, u: Marulić: časopis za književnost i kulturu, god. XLIII, br. 3 (svibanj-lipanj), Hrvatsko književno društvo sv. Jeronima, Zagreb 2010, 640-653. – *Autor se osvrće na tezu Nade Klaić po kojoj se izraz »urborum« u uvodnom dijelu teksta crkvenog sabora u Splitu 925. godine treba čitati kao »Serborum«. Prema napomeni uredništva, Petričevićev tekst je znatno skraććen, pa je izostao dio autorove argumentacije osnovne teze.*
2013. *Nada Klaić i njezin znanstveni i nastavni doprinos razvoju historiografije. Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem, Filozofski fakultet, Zagreb 29-30. XI. 2013, Raspored rada i sažeci izlaganja*, Uredio: Tomislav Galović, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti, Društvo za hrvatsku povjesnicu, Zagreb 2013, 36. – *Knjižica sadrži sljedeće tekstove/sažetke:*
- Damir Agičić – Željko Holjevac – Boris Olujić, *Uvod*, str. 5.
 - Popis sudionika i program skupa*, 6-12.
 - Tomislav Bali, *Srednjovjekovna Slavonija u djelima Nade Klaić*, str. 13.
 - Željko Bartulović – Helena Marić, *Značaj rada Nade Klaić za pravnu povijest: primjer Vinodolskog zakona i Krčkog statuta*, 13-14.
 - Ivan Basić, *Između historiografske tradicije i novih tumačenja. Problem postanka ranosrednjovjekovne splitske nadbiskupije u djelu Nade Klaić*, str. 14.
 - Branimir Brgles, *Historiografija o Seljačkoj buni 1573. godine s posebnim osvrtom na doprinos Nade Klaić*, str. 15.
 - Neven Budak, *Etnogeneza Hrvata u djelima Nade Klaić*, 15-16.
 - Goran Đurđević, *Nedostajući elementi: zastupljenost ekohistorijskih problema u djelima Nade Klaić*, str. 16.
 - Tomislav Galović, *Teme iz povijesti otoka Krka u opusu Nade Klaić*, str. 17.
 - Borislav Grgin, *Šokantne novosti – uspomene jednog studenta prve godine povijesti s predavanja profesorice Nade Klaić*, 17-18.
 - Zdenka Janeković Römer, *Grad između kraljeva, velikaša i prelata: pogled Nade Klaić na srednjovjekovnu trogirsku komunu*, str. 18.
 - Željko Karaula, *Ostavština Nade Klaić u Arhivu HAZU*, 18-19.
 - Damir Karbić – Zoran Ladić, *Znanstveno-istraživačka djelatnost Nade Klaić prema građi iz Arhiva HAZU*, str. 19.
 - Radoslav Katičić, *Kritika ranosrednjovjekovnih diplomatskih vrela Nade Klaić i hrvatska historiografija*, str. 20.
 - Ozren Kosanović, *Srednjovjekovna povijest Kvarnera u radovima Nade Klaić*, str. 20.
 - Robert Kurelić, *Nada Klaić i grofovi Celjski: tri desetljeća kasnije*, 21-22.

- Dubravko Lovrenović, *Formiranje srednjovjekovne bosanske države i ugarsko-bosanski odnosi u Srednjovjekovnoj Bosni Nade Klaić*, 22-24.
 - Ivan Majnarić, *Plemstvo Lučke županije u historiografskom djelu Nade Klaić*, 24-25.
 - Iva Mandušić, *Nada Klaić i njezin leksikografski rad*, str. 25.
 - Marijana Matijević, *Djela Nade Klaić i benediktinski samostan sv. Mihovila na Rudini*, 25-26.
 - Mirjana Matijević Sokol, *Pristup Nade Klaić diplomatskoj građi i spisu Historia Salonitana maior*, str. 26.
 - Zrinka Nikolić Jakus, *Srednjovjekovni Zadar i njegovo društvo u historiografskom opusu Nade Klaić*, 26-27.
 - Hrvoje Petrić, *O prinosima Nade Klaić poznavanju srednjovjekovlja Koprivnice*, str. 27.
 - Ivica Prlender, *Sinteza povijesti Hrvata Nade Klaić i dubrovačko srednjovjekovlje*, 27-28.
 - Tomislav Raukar, *Nada Klaić i pregledi hrvatske povijesti u ranom i razvijenom srednjem vijeku*, str. 28.
 - Gordan Ravančić, *Vinodol u opusu Nade Klaić*, str. 29.
 - Krešimir Regan, *Plemićki grad Lobor*, str. 29.
 - Vladimir Sokol, *Gdje se nalazila županija Dalen Cara-pisca?*, str. 30.
 - Ludwig Steindorff, *Jedno od gradilišta Nade Klaić: Ljetopis popa Dukljanina*, str. 30.
 - Petar Strčić, *Nada Klaić kao žena na profesorskoj i historiografskoj polju*, str. 31.
 - Boris Suljagić, *O monografiji Nade Klaić Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u XVI. i XVII. stoljeću*, 32-33.
 - Franjo Šanjek, *Nada Klaić kao integralni povjesničar*, 33-34.
 - Bruno Škrebilin, *Doprinos Nade Klaić u istraživanju zagrebačkog Gradeca*, str. 34.
 - Trpimir Vedriš, *Nada Klaić i hagiografija*, 34-35.
 - Dejan Zadro, *»Ukrasni naslov« kralja Rame u intitulaciji ugarskih vladara – teza Nade Klaić*, str. 35.
- 2014.** Mladen Ančić, *Mjesto Bosne i Hercegovine u konstrukciji povijest Dominika Mandića (Kako danas čitati djela Dominika Mandića)*, u: Dr. fra Dominik Mandić (1889– 1973). Zbornik radova sa znanstvenog simpozija održanog u prigodi 40. obljetnice njegove smrti (Mostar – Široki Brijeg, 24. i 25. listopada 2013), Priredio: Robert Jolić, Nakladnik: Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM, Franjevačka knjižnica, RECIPE, knj. 16, Sunakladnik: Hrvatski institut za povijest – Zagreb, Mostar – Zagreb 2014, 867-883. [Summary: The Role of Bosnia and Herzegovina in Dominik Mandić's Historical Constructions (How to read the works of Mandić today), str. 868] – Autor se opširnije osvrnuo na polemike između Dominika Mandića i Nade Klaić oko istraživanja hrvatske povijesti.

NADA KLAIĆ

I NJEZIN ZNANSTVENI I NASTAVNI DOPRINOS RAZVOJU HISTORIOGRAFIJE

ZBORNİK RADOVA SA ZNANSTVENOGA SKUPA S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM
ODRŽANOG U ZAGREBU 29.-30. STUDENOG 2013. GODINE

NADA KLAIĆ

AND HER SCHOLARLY AND TEACHING CONTRIBUTION TO THE DEVELOPMENT OF HISTORIOGRAPHY

PROCEEDINGS OF THE SCIENTIFIC CONFERENCE WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION
HELD IN ZAGREB FROM 29 TO 30 NOVEMBER 2013

Nakladnici

Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti, Zagreb
Društvo za hrvatsku povijesnicu, Zagreb
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Za nakladnike

prof. dr. sc. Damir Agičić
prof. dr. sc. Željko Holjevac
prof. dr. sc. Vlatko Previšić

Urednici

prof. dr. sc. Damir Agičić
doc. dr. sc. Tomislav Galović

Recenzenti

dr. sc. Sabine Florence Fabijanec
prof. dr. sc. Ivan Jurković

Lektura i korektura

dr. sc. Jadranka Brnčić

Prijevod i lektura sažetaka

Miroslav Barun, prof. i autori

Grafičko oblikovanje i računalni slog

Marko Maraković, FF-press, Zagreb

Naklada

300 primjeraka

Tisak

Denona d.o.o., Zagreb, prosinac 2014.

ISBN 978-953-175-540-5

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 897529

Nada Klaić

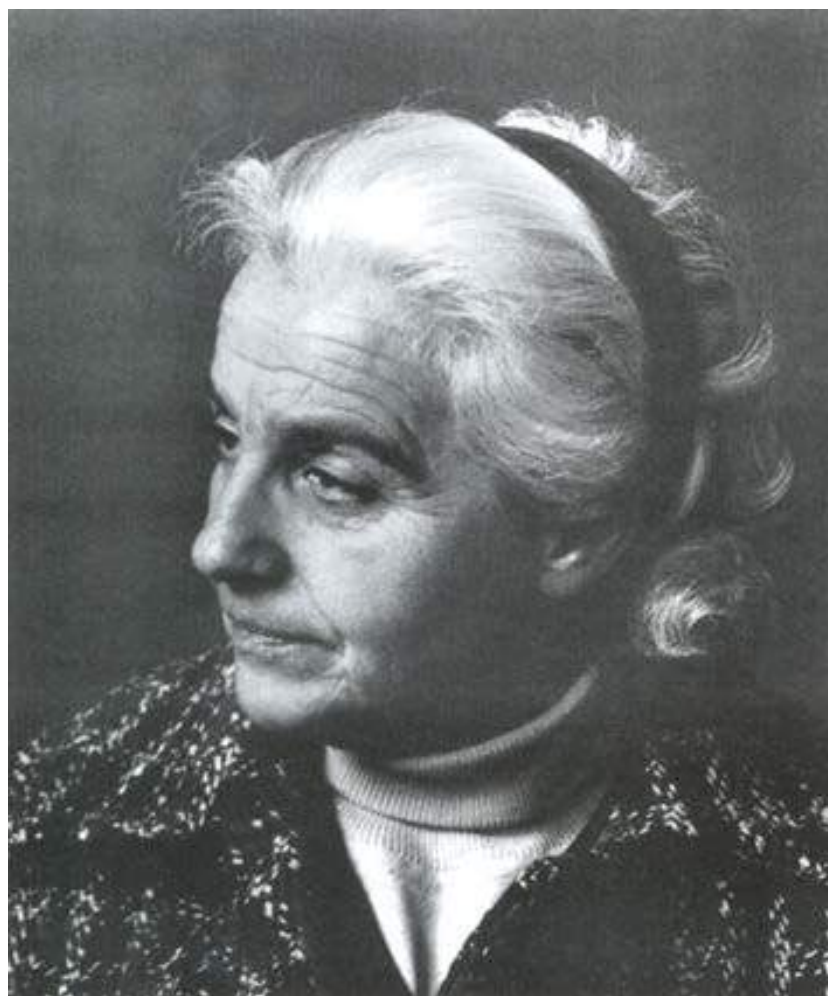
i njezin znanstveni i nastavni doprinos razvoju historiografije

Zbornik radova sa znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem
održanog u Zagrebu 29.-30. studenog 2013. godine

Uredili
Tomislav Galović
Damir Agičić

 PF press

Zagreb 2014.

Nadežda Klovic'

Sadržaj / Table of contents

Predgovor / Preface (Tomislav GALOVIĆ – Damir AGIČIĆ)..... 13

Uvodna riječ na otvorenju skupa / Introductory address
at the opening of the conference (Tomislav GALOVIĆ)..... 19

Uvodno izlaganje / Introductory lecture

Tomislav RAUKAR

*Nada Klaić i pregledi hrvatske povijesti u ranom i razvijenom
srednjem vijeku* 29

(Summary: Nada Klaić and surveys of Croatian history in
the Early and High Middle Ages)..... 44

I.

Franjo ŠANJEK

Profesorica Nada Klaić kao integralni povjesničar 49

(Résumé: Un parcours d'historien intégral – Nada Klaić) 56

Petar STRČIĆ

Nada Klaić kao žena na profesorskoj i historiografskoj polju 59

(Riassunto: Nada Klaić come donna nel campo educativo e
storionografico) 85

Borislav GRGIN

*Šokantne novosti – uspomene jednog studenta prve godine
povijesti s predavanja profesorice Nade Klaić* 87

(Summary: Shocking news – memories of a former freshman
studying history from Nada Klaić's lectures)..... 92

II.

Radoslav KATIČIĆ

*Kritika ranosrednjovjekovnih diplomatskih vrela Nade Klaić i
hrvatska historiografija* 95

(Zusammenfassung: Nada Klaić, ihre Kritik der frühmittelalterlichen
diplomatischen Quellen und die kroatische Geschichtsschreibung) ... 101

Mirjana MATIJEVIĆ SOKOL	
<i>Pristup Nade Klaić diplomatskoj građi i spisu Historia Salonitana maior</i>	103
(Summary: Nada Klaić's approach to diplomatic documents and <i>Historia Salonitana maior</i>)	112
Neven BUDAK	
<i>Nada Klaić i problem porijekla i dolaska Hrvata</i>	113
(Summary: Nada Klaić and the problem of the origin and arrival of the Croats).....	132
Ivan BASIĆ	
<i>Između historiografske tradicije i novih tumačenja. Problem postanka splitske nadbiskupije u djelu Nade Klaić</i>	133
(Summary: Between historiographical tradition and new interpretations. The problem of the origin of the archbishopric of Split in the work of Nada Klaić).....	169
Ludwig STEINDORFF	
<i>Jedno od gradilišta Nade Klaić: Ljetopis popa Dukljanina</i>	171
(Summary: One of Nada Klaić's construction sites: <i>The Chronicle of the Priest of Dioclea</i>).....	184
Vladimir SOKOL	
<i>Gdje se nalazila županija Dalen cara-pisca?</i>	191
(Summary: Where was the Porphyrogenitus' county of Dalen?)	203

III.

Zdenka JANEKOVIĆ RÖMER	
<i>Grad i građani između kraljeva, velikaša i prelata – pogled Nade Klaić na srednjovjekovnu trogirsku komunu</i>	207
(Summary: The city and its citizens between kings, noblemen and prelates – Nada Klaić's view of the medieval commune of Trogir).....	227
Zrinka NIKOLIĆ JAKUS	
<i>Srednjovjekovni Zadar i njegovo društvo u historiografskom opusu Nade Klaić</i>	229
(Summary: Medieval Zadar and its society in Nada Klaić's historiographical work).....	254

Ivan MAJNARIĆ
Plemstvo Lučke županije u historiografskom djelu Nade Klaić 255
(Summary: Nobility of the county of Luka in Nada Klaić's
historiographical research) 275

Bruno ŠKREBLIN
Doprinos Nade Klaić u istraživanju zagrebačkog Gradeca 277
(Summary: Nada Klaić's contribution to the historical research on
Gradec) 295

Krešimir REGAN
*Doprinos Nade Klaić poznavanju procesa utvrđivanja Slavonije
s posebnim osvrtom na plemićki grad Lopor*..... 297
(Summary: Nada Klaić's contribution to the understanding
of the fortification process in Slavonia with special reference to
the Lopor Castle) 324

IV.

Dubravko LOVRENOVIĆ
*Formiranje srednjovjekovne bosanske države i ugarsko-bosanski odnosi
u knjizi Srednjovjekovna Bosna Nade Klaić* 327
(Summary: The formation of the medieval Bosnian state and
Hungarian-Bosnian relations in Nada Klaić's book *Srednjovjekovna
Bosna* [Medieval Bosnia]) 338

Robert KURELIĆ
Nada Klaić i grofovi Celjski: tri desetljeća kasnije 341
(Summary: Nada Klaić and the Counts of Cilli: three decades later) .. 362

Branimir BRGLES
*Historiografija o Seljačkoj buni 1573. godine s posebnim osvrtom
na doprinos Nade Klaić* 365
(Summary: Historiography on the Croatian-Slovenian peasant revolt
of 1573 /with special reference to Nada Klaić's contribution/)..... 380

Boris SULJAGIĆ
*O monografiji Nade Klaić Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u
XVI i XVII stoljeću* 383
(Summary: On Nada Klaić's monograph *Društvena previranja i bune
u Hrvatskoj u XVI i XVII stoljeću* [Social turmoil and revolts in Croatia
in the 16th and 17th century])..... 398

V.

Ozren KOSANOVIĆ	
<i>Srednjovjekovna povijest Kvarnera u radovima Nade Klaić</i>	401
(Summary: Medieval history of Kvarner in Nada Klaić's work)	415
Gordan RAVANČIĆ	
<i>Vinodol u opusu Nade Klaić</i>	417
(Summary: Vinodol in Nada Klaić's body of work)	427
Tomislav GALOVIĆ	
<i>Teme iz povijesti otoka Krka u opusu Nade Klaić</i>	429
(Summary: The history of the island of Krk in Nada Klaić's body of work)	448
Josip BANIĆ	
<i>Teme iz istarskog srednjovjekovlja u djelima Nade Klaić</i>	449
(Summary: Istrian Middle Ages in Nada Klaić's work)	463

VI.

Zoran LADIĆ – Damir KARBIĆ	
<i>Znanstveno-istraživačka djelatnost Nade Klaić prema građi iz Arhiva HAZU u Zagrebu</i>	467
(Summary: Nada Klaić's research based on the archival records from the Archive of the Croatian Academy of Sciences and Arts in Zagreb)	473
Iva MANDUŠIĆ	
<i>Nada Klaić i njezin leksikografski rad</i>	475
(Summary: Nada Klaić and her lexicographical work)	485
Hrvoje PETRIĆ	
<i>Pisma vezana uz pisanje i objavljivanje knjige Koprivnica u srednjem vijeku Nade Klaić</i>	487
(Summary: Letters concerning the writing and publication of the book <i>Koprivnica u srednjem vijeku</i> [Koprivnica in the Middle Ages] by Nada Klaić)	512

Prilozi / Appendix

Ivan MAJNARIĆ

Povjesničarka Nada Klaić (Zagreb, 21. VII. 1920. - Zagreb, 2. VIII. 1988.) – biografska skica (The historian Nada Klaić /Zagreb, 21 July 1920 – Zagreb, 2 August 1988/ – a biographical sketch)515

Dejan ZADRO – Tomislav GALOVIĆ

Bibliografija Nade Klaić (1920.-1988.) / Nada Klaić's bibliography (1920 – 1988).....523

Raspored rada znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem Nada Klaić i njezin znanstveni i nastavni doprinos razvoju historiografije (Zagreb, 29.-30. XI. 2013.) / Programme of the scientific conference with international participation Nada Klaić and her scholarly and teaching contribution to the development of historiography (Zagreb, 29 – 30 November 2013)593

Slikovni prilozi / Photographs597

Kazalo osobnih i zemljopisnih imena / Index of proper and geographical names609

Popis suradnika / List of contributors.....635